

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
דין וחשבון
ליום 31 בדצמבר 2007

תוכן עניינים

עמוד

5	דוח הדירקטוריון
61	סקירת ההנהלה
72	הצהרת המנכ"ל
73	הצהרת החשבונאי הראשי
76	דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי

דוחות כספיים מאוחדים ליום 31 בדצמבר 2007:

78	דין וחשבון המבקרים לבעלי המניות
79	מאזן
80	דוח רווח והפסד
81	דוח על השינויים בהון העצמי
82	דוח על תזרימי המזומנים
83	ביאורים לדוחות הכספיים

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

דוח הדירקטוריון

ליום 31 בדצמבר 2007

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2007

דירקטוריון הבנק מתכבד להגיש את דוח הדירקטוריון לשנת 2007. הדוח מוגש עם הדוחות הכספיים המאוחדים המבוקרים של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) הנוגעים למצבו העסקי של הבנק ולתוצאות פעולותיו בגין שנת 2007 (להלן השנה המדווחת).

הדוחות הכספיים של הבנק נערכו על פי הוראותיו והנחיותיו של המפקח על הבנקים. הנתונים מוצגים בהם בסכומים מדווחים.

התפתחויות כלכליות

הפעילות הכלכלית במשק

האינדיקטורים הכלכליים המספקים מידע על פעילות המשק חיוביים ומצביעים על המשך מגמת הצמיחה הכלכלית במשק במהלך השנה המדווחת.

שוק ההון התאפיין במחזורי פעילות גבוהים, בגיוסים של חברות בשוק איגרות החוב ובגיוסים גדולים של בתי השקעות.

תקציב המדינה מציג תמונה חיובית. בשנה המדווחת נרשם גרעון תקציבי אפסי ורמת ההכנסה ממסים גבוהה מהתחזית.

אינפלציה ושער החליפין

מדד המחירים לצרכן (המדד הידוע) עלה בשנה המדווחת ב-2.8 נקודות האחוז לעומת ירידה של 0.3 נקודות האחוז בשנת 2006.

יעד האינפלציה לשנת 2007 עומד על 1%-3% בדומה ליעד שנקבע בשנים קודמות.

העלייה במדד המחירים לצרכן בשנה המדווחת הושפעה מהעלייה במחירי האנרגיה ומהצמיחה המהירה הנמשכת במשק.

בשנה המדווחת תוסף השקל בשיעור של כ-9.0% לעומת הדולר האמריקני, וזאת בהשוואה לתיסוף בשיעור של כ-8.2% בשנת 2006.

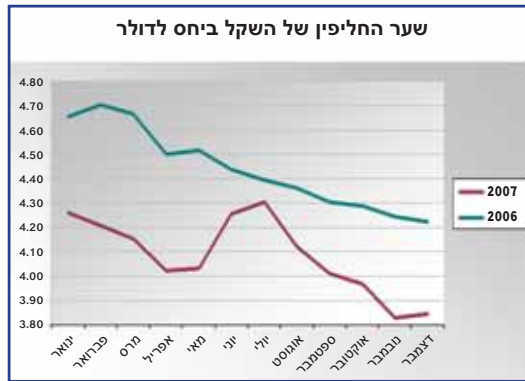
במהלך השנה המדווחת נרשמה תנודתיות רבה בשער החליפין שקל-דולר, ובמהלכה הגיע שער הדולר לשפל של

תשע שנים. היחלשות המטבע האמריקני מול השקל חלה על רקע היחלשות המטבע האמריקני מול מטבעות אחרים בעולם, העודף בחשבון השוטף של מאזן התשלומים במשק מול הגירעונות הגדולים בארצות הברית, המשך הצמיחה הגבוהה במשק ואיתה המשך זרם ההשקעות של תושבי חוץ למשק הישראלי.

בשנה המדווחת פחת השקל בשיעור של כ-1.7% לעומת האירו, וזאת בהשוואה לפיחות בשיעור של כ-2.2% בשנת 2006.

שער החליפין בין הדולר לאירו הסתכם בסוף השנה המדווחת בכ-1.47 דולר לאירו לעומת כ-1.32 דולר לאירו בסוף שנת 2006.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

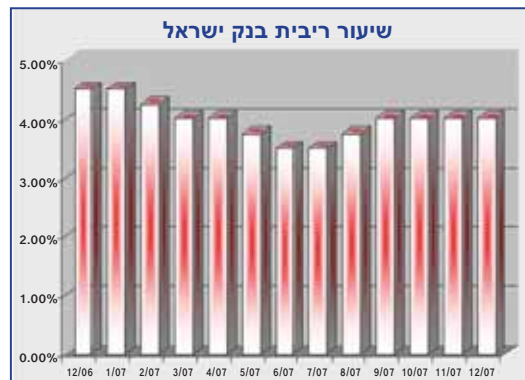
השנה המדווחת הסתיימה בגירעון תקציבי אפסי בסך של כ-0.1 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון תקציבי בסך של 5.5 מיליארד ש"ח בשנת 2006 ולעומת גירעון מתוכנן בהיקף של כ-18.7 מיליארד ש"ח לכל שנת 2007, שהם כ-2.9% מהתוצר.

הכנסות המדינה ממסים הסתכמו במהלך השנה המדווחת בכ-190.8 מיליארד ש"ח, והן גבוהות בכ-6.0% מהכנסות המסים החזויות בתקציב השנתי. בשנת 2007 נרשמה מגמה של רמת הכנסה גבוהה ממסים, פועל יוצא של הצמיחה המהירה במשק ושל הגאות בשוק ההון.

הוצאות המשרדים הסתכמו במהלך השנה המדווחת בסך של כ-184.7 מיליארד ש"ח, והיו גבוהות נומינלית בכ-5.1% לעומת שנת 2006. שיעור הביצוע הממוצע של הוצאות המשרדים מהתקציב השנתי הגיע במהלך השנה המדווחת לכ-97.6%.

במהלך השנה המדווחת ירדה ריבית בנק ישראל בשיעור של 1.0 נקודות האחוז, משיעור של 5.0% לשיעור של 4.0%.

במהלך המחצית הראשונה של שנת 2007 הפחית בנק ישראל את הריבית בשיעור של 1.5 נקודות האחוז, וזאת על רקע הירידה באינפלציה אל מתחת ליעד. בחודשים אוגוסט וספטמבר 2007 ולאחר שנה רצופה של הורדות ריבית, העלה בנק ישראל את הריבית בשיעור של 0.5 נקודות האחוז על רקע הצמיחה המהירה במשק וההאצה באינפלציה בפועל ובאינפלציה החזויה.

שוקי הכספים וההון

במהלך רוב השנה המדווחת נרשמו עליות שערים בשוק המניות המקומי בהמשך למגמה המאפיינת את שוק ההון הישראלי בשנים האחרונות, בין היתר על רקע רמת הריבית הנמוכה במשק, האינדיקטורים הכלכליים החיוביים של המשק, היחלשות הדולר מול השקל והמגמה החיובית בשוקי המניות המובילים בעולם.

במהלך השנה המדווחת נרשמה תנודתיות בשערי המניות בעקבות סדרה של אירועים והתפתחויות, הן בשווקים המקומיים והן בשוקי ההון העולמיים, ביניהם ההתפתחויות בשערי החליפין, שינויי הריבית בישראל ובעולם, המצב הפוליטי והביטחוני וההתפתחויות בבורסות חו"ל על רקע משבר האשראי שפרץ בארצות הברית. שנת 2007, השנה החמישית לגאות בשוק ההון, התאפיינה במחזורי שיא במניות, במחזורי מסחר ובגיוסי הון חסרי תקדים בשוק איגרות החוב וכן במחזורי שיא בשוק המעו"ף.

מדד ת"א 100 עלה בשנה המדווחת בכ-25% לעומת עלייה של כ-12% בשנת 2006.

בשנה המדווחת נרשמה עליית מדדים בשוק איגרות החוב הממשלתיות. מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד עלה בכ-6.7% לעומת עלייה של כ-4.1% בשנת 2006.

עליות המדדים נבעו, בין השאר, מהמשך הצמיחה במשק ומנתוני המאקרו החיוביים, מהעלייה במחירי הנפט והסחורות ומהירידה בהיקף ההנפקות הממשלתיות.

מדד איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות בריבית קבועה לטווח הקצר עלה בשנה המדווחת בכ-4.0%. לטווח הבינוני עלה המדד בכ-2.3% ולטווח הארוך עלה המדד בכ-0.6%. תשואת המק"מ לשנה עמדה בסוף חודש דצמבר 2007 על כ-4.6%, ובאיגרות החוב הלא צמודות מסוג 'שחר' לכ-19 שנה עמדה התשואה על כ-6.5%.

קופות גמל וקרנות השתלמות

בעקבות הרפורמה בשוק ההון, נמשכו במהלך השנה המדווחת העברות כספים רבות מהקופות שבבעלות התאגידים הבנקאיים לקופות שבבעלות הגופים הפרטיים, חברות הביטוח והגופים האחרים.

במהלך השנה המדווחת הייתה הצבירה נטו במערכת קופות הגמל לתגמולים בישראל שלילית והסתכמה בכ-0.96 מיליארד ש"ח, לעומת צבירה שלילית נטו בסך של כ-0.6 מיליארד ש"ח בשנת 2006 כולה.

בקרנות ההשתלמות הייתה הצבירה נטו במהלך השנה המדווחת חיובית והסתכמה בכ-3.46 מיליארד ש"ח, לעומת צבירה חיובית נטו בסך של כ-3.05 מיליארד ש"ח בכל שנת 2006.

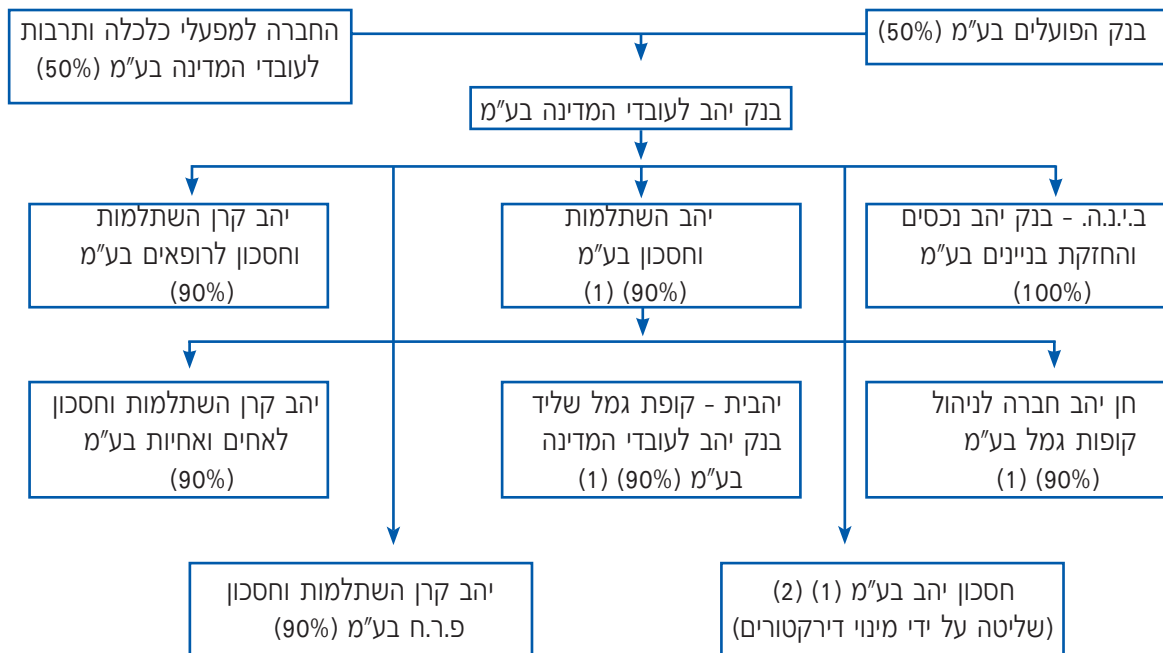
פעילות הבנק ותיאור התפתחות עסקיו

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ נוסד בשנת 1954 כ'יהב קופת עובדי המדינה בע"מ'. בשנת 1976 שינה הבנק את שמו ל'בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ'.

הבנק הוא תאגיד בנקאי הפועל בהתאם לרישיון 'בנק', לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981. רישיון הבנק מתיר מתן שירותים בנקאיים ללקוחות כדלקמן:

- עובדי מדינה ועובדי מדינה שפרשו לגמלאות.
- עובדי חברות ממשלתיות ותאגידים ציבוריים שהוקמו לפי דין וגמלאי חברות ותאגידים אלו.
- עובדי תאגידים שהממשלה משתתפת בתקציבם או עובדי חברות ממשלתיות שהופרטו וגמלאי תאגידים וחברות אלו.
- מוסדות הסתדרות עובדי המדינה, ועדי עובדים, תאגידים ואיגודים אחרים המשרתים את העובדים המפורטים לעיל, עובדיהם וגמלאיהם.
- מתן אשראי לעמיתי קופות גמל וקרנות השתלמות שהבנק מעניק להן שירותים.
- תאגידים ואיגודים כמפורט לעיל, אלא שלגביהם הבנק אינו מורשה ליצור חבות כלשהי כמשמעותה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313. עם זאת, לבנק ניתן היתר ספציפי בנושא השקעה באג"ח קונצרני.
- רישיון הבנק מאפשר מתן שירותים לקופות גמל וקרנות השתלמות.

תרשים שליטה והחזקות עיקריות

(1) הסכם למכירת פעילות חברות אלו נחתם במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2007. לפרטים ראה להלן בפרק מגזר שוק ההון.

(2) פעילות חברה זו עברה לניהול בנאמנות כקופת גמל נפרדת על ידי 'חן יהב - חברה לניהול קופות גמל בע"מ', ביום 1 בינואר 2008.

ביום 9 בספטמבר 2007 התקשר בנק הפועלים בע"מ (להלן בנק הפועלים) בהסכם עם בנק מזרחי טפחות בע"מ למכירת חלקו של בנק הפועלים בבנק יהב. על פי המידע שדווח לבורסה, השלמת העסקה מותנית בקבלת אישורים על פי דין, לרבות השלמת מכירת קופות הגמל של הבנק או קופות הגמל הנשלטות על ידו.

עוד על פי ההודעות שנמסרו לבורסה, ב-13 בנובמבר 2007 נחתמה תוספת להסכם לפיה יידחה המועד להשלמת העסקה עד ליום 27 במארס 2008. אם עד מועד זה לא תושלם מכירת קופות הגמל של בנק יהב, יידחה מועד ההשלמה עד ליום 27 ביוני 2008.

מגזרי הפעילות של הבנק

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי פעילות עיקריים, ואלו הם: המגזר הקמעונאי, הכולל את הפעילות הבנקאית פיננסית מול הלקוחות, ומגזר שוק ההון הכולל את פעילות הבנק בתחום קופות הגמל, קרנות ההשתלמות וקרנות הנאמנות. הרווח הנקי במגזר הקמעונאי בשנה המדווחת הוא 58.9 מיליון ש"ח, ושיעורו כ-82% מכלל פעילות הבנק. הרווח הנקי במגזר שוק ההון בשנה המדווחת הוא 12.8 מיליון ש"ח, ושיעורו כ-18% מכלל פעילות הבנק. לפרטים נוספים ראה בפרק תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות.

הון הבנק

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק ליום 31 בדצמבר 2007 עמד על 243,899.50 ש"ח. החלוקה היא כדלקמן:

- 2 מניות יסוד בנות 0.01 ש"ח.
- 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח.
- 2 מניות רגילות מסוג א בנות 0.01 ש"ח.

דיבידנדים

חלוקת דיבידנד בידי הבנק כפופה להוראות הדין, לרבות הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 331 בדבר חלוקת דיבידנדים על ידי תאגידים בנקאיים.

בשנתיים האחרונות בוצעה חלוקת דיבידנד אחת במזומן, ביום 1 למאי 2006 בסך של 26 מיליון ש"ח.

התפתחויות העיקריות ברווחיות הבנק

להלן השינויים בסעיפי הרווח וההפסד העיקריים:

שיעור השינוי באחוזים	2006 במיליוני ש"ח	2007 במיליוני ש"ח	
32	186.1	245.3	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
	0.7	5.9	הפרשה לחובות מסופקים
10	158.8	175.0	הכנסות תפעוליות ואחרות
18	253.7	300.6	הוצאות תפעוליות ואחרות
26	90.5	113.8	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
42	50.4	71.8	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
	18.1	(0.1)	רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
5	68.5	71.7	רווח נקי

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם בשנה המדווחת ב- 245.3 מיליון ש"ח לעומת

186.1 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-32%.

השיפור ברווח מפעולות מימון נובע בין היתר מהסיבות האלה:

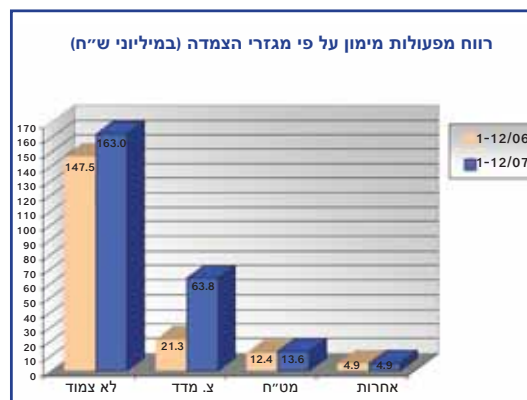
- שיפור במרווחים המימוניים של הבנק.
- הכנסה במגזר הצמוד למדד שנבעה מהפרשי עיתוי שנוצרו מהבטחת קרן השקעה לחוסכים בתכניות חיסכון לעומת הוצאה בשנת 2006.
- שמירת חשיפות בסיס מתאימות במגזר הצמוד למדד.
- גידול משמעותי בהיקפי האשראי, שהמרווחים המימוניים בו גדולים יותר.

הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים הסתכם ברבעון הרביעי של שנת 2007 ב- 61.2 מיליון ש"ח לעומת 43.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-40%.

ברבעון הרביעי של שנת 2007 הייתה הוצאה במגזר הצמוד למדד שנבעה מהפרשי עיתוי בגין הבטחת קרן השקעה לחוסכים בתכניות חיסכון בסך 0.2 מיליון ש"ח לעומת הוצאה בסך 5.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ללא השפעה זו, שיעור השינוי הוא כ-24%.

להלן תרומת מגזרי ההצמדה השונים לרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:

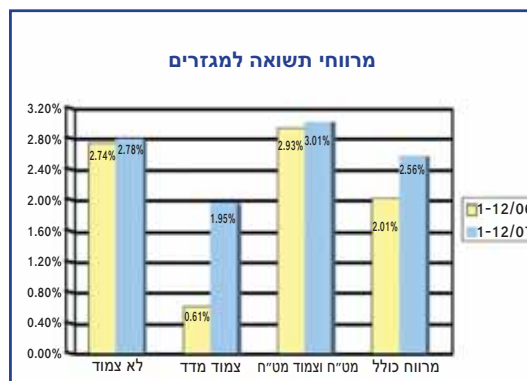
	2006		2007		
	במיליוני ש"ח	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	
מטבע ישראלי לא צמוד	147.5	79	163.0	66	
מטבע ישראלי צמוד למדד	21.3	11	63.8	26	
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)	12.4	7	13.6	6	
הכנסות מימון אחרות	4.9	3	4.9	2	
סך הכול	186.1	100	245.3	100	

פער הריבית הכולל, המבטא את ההפרש שבין שיעור ההכנסה על הנכסים לבין שיעור ההוצאה על ההתחייבויות, הסתכם בשנה המדווחת בכ-2.6% לעומת 2.0% בשנה הקודמת.

להלן פירוט פערי הריבית לפי מגזרי הצמדה:

2006	2007	
	באחוזים	
2.7	2.8	מטבע ישראלי לא צמוד
0.6	2.0	מטבע ישראלי צמוד למדד
2.9	3.0	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

ביטול חלקי של מרכיב הבטחת הקרן השקלית בתכניות חיסכון הצמודות למדד עקב העלייה במדד יצר הכנסות ריבית בשנה המדווחת במגזר הצמוד למדד לעומת הוצאות ריבית בשנת 2006. בלא השפעה זו פער הריבית במגזר הצמוד למדד בשנה המדווחת הוא 1.7% לעומת 0.8% בשנת 2006.

הרכב הנכסים הממוצע של הבנק לפי מגזרי ההצמדה השונים הוא כדלקמן:

2006	2007	
באחוזים		
62	64	מגזר לא צמוד
33	31	מגזר צמוד למדד
5	5	מגזר מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)

הפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בשנה המדווחת בסך של 5.9 מיליון ש"ח לעומת 0.7 מיליון ש"ח בשנה הקודמת ותואמת לגידול בהיקפי האשראי המבוצעים בבנק. הפרשה לחובות מסופקים מורכבת בעיקר מההפרשה הספציפית שנעשתה בצורה שמרנית ומבוססת על הערכה זהירה של הנהלת הבנק את תיק האשראי.

להלן פרטים על הפרשה לחובות מסופקים:

2006	2007	
במיליוני ש"ח		
1.2	5.8	הפרשה ספציפית
(0.5)	0.1	הפרשה נוספת
0.7	5.9	סך הכול

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנה המדווחת ב-175.0 מיליון ש"ח לעומת 158.8 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-10%.

ההכנסות התפעוליות והאחרות ברבעון הרביעי של שנת 2007 הסתכמו ב-42.9 מיליון ש"ח לעומת 40.1 מיליון ש"ח בשנת 2006, עלייה של כ-7%.

עמלות תפעוליות

ההכנסות מעמלות תפעוליות הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 107.0 מיליון ש"ח לעומת 102.5 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-4%.

- עמלה ממתן אשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה

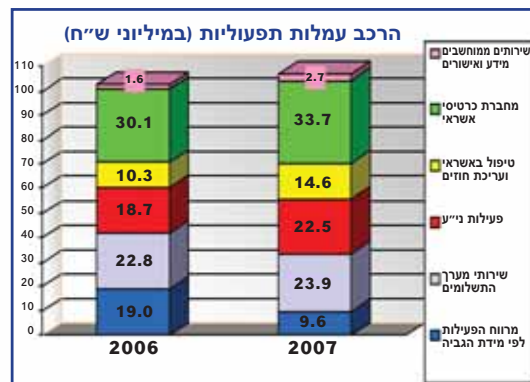
הבנק מקדיש חלק ניכר מפעילותו למתן הלוואות לא צמודות לעובדי מדינה ולעובדי חברות ותאגידים מהמגזר הציבורי. הלוואות אלה ניתנות כנגד פיקדונות מעסיקה של הלווים תמורת עמלה. ההכנסות מעמלות תפעוליות כוללות עמלה בסך של 9.6 מיליון ש"ח ממתן אשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה לעומת 19.0 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, ירידה של כ-49%. העמלה קטנה עקב ההשפעה הישירה וההשפעה העקיפה שנבעה מהארכת ההסכם עם החשב הכללי במשרד האוצר, כמפורט בביאור 16 בדוחות הכספיים ובחוות דעת רואי החשבון המבקרים. בשנה המדווחת כללה העמלה ממתן אשראי מפיקדונות לפי מידת הגבייה סך של 3.2 מיליון ש"ח בגין הפחתת עתודה לחסכונות שנרשמה בשנים קודמות.

עמלות תפעוליות

העמלות התפעוליות, בלא העמלה ממתן אשראי מפקדונות לפי מידת הגבייה, הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 63.7 מיליון ש"ח לעומת 53.4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-20%. בין השאר, נבעה העלייה מגידול בהכנסות מטיפול באשראי שמקורו בגידול בהיקף ביצוע הלוואות. כמו כן, חל גידול גם בעמלות בתחום ניירות הערך שנובע אף הוא מהרחבת פעילות הלקוחות.

הפעילות בכרטיסי אשראי

הכנסות הבנק מהשתתפות בהכנסות של חברת כרטיסי אשראי הסתכמו בשנה המדווחת ב-33.7 מיליון ש"ח לעומת 30.1 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-12%. הכנסות הבנק מריבית על אשראי ללקוחות באמצעות כרטיסי אשראי הכלולות ברווח מפעולות מימון, הסתכמו בשנה המדווחת ב-6.4 מיליון ש"ח לעומת 6.2 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

הכנסות אחרות

ההכנסות האחרות הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 68.0 מיליון ש"ח לעומת 56.3 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-21%. ההכנסות האחרות מורכבות בעיקר מעמלות בגין שירותים לקופות גמל ולקרנות השתלמות ומעמלות הפצה של קרנות נאמנות (בשנה הקודמת כללו ההכנסות האחרות גם הכנסות מקרנות נאמנות).

עמלות בגין שירותים לקופות גמל ולקרנות השתלמות ועמלות הפצה של קרנות נאמנות

ההכנסות מעמלות שירותים ומעמלות הפצה הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 66.4 מיליון ש"ח לעומת 55.4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-20%. ההכנסות בשנה הקודמת כוללות גם עמלות שירותים בגין קרנות נאמנות עד למכירת הפעילות. הגידול בעמלות השירותים נובע מעלייה בשיעור עמלות השירותים בחלק מהקופות והקרנות.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בשנה המדווחת ב-300.6 מיליון ש"ח לעומת 253.7 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-18%.

ההוצאות התפעוליות והאחרות ברבעון הרביעי של שנת 2007 הסתכמו ב-42.6 מיליון ש"ח לעומת 34.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-22%.

- **הוצאות השכר** הסתכמו בשנה המדווחת ב-162.3 מיליון ש"ח לעומת 142.2 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-14%.

הוצאות השכר כוללות הפרשה למענק דיפרנציאלי בדומה לזה שניתן בשנת 2006, בעקבות תרומתם של העובדים לרווחיות הבנק. כן כוללות הוצאות השכר הפרשה למענק מכירה מיוחד, בעקבות חתימת ההסכם למכירת מניות הבנק שהוחזקו בידי בנק הפועלים, לבנק מזרחי טפחות בע"מ והתרומה רבת השנים של העובדים למוניטין הבנק. בנוסף, הגידול בשכר נבע מקידום עובדים ומקליטת עובדים חדשים.

- **הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד** הסתכמו בשנה המדווחת ב-40.9 מיליון ש"ח לעומת 35.1 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-17%. העלייה נובעת בעיקר מעלייה בסעיף הוצאות ארנונה, בגין שנים קודמות.

- **ההוצאות האחרות** הסתכמו בשנה המדווחת ב-97.4 מיליון ש"ח לעומת 76.4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-27%. העלייה נובעת בעיקר מגידול בסעיף הוצאות פירסום ומגידול בסעיף הוצאות מחשוב עקב הגידול בהיקף הפעילות בבנק.

ההוצאות האחרות ברבעון הרביעי של שנת 2007 הסתכמו ב-30.1 מיליון ש"ח לעומת 19.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ-51%. העלייה נובעת בעיקר מעלייה בסעיף הוצאות פירסום.

הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בשנה המדווחת ב-42.0 מיליון ש"ח, ושיעורה מהרווח הנקי מפעולות רגילות הוא כ-37% (שיעור המס הסטטוטורי הוא כ-38.5%).

הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים הסתכם בשנה המדווחת ב-71.8 מיליון ש"ח לעומת 50.4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת, עלייה של כ-42%.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות עמד בשנה המדווחת על 2.94 ש"ח לעומת 2.07 ש"ח בשנה הקודמת.

הרווח הנקי הסתכם בשנה המדווחת ב-71.7 מיליון ש"ח לעומת 68.5 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. הרווח הנקי בשנת 2006 כלל רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס בסך 16.5 מיליון ש"ח שנבע ממכירת פעילות קרנות הנאמנות שניהלה חברת יהב מסד ניהול תיקים בע"מ.

הרווח הנקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. עמד בשנה המדווחת על 2.94 ש"ח לעומת 2.81 ש"ח בשנה הקודמת.

השוואת מדדי הרווחיות (באחוזים):

2006	2007	
20.3	22.6	תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מסים להון עצמי (1)
11.3	14.3	תשואת הרווח מפעולות רגילות לאחר מסים להון העצמי (1)
15.3	14.3	תשואת הרווח הנקי להון העצמי (1)
73.6	71.5	יחס הוצאה להכנסה (2)
62.6	58.3	כיסוי הוצאות תפעוליות בהכנסות תפעוליות ואחרות

(1) אופן חישוב שיעור התשואה על ההון נעשה על פי ההוראות המעודכנות של בנק ישראל באופן ששיטת החישוב התבססה על פי ההון הממוצע.

(2) יחס הוצאה להכנסה מחושב על פי היחס בין הוצאות התפעוליות והאחרות לבין הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים וההכנסות התפעוליות והאחרות.

המבנה והתפתחויות העיקריות בנכסים ובהתחייבויות של הבנק

מאזן הבנק ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכם ב-9,350 מיליון ש"ח לעומת 8,598 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006, עלייה של כ-9%. העלייה נובעת בעיקר מעלייה בסעיף פיקדונות הציבור.

להלן השינויים בסעיפי המאזן העיקריים:

שיעור השינוי באחוזים	31 בדצמבר		
	2006	2007	
	במיליוני ש"ח		
9	8,598	9,350	סך כל המאזן
8	2,928	3,176	מזומנים ופיקדונות בבנקים
(6)	3,840	3,622	ניירות ערך
44	1,665	2,390	אשראי לציבור
8	8,068	8,688	פיקדונות הציבור
16	464	540	הון עצמי
	5.4	5.8	יחס ההון העצמי למאזן (באחוזים)

ניירות ערך ופיקדונות בבנקים

הקיטון בסעיף ניירות הערך נבע מהסטה של ההשקעות באיגרות חוב ובמלוות ממשלתיים לטווח קצר להשקעה בפיקדונות יומיים בבנקים, בין היתר בשל פדיון גבוה של איגרות חוב.

אשראי לציבור

העלייה בסעיף אשראי לציבור נובעת מעלייה בביצועי אשראי עקב פעילות מוגברת בקרב עובדי המדינה ועובדי הוראה.

שיעור האשראי לציבור מסך נכסי המאזן ליום 31 בדצמבר 2007 מהווה כ-26% לעומת 20% בסוף שנה קודמת.

- סיכון אשראי כולל לציבור

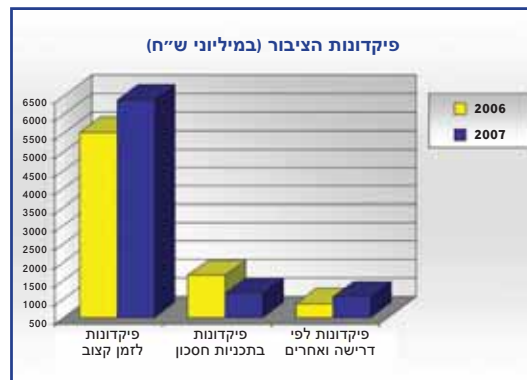
הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור ואת ההשקעות באיגרות חוב של תאגידים, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני הכולל מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכם ב-4,536 מיליון ש"ח לעומת 3,544 מיליון ש"ח בסוף שנת 2006.

פיקדונות הציבור

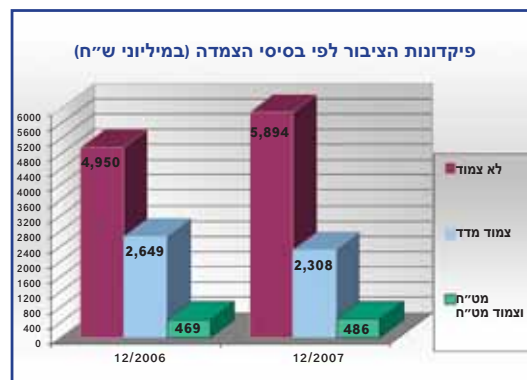
להלן הרכב פיקדונות הציבור:

שיעור שינוי באחוזים	2006 במיליוני ש"ח	2007 במיליוני ש"ח	
16	5,536	6,430	פיקדונות לזמן קצוב
(29)	1,650	1,176	פיקדונות בתכניות חיסכון
23	882	1,082	פיקדונות לפי דרישה ואחרים
8	8,068	8,688	סך הכול

להלן התפלגות פיקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פיקדונות הציבור ליום 31 בדצמבר		שיעור השינוי באחוזים		יתרה ליום 31 בדצמבר		מגזר הצמדה
2006 באחוזים	2007 באחוזים	2006 באחוזים	2007 באחוזים	2006 במיליוני ש"ח	2007 במיליוני ש"ח	
61	68	19		944	4,950	לא צמוד
33	27	(13)		(341)	2,649	צמוד מדד
6	5	3		17	469	מטבע חוץ (כולל צמוד מט"ח)
100	100	8		620	8,068	8,688

הון עצמי

הגידול בהון העצמי נובע בעיקר מהרווח לשנה המדווחת בסך של כ-72 מיליון ש"ח.

יחס ההון העצמי למאזן

ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכם ב-5.8% לעומת 5.4% בסוף שנת 2006.

יחס ההון העצמי לרכיבי הסיכון

יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון ליום 31 בדצמבר 2007 הוא 14.2% לעומת 15.8% ליום 31 בדצמבר 2006. הירידה נובעת מגידול בנכסי הסיכון יחסית לגידול בהון העצמי.

יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון היה 14.3% לעומת 15.9% בשנת 2006.

הבנק עוקב באופן שוטף אחר יחס ההון העצמי לרכיבי הסיכון כדי שהיחס לא יפחת מהשיעור המזערי הנדרש על פי הוראות בנק ישראל ועומד נכון להיום, לפי הוראות ניהול בנקאי תקין על 9%. הבנק בוחן באופן שוטף את יחס הלימות ההון, וזאת על רקע הנוהג המקובל בבנקים בעולם לשמור על יחס הלימות הון בשיעורים העולים על דרישות המינימום של הרגולטורים ועקב כוונת המפקח על הבנקים לאמץ את הוראת באזל 2. לבנק יש יחס הון הגבוה מהיחס הנדרש, דבר המאפשר לבנק להרחיב את פעולותיו במתן אשראי בנקאי.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 2 לדוחות הכספיים. ביישום של כללי החשבונאות בעריכת הדוחות הכספיים הנהלת הבנק משתמשת בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים המשפיעים על הסכומים המדווחים של הנכסים וההתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ושל התוצאות המדווחות של הבנק.

ייתכן שהתממשותם בעתיד של ההערכות ושל האומדנים כאמור יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים. חלק מההערכות ומהאומדנים כאמור כרוכים במידה רבה של אי ודאות, והם עלולים להיות מושפעים בעתיד משינויים שונים.

בכל הנוגע למדיניות החשבונאית הבנק מחשיב אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, כאומדנים וכהערכות בנושאים קריטיים.

לדעת הנהלת הבנק, האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

להלן סקירה בנושא הקריטי כאמור לעיל:

התחייבויות בקשר עם יחסי עובד – מעביד

ההתחייבויות בגין ימי מחלה שלא נוצלו וההתחייבויות הפנסיוניות בעבור כמה עובדים בכירים שפרשו מבוססות, בין היתר, על חישוב אקטוארי. סכום ההתחייבויות המחושבות על בסיס אומדנים אקטואריים נכון ליום 31 בדצמבר 2007 הוא 16 מיליון ש"ח בדומה ליום 31 בדצמבר 2006. חישובים אקטואריים מבוססים בעיקר על הנחות ועל אומדנים הנעשים על סמך ניסיון העבר ועל סמך סטטיסטיקות שונות, כגון לוחות תמותה, שיעורי עזיבת עובדים ושיעור שינוי השכר הראלי לאורך זמן. כמו כן, ההתחייבויות מהוות בשיעור היוון של 4% לשנה כפי שקבע המפקח על הבנקים.

שינוי במאפיינים האקטואריים השונים, כגון שינוי אורך החיים הממוצע ושינוי במספר הממוצע של עובדים העוזבים את הבנק, יביא לידי תוצאות שונות מהתוצאות שמתקבלות כיום. שינוי של 1% בשיעור ההיוון ישנה את ההתחייבויות בסך של 1.4 מיליון ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2006.

מדיניות ניהול סיכונים

במהלך פעילותו הבנק נחשף לסיכונים שונים, כגון סיכונים שוק (סיכונים הנובעים מחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ובשערי החליפין וסיכונים מחשיפת בסיסי ההצמדה), סיכונים נזילות, סיכונים אשראי וסיכונים תפעוליים. הוראות בנק ישראל לניהול בנקאי תקין קובעות עקרונות יסוד לניהול ולבקרת סיכונים. ההנחיות דורשות מעורבות והבנה של הדירקטוריון בניהול סיכונים, מינוי מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה והעמדת כלים להערכה ולמדידה של סיכונים. בגין סיכונים האשראי והשוק יש דרישה רגולטורית להלימות הון.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מאושרת בדירקטוריון הבנק. הדירקטוריון קובע את תקרות החשיפה המותרות בתחומים השונים. נושא ניהול הסיכונים נדון אחת לרבעון בדירקטוריון הבנק עם מסמך החשיפות המפרט את מכלול הנושאים הנוגעים לניהול סיכונים. כמו כן, דירקטוריון הבנק מקבל דיווח חודשי מתומצת בכל הנוגע לסיכונים השוק בשיבות הדירקטוריון התקופתיות. מנכ"ל הבנק מכהן כמנהל הסיכונים.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות נדונה בצוות ניהול נכסים והתחייבויות (להלן נ"ה) של הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. צוותי משנה מנהלים את הפעילות השוטפת, הנעשית על פי החלטות הדירקטוריון או ועדותיו העוסקות בחשיפות לסיכונים שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים.

סיכונים שוק

סיכון שוק הוא הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי-מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק.

מדיניות סיכונים השוק ודרכי ניהולם מכוונת להפחית את רמת הסיכון מהפעילות השוטפת של הבנק עד למינימום סביר. מלבד ניהול שמרני של הפעילות השוטפת המדיניות מכוונת ליצור אפיק הכנסה נוסף מביצוע חשיפות יזומות ומסחר על פי הרשאות של הנהלת הבנק ושל הדירקטוריון. תהליך ניהול הסיכונים כולל מדידת הסיכונים, הערכת התוצאות האפשריות הנובעות מסיכונים אלו, דיווח, נהלים ובקרה.

לבנק מערך מחשוב המאפשר לנהל בסיס נתונים, לתכנן פריסת תזרימים עתידיים ולבצע את החישובים הדרושים לצורך ניהול הסיכונים. הבנק אומד אחת לחודש את רגישות הערך הנוכחי של כלל הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. הבנק אומד את סיכונים השוק של כלל הבנק גם בשיטת הערך בסיכון (VAR) לצורכי מדידה ודיווח. כמו כן, נבחנים תרחישי קיצון והשפעתם על הון הבנק.

סעיפים 9 ו-10 להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 339 מורים על ניהול סיכונים על פי מודל פנימי. עד לאחרונה קיבל הבנק פטור מבנק ישראל מיישום סעיפים אלו (ראה פירוט להלן).

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק על פי מודל סטנדרטי שהגדיר בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני המטבע והאינפלציה בבנק. סך ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 בדצמבר 2007 הוא 1.5 מיליון ש"ח (הסכום המשוקלל במונחי נכסי סיכון הוא 17.2 מיליון ש"ח).

חשיפת הבסיס

חשיפת הבסיס מוגדרת כחשיפת ההון הפיננסי הפעיל לשלושה מגזרי הצמדה כדלקמן: שקל לא צמוד, שקל צמוד מדד ומט"ח (כולל צמוד מט"ח). הסיכון נובע מהשפעה אפשרית של האינפלציה ומשינויים בשערי החליפין על הכנסות הבנק. מחלקת הנוסטרו של הבנק אחראית על ניהול סיכון הבסיס. המדיניות נקבעת בהתאם לתנאי השוק ובכפוף למגבלות קיימות.

מגבלות חשיפת הבסיס שקבע דירקטוריון הבנק במגזרים השונים הן אלו: במגזר הלא צמוד ינוע עודף או חוסר בנכסים בין (-25%) ל-120% מן ההון העצמי הפעיל. במגזר הצמוד למדד עודף הנכסים או עודף ההתחייבויות נגזר מיתר המגזרים. במגזר המט"ח לא יעלה עודף הנכסים או עודף ההתחייבויות על 20% מן ההון העצמי הפעיל. לצורך חישוב מגבלות החשיפה ההון העצמי הפעיל מוגדר כהון עצמי, בניכוי נכסים לא פיננסיים, בניכוי ההתאמות נטו בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן ובתוספת הפרשה לחובות מסופקים כללית ונוספת. מדידת החשיפות נעשית לאחר התאמות כלכליות אשר כוללות, בין היתר, מכשירים נגזרים המוצגים כחוף-מאזניים. חשיפות נקודתיות שלא עומדות במגבלות מדווחות לדירקטוריון הבנק.

החשיפה המקסימלית במגזר המט"ח מוגבלת כמפורט להלן: חשיפה לדולר האמריקני עד 20% מן ההון העצמי הפעיל, חשיפה לאירו עד 20% ממגבלת החשיפה במט"ח וחשיפה לסל המטבעות עד 0.5 מיליון ש"ח. החשיפה לשאר המטבעות עד 1% מההון העצמי הפעיל, בכפוף למגבלה הכוללת על החשיפה במט"ח.

להלן חשיפת הבסיס במהלך שנת 2007 (במיליוני ש"ח):

מגזר צמוד מדד	מגזר שקל לא צמוד	מגזר מט"ח וצמוד מט"ח	סך הכול הון פיננסי פעיל
ליום 31 בדצמבר 2007	מקסימום במהלך השנה (1)	מינימום במהלך השנה (1)	
243.8	332.1	102.9	
153.5	262.9	59.9	
18.7	29.0	18.0	
416.0			

(1) על בסיס מדידה לסופי חודשים.

ליום 31 בדצמבר 2007 רגישות השווי ההוגן לירידה במדד בשיעור של 1% היא כ-2.5 מיליון ש"ח שהם כ-0.6% מסך ההון העצמי הפעיל (2.3 מיליון ש"ח שהם כ-0.6% מסך ההון העצמי הפעיל נכון ליום 31 בדצמבר 2006).

דירקטוריון הבנק אישר לעסוק במכשירים נגזרים עם תאגידים בנקאיים בלבד, בכפוף למגבלות שנקבעות מעת לעת בוועדת ההשקעות של הדירקטוריון על השקעות בתאגידים אלו. במסגרת זו הבנק מבצע מסחר בעסקאות עתידיות כחלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM).

בחודש יולי 2007 אישר בנק ישראל לבנק לפעול במכשירים נגזרים במט"ח בכפוף לכמה תנאים. הבנק רשאי לפעול בנגזרי מט"ח לצורכי ניהול נכסים והתחייבויות (ALM) ולצורכי גידור בלבד. בעקבות האישור ביטל בנק ישראל את הפטור שניתן לבנק מיישום מודל VAR לניהול סיכונים שוק. הבנק טרם החל לפעול בנגזרי מט"ח, ודיווח לבנק ישראל שהוא החל בהתארגנות בהתאם להנחיותיו.

- חשיפת הריבית

דוח על החשיפה בשיעורי הריבית מוצג בסקירת ההנהלה בתוספת ד. מטרת ניהול חשיפת הריבית היא למזער בעלות סבירה את סיכונים הריבית הנגזרים מן הפעולות השוטפות במגזרי ההצמדה השונים. שינויים בשיעורי הריבית עלולים לפגוע ברווחיות הבנק אם יש פער בין משך החיים הממוצע (להלן המח"מ) של הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות. לשם כך מתבצעת בחינה תקופתית של מח"מ המקורות והשימושים.

המח"מ המחושב לצורך ניהול חשיפת הריבית הוא מח"מ כלכלי המושפע גם ממכשירים נגזרים המוצגים כחוקי-מאזניים וגם מההון העצמי הפעיל (שלא כמו המח"מ החשבונאי וההפרש במח"מ המוצג בסקירת ההנהלה בתוספת ד). ההון העצמי הפעיל מסווג כמקור לא צמוד לזמן קצר.

חשיפת הריבית נמדדת במונחים של שינוי הערך הנוכחי כתוצאה משינויים בריבית.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלת פער מח"מ של עד ± 0.5 שנים בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים האלה: הלא צמוד, הצמוד למדד והמט"ח (כולל צמוד מט"ח).

דירקטוריון הבנק קבע מגבלה כוללת בחשיפה לריבית (השינוי בשווי ההוגן במגזר בעקבות עלייה או ירידה בשיעור של 1% בריבית) במגזר הצמוד ובמגזר הלא צמוד יחדיו של 6% מההון העצמי ומגבלה של 1% מההון העצמי במגזר המט"ח והצמוד מט"ח.

ליום 31 בדצמבר 2007 החשיפה לריבית במגזרים הצמוד והלא צמוד (השינוי בשווי ההוגן במגזר בעקבות שינוי בשיעור של 1% בריבית) היא כ-6.8 מיליון ש"ח שהם כ-1.3% מסך ההון העצמי (10.7 מיליון ש"ח שהם כ-2.3% מסך ההון העצמי נכון ליום 31 בדצמבר 2006). חישוב החשיפה נעשה בלא קיזוז בין המגזרים. במגזר המט"ח והצמוד מט"ח החשיפה היא של 0.4 מיליון ש"ח שהם כ-0.1% מסך ההון העצמי (0.5 מיליון ש"ח שהם כ-0.1% מסך ההון העצמי נכון ליום 31 בדצמבר 2006).

במגזר הלא צמוד - לרוב הנכסים וההתחייבויות מח"מ קצר או שהם צמודים לריבית הפריים היכולה להשתנות מדי יום ביומו, ועל כן הם מסווגים כנכסים או כהתחייבויות לפירעון עם דרישה. מח"מ ההתחייבויות במגזר מושפע, בין היתר, מיתרת עו"ש הזכות שנפרסת על פי הערכת הבנק עד שנתיים.

ליום 31 בדצמבר 2007 יש מרווח בשיעור של כ-3.4% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות (3.1% נכון ליום 31 בדצמבר 2006). מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים ב-0.02 שנים (0.12 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2006), ולכן יש חשיפה לירידת ריבית במגזר. התחזית בסוף השנה הייתה לירידת הריבית במגזר הלא צמוד.

במגזר הצמוד למדד - ליום 31 בדצמבר 2007 יש מרווח בשיעור של כ-1.0% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות (1.4% נכון ליום 31 בדצמבר 2006). הירידה במרווח נובעת מירידת תשואות השוק על השקעות הבנק לעומת הריבית על תכניות חיסכון. מח"מ הנכסים ארוך ממח"מ ההתחייבויות ב-0.24 שנים (0.18 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2006), ולכן יש חשיפה לעליית ריבית במגזר. התחזית בסוף השנה הייתה לירידה בריבית במגזר הצמוד ברוב הטווחים.

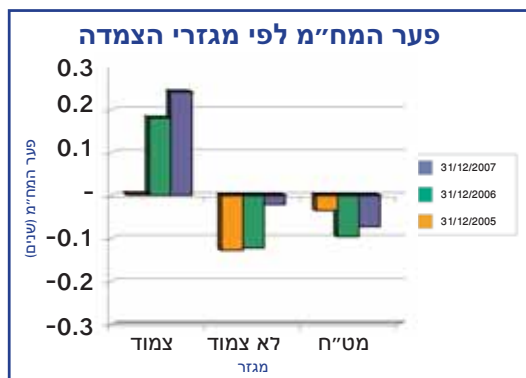
כ-30% מפיקדונות הציבור במגזר הצמוד למדד הן תכניות חיסכון בריבית קבועה לתקופת פירעון מקורית של עשר שנים. התכניות נסגרו בפני מפקידים חדשים מחדש פברואר 2001. מכאן שליום 31 בדצמבר 2007 התקופה המקסימלית לפירעון חוזי היא כשלוש שנים. ניסיון העבר מלמד כי תקופת החיסכון בפועל בתכניות אלו קצרה ממועד הפירעון החוזי. פער המח"מ במגזר זה תלוי בהנחות המודל לפדיון עתידי של תכניות החיסכון בריבית קבועה. בדוח סקירת הנהלה על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית (תוספת ד) הוצגו פיקדונות הציבור צמודי המדד על פי אומדן הנהלת הבנק בנוגע למועדי הפירעון, על פי מודל.

שיעורי הפדיון של תכניות החיסכון, כפי שהמודל חוזה, נקבעים על פי מכלול המשיכות מן התכניות בעבר ועל פי הוותק של החוסכים שמשכו את כספם. המח"מ של תכניות החיסכון בריבית קבועה על פי המודל הוא כ-1.3 שנים. בנוגע לשיעור התשואה הפנימי והמח"מ בלא השפעת המודל ראה הערה 5 בתוספת ד לסקירת הנהלה. חריגה מפער המח"מ עקב שינוי בהנחות ששימשו את מודל פדיון תכניות החיסכון מדווחת לוועדת ההשקעות.

מחדש פברואר 2001 הבנק מפעיל גם תכניות חיסכון בריבית משתנה כדי להקטין את חשיפת הבנק לריבית במגזר הצמוד למדד. נכון ליום 31 בדצמבר 2007 הצבירה בתכניות אלו היא כ-1,462 מיליון ש"ח, שהם כ-63% מסך פיקדונות הציבור במגזר הצמוד למדד.

בעת האחרונה קשה להשקיע בנכסים צמודי מדד לטווח הקצר, בעיקר בשל חוסר הסחירות ובשל צמצום בהנפקות של משרד האוצר במגזר זה. בפיקדונות בבנקים ובעסקאות פורוורד על המדד הטווח המינימלי הסביר להשקעה הוא שנה. עיקר השקעות הבנק בתקופה האחרונה הן אפוא לטווחים של שנה עד שנתיים. בשל יכולת ההתנסות המוגבלת קשה להתאים במדויק את מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות במגזר, מח"מ ההולך ומתקצר. נוסף על כך, לבנק תכניות חיסכון בריבית משתנה אחת לחצי שנה בעלות מח"מ קצר (של כ-0.3 שנים) שכנגדן הוא מתכסה על פי מח"מ של שנה.

במגזר מטבע חוץ - היקף הנכסים וההתחייבויות במגזר אינו גדול. נכון ליום 31 בדצמבר 2007 יש מרווח בשיעור של כ-2.2% בין שיעור התשואה הפנימי של הנכסים לבין שיעור התשואה הפנימי של ההתחייבויות (2.4% נכון ליום 31 בדצמבר 2006). מח"מ ההתחייבויות ארוך ממח"מ הנכסים ב-0.07 שנים (0.10 שנים נכון ליום 31 בדצמבר 2006), ולכן יש חשיפה נמוכה לירידת ריבית במגזר.

סיכון נזילות

- סיכון הנזילות הוא הסיכון לרווחי הבנק ולהונו העצמי כתוצאה מאי יכולתו לספק את צורכי נזילותו. ניהול הסיכון מבוקר באופן סדיר כדי להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הוא באחריות מחלקת הנוסטרו של הבנק.

הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול הנזילות עוגנו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342. על פי ההוראה הבנק נדרש להפעיל מערכות מידע לשליטה, למדידה, לבקרה ולדיווח על הנזילות.

על פי ההוראה יקבל דירקטוריון הבנק דיווחים תקופתיים, לפחות אחת לרבעון, על מצב הנזילות ועל המגמות בהתפתחות הנזילות במסמך החשיפות.

דירקטוריון הבנק אישר מסמך מדיניות לניהול סיכון הנזילות של הבנק. במסמך המדיניות נקבעו הרכיבים הכמותיים לחישוב יחס הנזילות, נקבעו מגבלות על פער הנזילות בהיעדר שימוש במודל פנימי ובעת שימוש במודל ונקבע מערך הטיפול בחריגות מהמדיניות ומהמגבלות שנקבעו.

לבנק יש מנגנון למדידה שוטפת ולבקרה אחר מצב הנזילות על בסיס יומי. מנגנון שבין תפקידיו לאמוד את מצב הנזילות, לנהל את המקורות ולהיערך למשבר נזילות.

אמידת מצב הנזילות מתבצעת על פי חישוב פער הנזילות לפי תקופות לפירעון ועל פי יחס הנכסים הנזילים להתחייבויות.

הבנק אוסף ומנתח נתונים היסטוריים. על בסיס נתונים אלו בנה הבנק מודל סטטיסטי (LIQUIDITY AT RISK) LAR כדי לקבוע את רמת הנזילות הנדרשת שתשקף נכונה את פעילות הבנק. דירקטוריון הבנק אישר את המודל.

נכון ליום 31 בדצמבר 2007 הבנק עומד ביחס הנזילות הנדרש בעת שימוש במודל פנימי.

- בנק ישראל החל ברפורמה במערכות התשלומים והסליקה. כחלק מהרפורמה הופעלה ברבעון השלישי של השנה מערכת לסליקה ברוטו מידית וסופית של תנועות (RTGS).

כחלק מההתארגנות להכנסת מערכת RTGS, החל הבנק לנהל נזילות תוך-יומית במערכת GLM. ההתארגנות דרשה היערכות מקיפה באשר לתנועות הכספיות היומיות של הבנק.

ראה להלן גם מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות.

היערכות ליישום עקרונות באזל 2

הוועדה הבינלאומית לפיקוח על הבנקים (ועדת באזל) מתאמת בנושאים שונים את פעולות הבנקים המרכזיים במדינות המתועשות.

מסמך ועדת באזל 1 משנת 1988 קבע את דרישות הלימות ההון בתאגידי הבנקאיים בעניין חשיפת התאגיד הבנקאי לסיכונים אשראי על פי שיטה סטנדרטית.

הוועדה פרסמה בשנת 2006 את הנוסח הסופי של מסמך חדש בנוגע להלימות הון (להלן מסמך באזל 2).

מסמך באזל 2 מציג שלושה עקרונות (נדבכים) חדשים כדלקמן:

נדבך 1 - חישוב הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכונים אשראי על פי מאפייני האשראי השונים. התאגיד הבנקאי נדרש לחשב את הקצאת ההון בהתבסס על מודלים כמותיים וסטטיסטיים לדירוג אשראי ולניהול סיכונים. כמו כן, הבנק נדרש להקצות הון בגין החשיפה לסיכונים תפעוליים ובגין סיכונים שוק.

נדבך 2 - שדרוג מערך ניהול הסיכונים הכולל גם את הסיכונים התפעוליים, הבקורות והממשל התאגידי בבנקים.
נדבך 3 - דרישות דיווח וגילוי איכותי וכמותי בנוגע לחשיפות לסיכונים, לאופן ניהולם ולהערכתם. דרישות הגילוי משתנות לפי הגישה שנבחרה לחישוב יחס ההון לרכיבי סיכון ותלויות באופן ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי.

בין היתר, מטרת ההנחיות שנקבעו במסמך באזל 2 היא לייסד מערכת כללים מקיפה לטיפול בנושאים של זיהוי, הערכה, צמצום ובקרה ולהרחיב את הדיווח לציבור בנוגע לסיכונים.

- דרישות בנק ישראל

בחודש מאי 2007 פרט המפקח על הבנקים את ההיערכות הצפויה ליישום הוראות באזל 2 במערכת הבנקאית. במהלך שנת 2007 פרסם בנק ישראל טיוטת הוראה בנוגע לבאזל 2 העוסקת בגישות הסטנדרטיות לסיכון אשראי, לסיכון שוק ולסיכון תפעולי.

בחודש אוגוסט 2007 דרש בנק ישראל מהבנקים למלא סקר ניתוח פערים (GAP ANALYSIS) בעקבות הנחיות ניהול הסיכונים, הבקורות והממשל התאגידי בבנק (נדבך 2).

בחודש ספטמבר 2007 העביר בנק ישראל בקשה לבנקים למילוי שאלון סקר השפעה כמותית (QIS5) על יישום המלצות הגישה הסטנדרטית. מטרת השאלון להעריך את השפעת יישום המודל הסטנדרטי על יחס ההון לרכיבי סיכון של הבנק. הבנק סיים למלא את השאלון ויגיש את התוצאות לבנק ישראל עד סוף חודש פברואר 2008 כנדרש. בחודש דצמבר 2007 פורסמה הוראת שעה בדבר דרישות גילוי מסוימות הנדרשות לפי הנדבך השלישי.

בנק ישראל עוקב אחרי התקדמות הבנקים בפרויקט ודורש דיווח שוטף בנושא.

- התארגנות הבנק

הוקם צוות היגוי בבנק ליישום ההוראה בראשות החשבונאי הראשי. במהלך חודש יולי 2007 קיבלה הנהלת הבנק דיווח ראשון.

בחודש אוקטובר 2007 נבחר ספק לתמיכה ביישום נדבך 1 של ההוראה. בחודש דצמבר 2007 נבחר ספק לתמיכה במילוי סקר ניתוח פערים לבנק ישראל (נדבך 2).

בחודש פברואר 2008 הוצגה תכנית העבודה בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק. יישומה של ההוראה ידרוש מהבנק להקצות משאבים הן בתחום כוח האדם של הבנק הן בתחום המחשוב.

סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון להפסד הנובע מכך שלווה לא יעמוד בהחזרים שמוגדרים בהסכם האשראי עם הבנק.

מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות ועל נוהלי האשראי אשר מגדירים את תהליך אישור האשראי ואת דרך גיבוש החלטות והבקרה.

הבנק משקיע באורח שוטף משאבים בהכשרת העובדים העוסקים בגיבוש החלטות ובהערכת סיכונים באשראי. יחידת בקרת האשראי בבנק מכינה דוחות בקרת אשראי שנתיים המוצגים לפני דירקטוריון הבנק. ראה להלן מודל להערכת איכות תיק האשראי.

הבנק נותן אשראי ללקוחותיו תוך הפעלת מכלול שיקולים לרבות אמינות, נסיון עבר, יכולת החזר, העדר תסמינים שליליים וביטחונות מוצעים.

הביטחונות אשר מתקבלים על ידי לקוחות הבנק הינם ערבים, זכות קיזוז על תכניות חיסכון, שיעבוד פיקדונות, תיקי ניירות ערך, כלי רכב, קרנות השתלמות וקופות גמל נזילות.

הערבים להלוואות הם ברובם ערבים מוגנים אשר ניתן להיפרע מהם רק לאחר מיצוי ההליכים נגד החייב. היקף הביטחונות המטריאליים הוא אחוז זניח מסך האשראי שניתן ולכן לא הובא בחשבון לצורך הפחתת הסיכון מסך האשראי שניתן על ידי הבנק.

- אג"ח תאגידים

לבנק ניתן אישור ספציפי מבנק ישראל להשקיע באג"ח תאגידים עד לסכום של 200 מיליון ש"ח במגבלות מסוימות. בחודש ינואר 2008 הסיר בנק ישראל את המגבלה של 200 מיליון ש"ח כאמור. נכון ליום 31 בדצמבר 2007 ההשקעה באג"ח תאגידים היא בסך של כ-87 מיליון ש"ח. וועדת ההשקעות של דירקטוריון הבנק קבעה מגבלות השקעה באג"ח תאגידים. צוות השקעות לענייני אג"ח תאגידים דן בקביעת מסגרות לפעילות באג"ח מסוג זה, בכפוף לנוהלי פעילות מתאימים. בקרה בנושא אג"ח תאגידים נכללת בתכנית בקרת האשראי.

- הפרשה לחובות מסופקים

הבנק גיבש קריטריונים כדי לקבוע מהם חובות בעייתיים ונהלים למעקב אחריהם, ועל יסוד זה נבדק חישוב הפרשות לחובות מסופקים אשר לדעת הנהלת הבנק משקפות את סיכוני האשראי של הבנק. הנהלת הבנק שוקדת כל העת על שיפור הפיקוח והבקרה בטיפול בחובות בעייתיים ועל הרחבת המידע והכלים העומדים לרשות הבנק בעת מתן האשראי ללקוחותיו.

מדיניות האשראי של הבנק, שלפיה תיק האשראי מפוזר בין מספר רב של לווים פרטיים שיתרת האשראי של כל אחד מהם נמוכה בדרך כלל, תורמת להקטנת סיכון האשראי.

סך כל הפרשות לחובות מסופקים (ספציפית, כללית ונוספת) הרשומות בספרי הבנק ביום 31 בדצמבר 2007 הסתכמו ב-26.2 מיליון ש"ח, לעומת 22.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006.

יתרת הפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2007 ב-20.6 מיליון ש"ח לעומת 16.7 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006. שיעור הפרשה הספציפית מסך סיכון האשראי הכולל הוא כ-0.5% בדומה לשנה קודמת.

יתרת הפרשה לחובות מסופקים בגין סיכונים בלתי מזהים בתיק האשראי של הבנק (כולל הפרשה כללית והפרשה נוספת) הסתכמה ב-31 בדצמבר 2006 בסך של 5.6 מיליון ש"ח לעומת 5.5 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006.

ביתרה זו כלולה הפרשה לחובות מסופקים על אשראי לעמיתי קרנות השתלמות וקופות גמל שהבנק נותן להן שירותים. הפרשה נרשמה כדי להביא לידי ביטוי את הסיכון הגלום באשראי זה, הדומה במהותו לסיכון הגלום בריכוזיות אשראי ענפי. יתרת הפרשה הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2007 ב-2.5 מיליון ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2006. יתרת הפרשה הנוספת בגין חובות בעייתיים ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכמה ב-0.5 מיליון ש"ח לעומת 0.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2006.

הפרשה הנוספת לחובות מסופקים (הכוללת את הפרשה בגין אשראי לעמיתי קרנות השתלמות וקופות גמל) הגיעה בסוף שנת 2007 ל-0.1% מסיכון האשראי הכולל, כבשנה שעברה.

הפרשה הכללית לחובות מסופקים עומדת על סך של 2.6 מיליון ש"ח. הפרשה הכללית לחובות מסופקים כנגד סיכון האשראי הכולל לציבור הגיעה ביום 31 בדצמבר 2007 ל-0.1%, כבשנה שעברה.

חובות בעייתיים (במיליוני ש"ח):

יתרה ליום 31 בדצמבר		
2006	2007	
1.4	1.2	שאינם נושאים הכנסה
6.5	7.8	שאורגנו מחדש
8.0	13.5	בפיגור זמני
13.3	27.0	בהשגחה מיוחדת
29.2	49.5	סך הכול אשראי מאזני ללווים בעייתיים
2.9	5.3	סך הכול אשראי חוץ-מאזני ללווים בעייתיים
32.1	54.8	סך הכול אשראי כולל

הבנק פועל כדי לאתר מוקדם ככל האפשר לווים בסיכון, ולשם כך הוא מפעיל כלי מעקב לבקרה. בעקבות הגידול בהיקפי האשראי, נערך הבנק לתגבור מערך בקרת הסיכונים ונהלי עבודה הכרוכים בנושא.

מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

בחודש דצמבר 2007, פורסמו הוראות דיווח לציבור בדבר "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי נדרשים ליישם את ההוראות הללו החל מ- 1 בינואר 2010, למעט מספר הוראות מעבר אותם הם נדרשים ליישם החל מהדוחות לשנת 2007.

ההוראות מתבססות על כללי דיווח ומדידה של תקני חשבונאות אמריקאיים ושל רשויות הפיקוח בארצות הברית.

ההוראות משנות את שיטות המדידה הקשורות להפסדי אשראי וחובות פגומים תוך קביעת כללים מפורשים בהתייחס לסיווג וזיהוי חובות פגומים וחובות פיגור, לכללים למדידת הפרשות להפסדי אשראי, למחיקה חשבונאית של חובות, להכרה בהכנסה בגין חובות בגינם בוצעו הפרשות להפסדי אשראי ולתיעוד.

סיווג וזיהוי חובות פגומים וחובות בפיגור

זיהוי חוב פגום - חוב בפיגור מעל 90 יום

חובות פגומים מוגדרים כחובות אשר הקרן או הריבית בגינם מצויים בפיגור של 90 יום או יותר למעט אם החוב מובטח באמצעות שעבוד רכוש או ערבות של ערב בעל אחריות פיננסית מובטחת וגם מצוי בהליכי גביה. חוב פגום שאורגן מחדש ימשיך שלא לצבור ריבית עד אשר יוחזר מהסיווג של חוב פגום.

זיהוי חוב בפיגור - דיווח על חוב בפיגור מעל 30 יום

חוב ידווח כחוב בפיגור של 30 יום או יותר כאשר ריבית או קרן לא שולמו בגינו במצבים הבאים:

1. חוב עם מועד סיום ברור אשר נפרע בתשלומים חודשיים - אם לא שולמו שני תשלומים חודשיים או יותר.
2. חוב עם מועד סיום ברור שאינו נפרע בתשלומים חודשיים - אם אחד התשלומים לא שולם במשך 30 יום או יותר לאחר המועד.
3. חוב מתחדש ללא מועד סיום ברור (כגון חוב בחשבון העו"ש או בכרטיס אשראי) בו נקבע תשלום חוזי חודשי קבוע - כאשר הלקוח לא שילם את התשלום המינימלי הנדרש במשך שני מחזורי חיוב או יותר.
4. חוב בחשבון עו"ש או חח"ד ידווח כחוב בפיגור במצבים הבאים:
 - החל ממועד חיוב החשבון בריבית חריגה.
 - כאשר החשבון בחריגה מהמסגרת המאושרת למשך 30 יום - גם אם לא חוייב בריבית חריגה.
 - אם בתוך מסגרת האשראי המאושרת לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים לכיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת הבנק, מתום תקופה זו יחשב החוב כחוב בפיגור זמני.

כללים למדידת הפרשות להפסדי אשראי

ההוראה קובעת שתי שיטות להפרשה להפסדי אשראי:

1. הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס פרטני.
2. הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי.

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס פרטני

כללי ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי על בסיס פרטני חלים על חובות מעל 1 מיליון ש"ח. למרות זאת הבנק רשאי לזהות לצורך הערכת ההפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני, חובות מסוימים ללא קשר לגודלם.

לגבי חובות שהוחלט לגביהם לבצע הפרשה לפי בסיס פרטני, ההפרשה תימדד בהתבסס על הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים המהוון בשיעור הריבית האפקטיבית. כאשר לחוב יש מחיר שוק, ניתן למדוד את ההפרשה לפי מחיר שוק של החוב.

הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי

על הבנק לערוך הפרשה ספציפית על בסיס קבוצתי לגבי החובות הבאים:

1. קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים שהוחרגו מהפרשה על בסיס פרטני.
2. חובות שנבדקו פרטנית ולא נמצאו פגומים.

לגבי חובות אלה ההפרשה תבוצע בהתבסס על שיעור הפסדי העבר שנמדד לכל קבוצה הומוגנית בנפרד. קבוצת חובות מוגדרת כחובות שיש להם מאפייני סיכון משותפים.

שיעורי ההפסד משקפים בדרך כלל את היסטוריית הפסדי האשראי לגבי כל קבוצה של חובות, זאת בהתאמה לגורמים סביבתיים רלוונטים על פני תקופת זמן מוגדרת. בעת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, על הבנק להביא בחשבון את ההשפעה של גורמים סביבתיים עדכניים.

בכל תאריך דיווח, הבנק חייב להעריך האם קיימות ראיות אובייקטיביות אשר מצביעות על קיום של הפסדי אשראי גבוהים יותר או על צורך לבטל הפרשה בגין חובות ספציפיים או קבוצת חובות בעלי מאפיינים דומים בגינם נרשמה הפרשה ספציפית בתקופת דיווח קודמות.

מחיקה חשבונאית של חוב

יש למחוק חשבונאית סכומי חוב שההסתברות להפסד בגינם הופכת להיות ודאית (חוב שאינו בר גבייה) או חובות בגינם התאגיד הבנקאי מנהל מאמצי גבייה ארוכי טווח. לגבי חוב אשר גבייתו מותנית בביטחון, יש למחוק באופן מיידי את החלק העודף של החוב על שוויו ההוגן של הביטחון, כאשר החלק העודף מזהה כחוב שאינו בר גבייה.

כללי המחיקה יחולו הן על חובות שבוצעה הפרשה ספציפית בגינם והן על חובות שבוצעה בגינם הפרשה ספציפית על בסיס קבוצתי.

בגין חובות שבוצעה בגינם הפרשה ספציפית על בסיס קבוצתי (למעט חובות שנבחנו באופן פרטני ולא נמצאו פגומים) וזוהו הפסדי אשראי ספציפיים, ישנה מסגרת זמן שלאחריה יש למחוק את כל החוב ולא רק את החלק שבפיגור או בחריגה.

הכרה בהכנסה בגין חובות בגינם בוצעו הפרשות להפסדי אשראי כל חוב שסווג כחוב פגום, לא תוכר בגינו הכנסת ריבית שנצברה וטרם נגבתה. האמור לעיל חל גם לגבי חוב פגום שאורגן מחדש.

חוב פגום שאורגן מחדש מתאים להגדרת חוב פגום ואין לצבור בגינו הכנסות ריבית.

חוב פגום יכול להפוך לחוב שאינו פגום בהתקיים אחד משני המצבים הבאים:

- כאשר החוב מובטח ומצוי בהליכי גביה.
- כאשר התקבלו תשלומים לפירעון הסכומים שבפיגור וצפוי כי יתרת הפירעון תעשה לפי תנאי החוזה המקורי.
- כאשר הלווה משלם את הסכום המלא לפי תנאי חוזה ההלוואה במשך שישה חודשים לפחות וצפוי שעל סכומי הקרן והריבית (כולל פיגורים) יפרעו בזמן סביר, גם אם נותרו סכומים בפיגור החוב יכול להיות מסווג כחוב שאינו פגום.

לגבי חוב שאינו פגום אך מאורגן מחדש יש להבחין בין שני מצבים:

- חובות המוערכים על בסיס קבוצתי גם אם הקרן או הריבית בגינם מצויים בפיגור של 90 יום ומעלה לא יוכרו כחוב פגום. חוב זה כשיאורגן מחדש ימשיך לצבור הכנסות ריבית בהנחה שהגבייה מובטחת באופן סביר.
- חוב אשר אורגן מחדש אך לא סביר להיפרע בהתאם לתנאים החדשים - לא יוכרו בגינו הכנסות ריבית ויתנהל כחוב פגום.

טיפול בתקבולי מזומן בגין חובות פגומים:

אם קיים ספק לגבי גביית יתרת החוב - תקבולי המזומן יהיו על חשבון הקרן עד להסרת הספק בדבר גביית החוב, אחרת תקבולי המזומן יטופלו כהכנסת ריבית על בסיס מזומן.

תיעוד

תאגיד בנקאי ישמור תיעוד מפורט בדבר הקשר בין ממצאי הסקירה התקופתית של תיק האשראי לבין סכומי יתרת ההפרשה להפסדי אשראי וההוצאות בגין הפסדי האשראי המדווחים לאותה תקופה. התיעוד יכלול:

- מדיניות ונהלים לגבי ההפרשות להפסדי אשראי.
- מערכת או תהליך דירוג אשראי.
- בדיקת תקפות של השיטה לקביעת ההפרשה וכן שינויים תקופתיים בתהליך קביעת ההפרשה.

הערכות התאגיד הבנקאי ליישום ההוראה

הנהלת הבנק החלה להיערך ליישום ההוראה והשלכותיה על מצבו הכספי של הבנק. לשם כך נשכרו שירותיו של יועץ חיצוני.

הבנק נמצא בשלב הראשוני של ניתוח השלכות ההוראה ובניית תכנית עבודה ליישומה.

השינויים העיקריים שצפויים לחול במדיניות החשבונאית של הבנק

הבנק מבצע כיום את ההפרשות להפסדי אשראי על פי הוראות ניהול בנקאי תקין (הוראות 314, 315, 316 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים).

השינויים העיקריים שצפויים לחול במדיניות החשבונאית של הבנק יתייחסו, בין היתר, לכללים הבאים:

- סיווג חובות בפיגור.
- סיווג חובות פגומים.
- סיווג בסיס חישוב ההפרשה להפסדי אשראי - פרטני או קבוצתי.
- הכרה בביטחונות לצורך סיווג החובות וביצוע ההפרשות.
- הכרה בהכנסות מחובות פגומים.
- ביצוע מחיקות חשבונאיות.
- ביצוע ארגון מחדש של חובות בפיגור.

השינויים הספציפיים הצפויים בנושאים אלה יפורטו לאחר השלמת ניתוח מפורט של ההוראה והערכת כל ההשפעות של ההוראה על הבנק.

ההשפעה הצפויה של יישום ההוראה לראשונה על ההון העצמי ליום 1 בינואר 2010 בשלב זה לא בוצעה הערכה של השפעת ההוראה על ההון העצמי ליום 1 בינואר 2010, משום שהבנק נמצא בשלב הראשוני של ניתוח השלכות ההוראה. השלמת ניתוח השלכות ההוראה, כולל בניית תכנית עבודה ליישומה והערכת השפעתה של ההון העצמי של הבנק צפויה במהלך הרבעון השלישי של שנת 2008.

השפעה הצפויה של יישום ההוראות בדוחות לשנת 2010 בשלב זה לא בוצעה הערכה של ההשפעה הצפויה של יישום ההוראות בדוחות לשנת 2010, כיון שהבנק נמצא בשלב הראשוני של ניתוח השלכות ההוראה.

- מודל להערכת איכות תיק האשראי

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 319, יחידת בקרת אשראי צריכה להעריך את טיב האשראי של כל הלווים ה"גדולים" בסבב של אחת לשלוש שנים לפחות.

בעקבות העלייה במספר הלקוחות הגדולים פנה הבנק לבנק ישראל בבקשה לשנות את אופי המדגם.

לאחר דיון ואישור מתכונת המדגם בהנהלה ובדירקטוריון פנה הבנק לבנק ישראל, ובחודש מארס 2007 אושר השינוי.

השינוי העיקרי בתפיסת שיטת המדגם הוא כי הדגימה תתבצע לפי אופי הלקוחות, ועם דגימת הלקוח היחיד תוערך איכות תיק האשראי שלו על מרכיביו השונים.

המדגם מכסה את כלל לקוחות הבנק על פי הפרמטרים העיקריים האלה:

1. מיון ראשי על פי סוג הלווים כמפורט להלן:

א. לוויים בעלי חשבון עו"ש.

ב. לוויים שאינם בעלי חשבון עו"ש.

ג. קובץ לקוחות על פי מאפייני סיכון.

2. מיון משני על פי השתייכות הלווים לקבוצות מועדונים וסניפים שונים.

על הבנק לבחון את המתכונת החדשה מעת לעת, וזאת בהתאם להתפתחות בהיקף תיק האשראי ובמאפייניו.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסדים הנובעים מכשלים או מליקויים בתהליכים פנימיים (בין אם מדובר בגורמי אנוש בין אם מכשלים במערכות) או מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכונים משפטיים, והיא אינה כוללת סיכונים אסטרטגיים. בגין הסיכון התפעולי יש דרישה עתידית להלימות הון רגולטורית במסגרת הוראות באזל 2.

בבנק יש גופי פיקוח והכוונה שונים בנושא הסיכון התפעולי, ובהם דירקטוריון הבנק, בקר סיכונים וצוות הנהלה לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל. כמו כן, יש בבנק גופים נוספים שחלק מפעילותם נוגע לבקרת הסיכונים התפעוליים, ובהם קצין ציות ומניעת הלבנת הון ומימון טרור ומחלקת אבטחת מידע. במסגרת ניהול הסיכון נאסף מידע על אירועי נזק תפעולי שהתרחשו בפועל, מופו כל הסיכונים התפעוליים ביחידות הבנק והוקם צוות בקרי משנה אשר כולל אנשי קשר ביחידות הבנק השונות שיפעלו לצד בקר הסיכונים.

סיכון משפטי

סיכון משפטי הוא הסיכון להפסד בגלל היעדר האפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. יש סיכונים הנובעים מחקיקה, מתקנות, מפסיקה ומהוראות של הרשויות. יש סיכונים הנובעים מפעילות בלא גיבוי בהסכמים מספקים או בלא ייעוץ משפטי או מייעוץ משפטי חלקי או לקוי, ויש סיכונים הנובעים מהליכים משפטיים. סיכונים מעין אלה יכולים לנבוע ממכלול רחב של נסיבות, ופעמים רבות הם שלובים בסיכונים תפעוליים אחרים. הסיכונים עלולים להתרחש, בין היתר, עקב היעדר סמכות או כשרות של אחד הצדדים להסכם, עקב היעדר מסמכים מתאימים, בגלל אי חוקיות או אי שלמות של הסכמים, בשל טעויות במילוי פרטים נחוצים בהסכם וכיוצא בזה.

פעילות רחבה של הבנק בתחום קופות הגמל כרוכה בהיערכות מורכבת להוראות משפטיות של הרשויות המפקחות.

החשיפה בגין סיכונים אלו מבוקרת ומוקטנת בין היתר בדרכים הללו:

- העסקת יועצים משפטיים שלהם ידע וניסיון במערכת הבנקאית ובמערכת קופות גמל וקרנות השתלמות.
- ניתן יעוץ משפטי בעת התקשרויות חדשות של הבנק.
- בדיקת מידת ההשפעה שתהיה להוראות החקיקה והרשויות המפקחות על עבודת הבנק ועל התקשרויותיו.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה, לרבות מפסיקת בתי המשפט, והעברת חוות דעת כתובות בעניינים אלו ליחידות השונות בבנק, יישום של לקחים אלו בנוהלי הבנק ובמסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק וכן עדכון היחידות הרלוונטיות בבנק.
- מינוי קצין ציות שתפקידו מפורטים להלן.
- קיום הנחיות ונהלים מתאימים למניעת הסיכונים.

קצין ציות

מינוי קצין ציות נדרש כחלק מניהול הסיכונים בבנק. בין תפקידיו לסייע להנהלה ולדירקטוריון לשאת באחריותם לציות הבנק לכל דרישות החוק ולדרישות רגולטוריות אחרות בתחום הצרכני, להקטין את החשיפה של הבנק לתביעות משפטיות, למנוע הפסדים כספיים העלולים להיגרם לבנק בגין הפרת הוראות החוק האמורות ולשמור על המוניטין של הבנק.

קצין הציות עוסק, בין היתר, בעדכון סקר התשתית של הוראות הבנק הצרכניות ובהטמעת ההוראות הצרכניות בקרב עובדי הבנק, כחלק מפעולות ההטמעה והכנו מצגות ולומדות אשר כל עובדי הבנק למדו ונבחנו על תוכנן.

קצין הציות עוקב אחר ההפרות בתחום ההוראות הצרכניות, ועוקב אחר פעולות המחלקות השונות עד לתיקון הליקויים. במקרים אחדים הטיפול מחייב שינויים במערכות המיכון. כמו כן, הבנק עוקב אחר השינויים בחקיקה או בהוראות המיסוי בזיקה להוראות הצרכניות.

בסניפי הבנק מונו אחראים לנושא הציות, והם מסייעים להטמעת ההוראות הצרכניות בבנק. האחראים מבצעים אחת לחודש בקרה בנושאים שבזיקה להוראות הצרכניות.

מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות

הוראות בנק ישראל מחייבות את דירקטוריון הבנק לקבוע את המדיניות בנושא איסור הלבנת הון ומימון טרור לשם הרחבת הדרכים להכרת הלקוח.

דירקטוריון הבנק מינה ממונה על יישום הוראות החוק לאיסור הלבנת הון ואימץ כללים מנחים בתחומים האלה:

- שילוב הטיפול ביישומן ובאכיפתן של הוראות חוק איסור מימון טרור, התשס"ה - 2005 (להלן חוק איסור מימון טרור) כחלק מתחומי האחריות של הממונה על איסור הלבנת הון.
- קיום בקרה והבטחת הציות לחוק.
- מתן מענה לסיכונים הגלומים בשירותים הניתנים ללקוחות באמצעות טכנולוגיות חדשניות.
- סיווג לקוחות ובחינת פעילותם על פי רמות סיכון לעניין הלבנת הון ומימון טרור.

עוד הדגיש הדירקטוריון את החשיבות העליונה שבקיום מערך לימודי והסברתי מובנה להטמעת הידע בקרב העובדים.

הוראות חוק איסור מימון טרור חלות הן על ארגוני טרור ופעילי טרור שהרשויות המופקדות על הטיפול בחוק זה הכריזו עליהם ככאלה הן על ארגונים ופעילים שאינם מוכרזים ככאלה, לרבות ארגונים שאינם חבר בני אדם מאוגד.

בבנק מופעלת מערכת ממוחשבת לזיהוי ולאיתור לקוחות וחשבונות שהם בבחינת מוקדי סיכון להלבנת הון. המערכת עושה שימוש בפרטי המידע המנהלי בתוך כדי התייחסות לתחומי פעילות שונים.

במהלך השנה נמשכו פעולות ההדרכה וההטמעה של הוראות הדין, עודכנו נהלים עקב התיקון לצו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור) התשס"א - 2001. כמו כן, בוצע מבחן ידע לכל עובדי הבנק.

טבלת גורמי סיכון

לבנק מערך עקרונות וכלים לזיהוי החשיפות לסיכונים, לניהולם, למעקב אחריהם, למדידה, לבקרה ולדיווח. הבנק פועל על פי נהלים שונים, ונקבעו סמכויות בנוגע לניהול הסיכונים. כמו כן, נקבעו מגבלות שונות על גובה החשיפות המותרות.

בגין סיכון האשראי וסיכויי השוק יש דרישה רגולטורית להלימות הון, ובגין הסיכון התפעולי צפויה דרישה עתידית.

להלן סיכום החולשות וגורמי הסיכון האחרים של הבנק הנובעים מסביבתו הכללית, מענף הבנקאות ומן המאפיינים הייחודיים של פעילות הבנק.

הסיכונים חולקו לשלוש קטגוריות על פי מידת השפעתו של כל גורם סיכון, לדעת הנהלת הבנק, על עסקי הבנק - השפעה גבוהה, בינונית ונמוכה.

גורם סיכון	השפעת הסיכון
1 השפעה כוללת של סיכונים אשראי	נמוכה
1.1 סיכון בגין איכות הלווים והביטחונות	נמוכה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	נמוכה
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצות לווים	לא רלוונטית
2 השפעה כוללת של סיכונים שוק	נמוכה
2.1 סיכון ריבית	נמוכה
2.2 סיכון אינפלציה	נמוכה
2.3 סיכון שערי חליפין	נמוכה
2.4 סיכון מחירי מניות	לא רלוונטית
3 סיכון נזילות	נמוכה
4 סיכון תפעולי	בינונית
5 סיכון משפטי	נמוכה
6 סיכון מוניטין	בינונית
7 סיכון אסטרטגי ורגולטורי	בינונית
8 סיכון תחרות	גבוהה

נכסים והתחייבויות לפי תקופות לפירעון

להלן פירוט על פי חלוקה למגזרי הצמדה נכון ליום 31 בדצמבר 2007:

במגזר הלא צמוד - הרוב המכריע של המקורות במגזר הם פיקדונות הציבור לזמן קצוב ולפי דרישה, ואילו השימושים כוללים בעיקר פיקדונות בבנק ישראל ובבנקים מסחריים, אשראי לציבור על אחריות הבנק וניירות ערך זמינים למכירה. לתקופה של עד חודש יש עודף התחייבויות הנובע בעיקר מפיקדונות הציבור לזמן קצוב. על פי ניסיון העבר, חלק גדול מהמפקידים בפיקדונות בריבית משתנה (פיקדונות שהם חלק ניכר מהיתרה לפירעון עד חודש) מחדשים את הפיקדון מדי תקופה. כמו כן, חלק ניכר מיתרת הזכות בחשבונות עו"ש מוחזקת לתקופות ארוכות. לתקופות של יותר מחודש ועד חמש שנים יש עודף נכסים. לתקופה של יותר מחמש שנים יש עודף התחייבויות הנובע מפיקדונות הציבור לזמן קצוב, שהם תכניות חיסכון בריבית משתנה לטווח של עשר שנים ושכנגדם מתכסה הבנק על פי מח"מ קצר יותר.

במגזר הצמוד למדד - יש עודף נכסים לתקופות של עד שנתיים לעומת עודף התחייבויות לתקופה של מעל שנתיים עד שלוש שנים. ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד הן בעיקר תכניות חיסכון (הכלולות גם בפיקדונות הציבור לזמן קצוב) שהבנק מציע לציבור לקוחותיו. חלק ניכר מהתכניות האלה הן תכניות להפקדות חודשיות. התכניות מציעות אפשרויות גמישות ביותר למשיכת כספים. ההשקעות מתבצעות לטווחי זמן קצרים ממועדי הפירעון המרביים של תכניות החיסכון בריבית קבועה, כפי שניתן ללמוד מהתנהגות העבר של החוסכים המאופיינת במשיכת כספים לפני מועד הפירעון החוזי. כמו כן, הבנק מתכסה כנגד תכניות החיסכון בריבית המשתנה לרוב על פי מח"מ קצר (כשנה עד שנתיים). בשל כך יש עודף התחייבויות לתקופות של יותר מחמש שנים.

במגזר המט"ח - יש עודף נכסים לתקופה של עד חודש. בתקופות של מעל חודש ועד שנתיים יש עודף התחייבויות הנובע מפיקדונות לזמן קצוב. היקף הנכסים וההתחייבויות במגזר אינו גדול.

מדיניות גיוס המקורות ומצב הנזילות

מקורות הבנק הם בעיקר תכניות חיסכון, פיקדונות לזמן קצוב ופיקדונות לפי דרישה. כמו כן, הבנק מנצל על פי הצורך את המקורות המוניטריים שבנק ישראל מעמיד לרשותו. נכון להיום, בנק הפועלים מאפשר לבנק לגייס ממנו מקורות נזילים עד 500 מיליון ש"ח.

סכום פיקדונות הציבור השקליים הניתנים למשיכה לפי דרישה (עו"ש ופר"י) ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכמו ב-1,417 מיליון ש"ח לעומת 1,153 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2006, עלייה של כ-23%. בדבר פיקדונות הציבור לפי מגזרי הצמדה, ראה לעיל בפרק 'המבנה וההתפתחויות העיקריות בנכסים ובהתחייבויות של הבנק'.

נכון ליום 31 בדצמבר 2007 יתרות המזומנים והפיקדונות היומיים הנזילים בבנקים ובבנק ישראל הן כ-70% מיתרות פיקדונות הציבור הנזילים השקליים.

במהלך השנה ירדה ריבית בנק ישראל בשיעור של 1.0 נקודות האחוז משיעור של 5.0% לשיעור של 4.0%.

מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי פעילות אלו:

1. **המגזר הקמעונאי**, הכולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול הלקוחות.
2. **מגזר שוק ההון**, הכולל את פעילות הבנק בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

פעילות הבנק מנוהלת בשני מגזרי הפעילות האלה: קמעונאי ושוק ההון. החלוקה למגזרי פעילות היא על פי השירותים והמוצרים הניתנים ללקוחות בכל מגזר. הנהלת הבנק משתמשת בנתוני המגזרים בעת ניתוח תוצאות הפעילות של הבנק ונעזרת בהם כדי לגבש החלטות.

המגזר הקמעונאי כולל את כל הפעילות הבנקאית-פיננסית מול לקוחות הבנק, ומגזר שוק ההון כולל את הפעילות בתחום קופות הגמל וקרנות ההשתלמות.

תוצאות פעולות המגזרים מפורטות להלן. נתוני תוצאות המגזרים נערכו על פי הוראות המפקח על הבנקים בדבר 'מגזרי פעילות עיקריים', וכוללים את המידע כפי שהוא מוצג להנהלת הבנק. כללי החשבונאות שיושמו בהצגת תוצאות הפעולות של מגזרי הפעילות מתוארים בביאור 2 לדוחות הכספיים.

תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים נחלקו כדלקמן:

רווח מפעולות מימון והפרשה לחובות מסופקים - משויכים למגזר הקמעונאי.

הכנסות תפעוליות ואחרות - הכנסות כל מגזר סווגו באופן ישיר לפעילותו.

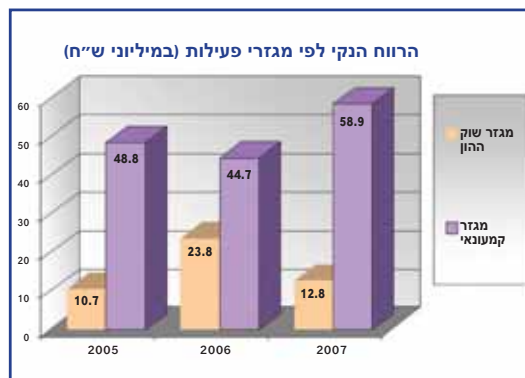
הוצאות תפעוליות ואחרות - מרבית ההוצאות מסווגות ספציפית למגזרים. הוצאות שלא ניתן היה לסווג באופן ישיר הוקצו לכל מגזר על פי יחס פעילותו (מספר עובדים יחסי, שטח בשימוש וכו').

הון עצמי - מיוחס למגזר הקמעונאי.

להלן תוצאות פעילות הבנק על פי מגזרי פעילות (במיליוני ש"ח):

סך הכול לבנק			שוק ההון			קמעונאי			
2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			סכומים מדווחים			סכומים מדווחים			
168.1	186.1	245.3	-	-	-	168.1	186.1	245.3	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
162.5	158.8	175.0	63.6	61.5	68.6	98.9	97.3	106.4	הכנסות תפעוליות ואחרות
330.6	344.9	420.3	63.6	61.5	68.6	267.0	283.4	351.7	סך ההכנסות
4.6	0.7	5.9	-	-	-	4.6	0.7	5.9	הפרשה לחובות מסופקים
209.7	242.5	289.3	42.8	46.1	46.1	166.9	196.4	243.2	הוצאות תפעוליות ואחרות
11.0	11.2	11.3	2.0	2.2	2.2	9.0	9.0	9.1	פחת
105.3	90.5	113.8	18.8	13.2	20.3	86.5	77.3	93.5	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
46.4	40.1	42.0	8.2	5.9	7.5	38.2	34.2	34.5	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
58.9	50.4	71.8	10.6	7.3	12.8	48.3	43.1	59.0	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
0.6	18.1	(0.1)	0.1	16.5	-	0.5	1.6	(0.1)	(הפסד) רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
59.5	68.5	71.7	10.7	23.8	12.8	48.8	44.7	58.9	רווח נקי
14.9%	15.6%	14.0%	-	-	-	12.2%	10.2%	11.5%	תשואה להון (הרווח הנקי מההון הממוצע)
7,808.6	8,387.0	8,984.3	-	-	-	7,808.6	8,387.0	8,984.3	יתרה ממוצעת של נכסים יתרה ממוצעת של התחייבויות
7,408.6	7,947.4	8,472.5	-	-	-	7,408.6	7,947.4	8,472.5	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
2,514.3	2,775.8	3,410.0	-	-	-	2,514.3	2,775.8	3,410.0	יתרה ממוצעת של קופות גמל, קרנות השתלמות וקרנות נאמנות
20,991.4	21,912.0	21,460.9	20,991.4	21,912.0	21,460.9	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול מספר משרות ממוצע
6,206.8	7,142.8	8,252.4	-	-	-	6,206.8	7,142.8	8,252.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
505	541	577	95	94	84	410	447	493	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
33.4	18.3	19.3	-	-	-	33.4	18.3	19.3	אחר
168.1	186.1	245.3	-	-	-	168.1	186.1	245.3	סך כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

המגזר הקמעונאי

מבנה המגזר

המגזר הקמעונאי הוא המגזר המוביל של הבנק. המגזר כולל את מערך הסינוף ואת הפעילות התומכת באגפים ובהנהלת הבנק. למגזר גם ערוצי שירות ישירים: אינטרנט, מוקד טלפוני ומסרון (SMS). המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון עו"ש, אשראי, פיקדונות, מט"ח, תכניות חיסכון, פעילות בכרטיסי אשראי ופעילות שוק ההון (השקעות בעבור לקוחות הבנק).

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים

- א. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 325 – ניהול מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב**
 ההוראה נכנסה לתוקף ב-1 בינואר 2006, ותוקנה מאז כמה פעמים כדי לאפשר הטמעה הדרגתית ופגיעה מינימלית בציבור הלקוחות. הבנק יישם את ההוראה באמצעות מערכות המחשוב של חברת האם. בתחילת שנת 2006 הקצה הבנק מסגרות משכורת חד-צדדיות ללקוחות שטרם חתמו על הסכמי מסגרת. במהלך שנת 2006 פעל הבנק להחתמת הלקוחות על הסכמי מסגרת, והמשיך בכך גם במהלך שנת 2007. בחודש יוני 2007 סיים הבנק את היערכותו ליישום ההוראה וביטל את כל מסגרות האשראי החד-צדדיות ללקוחות שטרם חתמו על הסכם מסגרת. עם זאת, המשיך הבנק לפעול גם במהלך שנת 2007 להטמעת ההוראה בקרב ציבור לקוחותיו, להתאמת המסגרות לפעילות בחשבונות ולכיסוי החריגות הקיימות.
- ב.** בחודש יוני 2007 אושרה במליאת הכנסת הצעת חוק לפיקוח על עמלות הבנקים בקריאה שנייה ושלישית. החוק דן בעיקר בסמכות שתינת לבנק ישראל לפקח על מחירי השירותים הבנקאיים ובסמכות לקבוע את רשימת העמלות, את התעריפים ואת אופן חישובם. במהלך חודש יולי 2007 החלו דיונים בבנק ישראל עם נציגי הבנקים, ובמהלך חודש ינואר 2008 פורסם התעריפון שקובע את היקף העמלות ומחירן המירבי על פי החוק. על פי הערכת הבנק, הפגיעה הצפויה בהכנסות מעמלות היא כ-8 מיליון ש"ח לשנה. בנק יחב ממשיך להוביל במתן תעריפים מוזלים במיוחד.

שינויים ברווחיות המגזר

להלן שינויים ברווחיות המגזר:

שיעור השינוי באחוזים	2006	2007	
	במיליוני ש"ח		
32	44.7	58.9	רווח נקי
32	186.1	245.3	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
9	97.3	106.4	הכנסות תפעוליות ואחרות
24	196.4	243.2	הוצאות תפעוליות ואחרות
	0.7	5.9	הפרשה לחובות מסופקים
7	8,387.0	8,984.3	יתרת נכסים ממוצעת
23	2,775.8	3,410.0	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
16	7,142.8	8,252.4	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
	10.2%	11.5%	תשואה להון (רווח נקי מההון הממוצע)

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק שואף למצב את עצמו ולשמר את המוניטין שלו במגזר כבנק שלו ידע והתמחות מקצועית בקרב לקוחות שהם משקי בית, וזאת בתוך כדי מתן מגוון של שירותים בעלויות נמוכות ומאמץ מתמיד להביא לידי שיפור השירות הניתן ללקוחות. הבנק ימשיך לפעול על פי הסכמים קיימים או על פי הסכמים חדשים לפיקדונות למתן הלוואות עם מעסיקים שונים, עם איגודים מקצועיים ועם תאגידים ממשלתיים ואחרים כאמצעי להרחבת מעגל לקוחותיו. הבנק פנה לבנק ישראל בבקשה להרחיב את הרישיון לכל לקוחות משקי הבית. לפרטים ראה להלן בסעיף 'צפי להתפתחות בשנה הקרובה'.

מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של המגזר

- זמינות לקהל הלקוחות, בין אם באמצעות המערך הסניפי בין אם באמצעות ערוצי התקשורת הישירה.
- יכולות מקצועיות ואישיות של כח האדם במגזר למתן מענה הולם לדרישות הלקוחות.
- סל מוצרים רחב המוצע ללקוחות המגזר בהשקעות ובאשראי כדי שיענו על הדרישות ההולכות וגדלות של קהל הלקוחות.
- אפשרויות למתן שירות באמצעות כלים טכנולוגיים ישירים ושיפור השירות הניתן באמצעותם.

גורמי ההצלחה הקריטיים במגזר

הגורם העיקרי להצלחה בקרב אוכלוסיית משקי הבית הוא מתן שירות זמין, אמין ויעיל בעלויות נמוכות. הבנק שואף להמשיך ולהעניק ללקוחות המגזר את מגוון מוצרי ההשקעה והאשראי בתוך כדי גביית עלויות נמוכות ככל הניתן.

לקוחות

לקוחות המגזר הם כאמור לקוחות שכירים, מרביתם בעלי עושר פיננסי בינוני ומטה, רובם ותיקים בבנק ושיעור התחלופה שלהם נמוך. הבנק פועל להרחיב את מעגל הלקוחות במגזר. הבנק מבקש להרחיב את הרישיון כדי שיוכל לתת שירותים בנקאיים לכל לקוחות משקי הבית ופנה בעניין לבנק ישראל. לפרטים, ראה להלן בסעיף 'צפי להתפתחות בשנה הקרובה'.

מוצרים חדשים

- בחודש נובמבר 2007 החל הבנק לשווק מכשיר פיננסי מסוג 'פיקדון מובנה תל אביב 25' המבוסס על השיעור הממוצע של עליית מדד תל אביב 25 במשך 30 חודשים. נכון ליום 31 בדצמבר 2007 יתרת המכשיר הפיננסי נמוכה.

פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים

שערור השינוי באחוזים	2006	2007	
	במיליוני ש"ח		
102	55.7	112.4	מרווח מפעילות מתן אשראי
1	112.1	113.6	מרווח מפעילות קבלת פיקדונות
12	30.1	33.7	הכנסות מחברת כרטיסי אשראי
(49)	19.0	9.6	הכנסות מפעילות לפי מידת הגביה

שיווק והפצה

בשלהי שנת 2006 ובשנת 2007 החל הבנק לפרסם את עצמו בפרסום כלל-ארצי. הואיל וללקוחות המגזר שייכים לפלח אוכלוסייה מוגדר, הבנק משווק עצמו גם בערוצים הישירים לאוכלוסייה זו. פעילות השיווק כוללת גם פירסום בעיתונות, בטלוויזיה, ברדיו ובשלטי חוצות נוסף על דיוור ישיר, טלמרקטינג, הפקת עלוני מידע בסניפים עצמם, באתר האינטרנט של הבנק ובאמצעות הסכמים עם מעסיקים המעגנים תנאים מועדפים לעובדיהם.

תחרות

התחרות על פלח לקוחות משקי הבית מחריפה בשנים האחרונות, והבנק נאלץ להתמודד מול שאר הבנקים המסחריים וגורמים פיננסיים נוספים. עם זכיית בנק דיסקונט בע"מ במכרז שפרסם החשב הכללי במשרד האוצר למתן שירותים בנקאיים (ראה להלן בהסכמים מהותיים) גברה התחרות על לקוחות עובדי המדינה. על אף התחרות העזה, בשנת 2007 נרשמה עלייה במספר לקוחות הבנק.

הסכמים מהותיים

- התקשרותו של הבנק עם מדינת ישראל בהסכם למתן שירותים בנקאיים לעובדי המדינה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007.

הבנק מנהל משא ומתן עם החשב הכללי במשרד האוצר ביחס לאופן סיום ההתקשרות בתחומים שונים, לרבות ככל הנוגע לכספי הקרן למחיקת חובות, כמתחייב מהסכם ההתקשרות בין הצדדים.

לאמור לעיל עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של הבנק בעתיד. ראה גם ביאור 16 ג' לדוחות הכספיים ובחוות דעת רואי החשבון המבקרים.

בהקשר זה יש לציין, כי החשב הכללי הודיע גם על הפסקת ההתקשרות עם הבנק שעניינה טיפול הבנק במערך הניכויים משכרם של עובדי מדינה, לטובת מוטבים שונים, בכללם גם הבנק עצמו, שעד היום קיבל מלקוחות עובדי המדינה הוראות ניכוי משכרם לטובת הפקדה בתכניות חיסכון ופירעון אשראי שניתן על ידו. נוכח האמור הגיש הבנק במהלך חודש פברואר 2008 עתירה לבג"צ, כנגד החשכ"ל שלא לאפשר עוד ניכויים לטובת הבנק. טרם נקבע מועד לדין.

בנוסף דרשה המדינה כי הבנק יפנה חלק מהסניפים המוחזקים על ידו בקריות הממשלה. הבנק מצידו הבהיר כי דרישה זו אינה מוסכמת עליו.

- כחלק מהיערכות הבנק נוכח סיום ההתקשרות בינו לבין המדינה כאמור לעיל נקשר הסכם בין הבנק לבין הסתדרות עובדי המדינה, ולפיו הבנק מתחייב לתת את סל השירותים הבנקאיים המפורט בהסכם במשך שבע שנים ובאותם תנאים שעובדי המדינה נהנים מהם בעת החתימה על ההסכם כפי שצוינו בנוסח המכרז שפרסם החשב הכללי במשרד האוצר למתן שירותים בנקאיים לעובדיו. שינויים בתנאים ובעמלות יתאפשרו בהסכמה משותפת של הצדדים.

- לבנק הסכמים עם מעסיקים שונים למתן אשראי מפיקדונות מיועדים ושירותים בנקאיים נוספים לעובדיהם. בימים אלו הבנק מנהל משא ומתן עם מעסיקים לחידוש ולהמשך ההתקשרויות.

חברות בבורסה

בשנת 2005 הגיש הבנק בקשה לחברות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. הבורסה אישרה את הבקשה בתוך כדי קביעת תקופת ניסיון של חצי שנה כחלק מתהליך האישור לפעול כחבר מן המניין. הבנק החל להיערך מבחינה תפעולית, וביצע חלק מהשלבים הנדרשים. במהלך תקופת הניסיון בכוונת הבנק להתארגן בנוגע לסליקה עצמאית של ניירות ערך, ובסמוך לסיום תקופת הניסיון להגיש בקשה להתקבל כחבר מסלקת הבורסה לניירות ערך. טרם הוסדרו עם בנק הפועלים כל התנאים הנדרשים להסדרת הפעילות בנושא המעו"ף.

ביום 3 בינואר 2008 נתקבלה הודעת הבורסה בדבר הסכמתה להארכת המועד להשלמת ההתארגנות עד ליום 30 ביוני 2008.

הבנק בוחן את דרכי ההתארגנות.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

- על פי החלטת מליאת הדירקטוריון, פנה הבנק במהלך חודש מאי 2007 לבנק ישראל בבקשה להרחיב את רישיונו כך שיתיר מתן שירותים לכלל משקי הבית והשכירים. הפנייה נעשתה בהמשך לעבודה שהוכנה בבנק ושעניינה היערכות אסטרטגית להרחבת פעילותו נוכח סיום ההתקשרות עם מדינת ישראל, השינויים הכרוכים בכך מבחינת סביבתו העסקית של הבנק וההכרח להרחיב את אפיקי הפעילות ואת מקורות הרווח. כפי שנימסר לבנק הבקשה נמצאת בשלבי טיפול מתקדמים.
- כחלק מהיערכות הבנק להרחבת קהל לקוחותיו, מתוכננת בשנת 2008, פתיחת כ-12 סניפים נוספים ברחבי הארץ.
- התארגנות למתן שירותי עו"ש בסניפי בנק מזרחי-טפחות בע"מ.

הון אנושי

מספר המשרות הממוצע של המגזר בישראל בשנת 2007 היה 493 לעומת 447 משרות בשנת 2006. להלן פרטים על התפלגות המשרות במגזר:

	2006	2007
סך כל המשרות	447	493
מזה משרות שהועמסו	29	35
מזה משרות ניהוליות	40	42

מספר המשרות כולל גם עובדים חיצוניים בתפקידים בסיסיים (בנכולים, נציגי שירות טלפוני) לאחר שעברו הכשרה מתאימה. הבנק מפעיל בקביעות תכנית הדרכה מגוונת ומעמיקה כדי להעשיר את הידע המקצועי וכדי לעדכן את עובדיו בכל השינויים וההתפתחויות בשוק הבנקאות בכלל ובמגזר בפרט.

מערכת המחשב

הבנק מנהל את פעילות לקוחותיו באמצעות שתי מערכות מחשוב מרכזיות. בנק הפועלים מתפעל ומתחזק מערכת אחת והמערכת השנייה היא מערכת מחשב עצמאית.

על פי הדיווח המידי שפורסם ב-27 במארס 2007, שבו דווח על חתימת מזכר העקרונות למכירת חלקו של בנק הפועלים בבנק יהב לבנק מזרחי-טפחות בע"מ, הוסכם כי הבנק ימשיך לקבל שירותי מחשוב מבנק הפועלים על פי התנאים הנהוגים כיום בין בנק הפועלים לבין הבנק וזאת לתקופה של שלוש שנים ממועד השלמת העסקה.

בו בזמן החל הבנק למפות את המערכות המתופעלות בבנק הפועלים והחל בעריכת סקר פערים עם המערכות של בנק מזרחי-טפחות בע"מ.

מגזר שוק ההון

מבנה המגזר

מגזר שוק ההון מרכז את הפעילות המסורתית של הבנק כנותן שירותים פיננסיים ואדמיניסטרטיביים לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות. רוב העמיתים בקופות הגמל וכל העמיתים בקרנות ההשתלמות הם במעמד של שכירים.

השירותים לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות כוללים בין השאר גבייה לרבות באמצעות ניכויים ממשכורת, ביצוע השקעות, הפקדות או העברות או משיכות של כספי עמיתים, הנהלת החשבונות של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות ושל עמיתי אותם גופים. עריכת דוחות כספיים, הכנת דוחות לאגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר וכדומה.

במהלך חודש אוקטובר 2007 התקשרו הבנק וארבע חברות מקבוצתו, בהסכם עם חברת הלמן אלדובי קופות גמל בע"מ (להלן קבוצת הלמן אלדובי) למכירת פעילותן של ארבע חברות אלה כמפורט להלן.

קרנות השתלמות, קופות גמל וקרנות ידע

הבנק נותן שירותים ל-9 קרנות השתלמות, 15 קופות גמל ו-4 קרנות 'ידע' שהוקמו על פי הסכמי שכר שבהם התחייבו המעסיקים להפריש כספים לקידום הידע המקצועי של העובדים. נכון ליום 31 בדצמבר 2007 היו בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות 594 אלף חשבונות עמיתים בהיקף כספי כולל של 22.0 מיליארד ש"ח לעומת 617 אלף חשבונות בהיקף כספי של 22.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2006.

קרנות השתלמות

הבנק נותן שירותים לתשע קרנות השתלמות. קרן אחת היא חברה בת של הבנק ומצויה בשליטתו ובניהולו. כאמור, הבנק חתם על הסכם למכירת פעילות קרן זו לקבוצת הלמן אלדובי. שלוש קרנות השתלמות הן חברות בנות, אך הזכות למינוי דירקטורים מסורה לגורמים המקצועיים הרלוונטיים לאוכלוסיות העמיתים של כל קרן. בקרנות ההשתלמות 263 אלף חשבונות עמיתים נכון ליום 31 בדצמבר 2007 לעומת 272 אלף בסוף שנת 2006. היקפן הכספי של הקרנות ליום 31 בדצמבר 2007 הוא 13.4 מיליארד ש"ח לעומת 13.3 מיליארד ש"ח בסוף השנה הקודמת.

בשנה המדווחת הסתכמו המשיכות והעברות נטו בקרנות ההשתלמות בסך של 1,103 מיליון ש"ח לעומת משיכות נטו בסך 160 מיליון ש"ח בשנת 2006. התשואה הנומינלית הממוצעת נטו בשנה המדווחת הייתה בשיעור של כ- 9.2% לעומת 6.0% ב-2006.

קופות גמל

הבנק נותן שירותים ל-15 קופות גמל. שתי קופות גמל הן חברות בנות של הבנק והן בשליטתו, חמש קופות גמל מנוהלות באמצעות 'חן ירב' - חברה לניהול קופות גמל בע"מ' (להלן חן ירב) המצויה בשליטת הבנק ובניהולו. הסכם למכירת פעילות זו לקבוצת הלמן אלדובי נחתם בחודש אוקטובר 2007. שמונה קופות גמל נוספות הן קופות גמל ענפיות.

בקופות הגמל 331 אלף חשבונות עמיתים נכון ליום 31 בדצמבר 2007, לעומת 345 אלף חשבונות עמיתים בסוף שנת 2006. היקפן הכספי של קופות הגמל ליום 31 בדצמבר 2007 מסתכם ב- 8.6 מיליארד ש"ח לעומת 8.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2006.

בשנה המדווחת הסתכמו המשיכות וההעברות נטו בסך של 908 מיליון ש"ח לעומת משיכות נטו בסך של 208 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

התשואה הנומינלית הממוצעת נטו בשנה המדווחת הייתה בשיעור של כ-8.5% לעומת 5.6% בשנת 2006.

ביום 31 בדצמבר 2007 הפסיק הבנק להעניק שירותי ביצוע השקעות לקופות גמל ולקרנות השתלמות. קופות הגמל השונות העבירו את הטיפול בנכסיהן למנהלי תיקים שונים. לקופות גמל שטרם הספיקו לעשות כן ניתנה ארכה עד ליום 31 בינואר 2008 ולחלק מהן לתקופה קצרה נוספת, שבמהלכה הבנק באמצעות קבוצת הלמן אלדובי יעניק שירותי ביצוע השקעות במתכונת שנתן עד היום. הסדר דומה חל גם בנוגע לקופות הגמל שפעילותן נמכרה לקבוצת הלמן אלדובי, וזאת עד מועד השלמת עסקת המכירה.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל ועל ענף קופות הגמל מצד גורמים רבים, כגון הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון, הממונה על ההגבלים העסקיים, רשות ניירות הערך, רשות החברות הממשלתיות ועוד.

חקיקה ראשית

חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות וניגודי העניינים בשוק ההון בישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ה-2005 (להלן החוק לצמצום הריכוזיות)

במסגרת הרפורמה בשוק ההון הידועה כ"רפורמת בכר", אישרה הכנסת ביום 25 ביולי 2005 את החוק לצמצום הריכוזיות, אשר תכליתו לצמצם את הריכוזיות בשוק ההון בכלל ובמערכת הבנקאית בפרט.

יישום הוראות החוק לצמצום הריכוזיות הביאה למכירת חלק נכבד מקופות הגמל שנוהלו בעבר על ידי תאגידים בנקאיים. הגופים שרכשו את קופות הגמל מידי תאגידים בנקאיים הינם תאגידים הנשלטים על ידי חברות ביטוח ותאגידים חוץ בנקאיים מקומיים זרים. בכך למעשה בא המחוקק להבטיח כי במסגרת תפקידם החדש של הבנקים כ"יועצים פנסיוניים" יראה היועץ הפנסיוני לנגד עיניו את טובת הלקוח בלבד ללא שהיועץ הפנסיוני מצוי בניגוד עניינים מובנה.

הוראות אלו מחייבות את הבנק למכור את השליטה בקופות גמל ובחברות מנהלות של קופות גמל.

הבנק חתם ברבעון הרביעי של שנת 2007 עם קבוצת הלמן אלדובי הסכם למכירת פעילותן של ארבע מהחברות הבנות של הבנק כמצויין לעיל.

על פי היקף הנכסים ליום 31 בינואר 2008, התמורה הצפויה לבנק לפני מס היא כ-152 מיליון ש"ח (על פי היקף הנכסים לסוף חודש דצמבר 2007, התמורה הצפויה היא כ-158 מיליון ש"ח).

כמו כן, בתאריך 6 בינואר 2008 התקשר הבנק עם קבוצת הלמן אלדובי בהסכם למתן שירותים בעבור קופות הגמל אשר קבוצת הלמן אלדובי עתידה לרכוש את פעילותן בהתאם להסכם שנחתם בינה לבין בנק יהב, חן יהב - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, חיסכון יהב בע"מ, יהב השתלמות וחיסכון בע"מ ויהבית חברה לניהול קופות גמל בע"מ, ביום 16 אוקטובר 2007.

על פי ההסכם יעניק הבנק שירותי תפעול לקופות האמורות במתכונת המבוססת על תהליכי העבודה שיש כיום בבנק ובקבוצת הלמן אלדובי, בתוך כדי התאמתם לצרכים העתידיים של הקופות.

תוקף ההסכם לחמש שנים החל ממועד השלמת העסקה, והוא מבטא את ההנחיות העדכניות של הרשויות המוסמכות בכל הנוגע להיקף ולסוג השירותים שתאגיד בנקאי יכול להעניק לקופות גמל. ההסכם, כמו כל תהליך המכירה, כפוף לאישורו של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון. העסקה צפויה להסתיים לקראת סוף הרבעון הראשון של שנת 2008.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005 (להלן חוק הייעוץ)

ביום 25 ביולי 2005 אישרה הכנסת את חוק הייעוץ. הוראות חוק זה יצרו הבחנה ברורה בין ייעוץ נטול פניות בתחום המוצרים הפנסיוניים כהגדרתם בחוק לבין העיסוק בשיווק פנסיוני המתאפיין בזיקה בין המשווק או הסוכן לנכס הפנסיוני. בהתאם לחוק הייעוץ נקבע כי תאגיד בנקאי רשאי להיות יועץ פנסיוני בלבד. בנוסף, קבע המחוקק חובות רישוי והסמכה הן לתחום הייעוץ הפנסיוני והן לעוסקים בתחום השיווק הפנסיוני. עם כניסתם של התאגידים הבנקאיים לתחום הייעוץ הפנסיוני צפויים ערוצי ההפצה בתחום קופות הגמל להשתנות.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005 (להלן חוק קופות גמל)

ביום 25 ביולי 2005 אישרה הכנסת את חוק קופות גמל. במסגרת חוק קופות גמל הוסדרו, נושאים רבים שעד לאישור חוק קופות גמל הוסדרו באמצעות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל) (התשכ"ז - 1967). בנוסף, במסגרת החקיקה נקבעו הסדרי הפיקוח על קופות הגמל והחברות המנהלות אותן תוך יצירת מנגנוני אכיפה אפקטיביים מצד הממונה על שוק ההון במשרד האוצר, לרבות השתתפות אחריות אישית על נושאי המשרה, עיצומים כספיים, קנסות ואישומים פליליים בגין הפרת הוראות מסוימות מהוראות החוק. אחד השינויים המרכזיים בחוק קופות גמל קבוע בסעיף 20 לחוק קופות הגמל, על פיו קיימת זכות עצמאית לעמיתים שכירים לבחור ולהעביר את הקופה בה יופקדו רכיבי התגמולים והפיצויים מבלי שלמעביד יש זכות לקבוע לעובד (העמית השכיר) כי הכספים יופקדו בקופה מסוימת. הוראת סעיף 32' לחוק קופות גמל קובעת את הזכאים לקבלת תשלום מחברה מנהלת בגין הצטרפות עמית לקופת גמל או בשל המשך חברותו בה והם: בעל רישיון יועץ פנסיוני, בעל רישיון סוכן ביטוח בענף ביטוח חיים פנסיוני, בעל רישיון יועץ השקעות, ובעל רישיון משווק השקעות.

חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון 3), התשס"ח-2008

ביום 28 בינואר 2008 נכנס לתוקפו חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון 3), התשס"ח-2008. חוק זה כולל שורה של תיקוני חקיקה, וביניהם תיקונים לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולפקודת מס הכנסה. בהתאם לתיקון 3 נקבע כי החל משנת 2008 הפקדות לקופות גמל לתגמולים ופיצויים יוכלו להתבצע לשני סוגים של קופות גמל לקצבה: (א) "קופת גמל משלמת לקצבה": קופת גמל אשר ניתן למשוך ממנה כספים במישורין כקצבה או כהיוון קצבה לסכום חד פעמי בהגיע מועד זכאות (קרי, הגעתו של העמית לגיל פרישה), ובלבד שסכום הקצבה שיוותר בידו של העמית לאחר ביצוע היוון הקצבה יעמוד על סך חודשי של 3,850 ש"ח (אשר יעודכן אחת לשנה לפי שינוי מדד המחירים לצרכן במהלך אותה שנה); או (ב) "קופת גמל לא משלמת לקצבה": קופת גמל לא משלמת היא למעשה קופת גמל אשר מיועדת לקלוט כספים הנצברים על שם העמית החל משנת 2008 ואילך ולא ניתן למשוך ממנה כספים (למעט כספי פיצויים), אלא בדרך של העברתם לקופת גמל משלמת לקצבה. קופות גמל לתגמולים שפעלו עד ליום 31 בדצמבר 2007, תוכלנה להמשיך לפעול כקופות גמל אשר תקבלנה הפקדות עד למועד הגעת העמית לגיל פרישה. הכספים שנחסכו בקופות הגמל עד לשנת 2008 יהיו ניתנים למשיכה במסלול הוני בהתאם לכללים החלים עד לתיקון החוק הנדון. לא יחול כל שינוי בכללי המס החלים לגבי קופות כאמור. לקופות הגמל האמורות יינתן אישור קופת גמל לא משלמת לקצבה.

הפקדות לקופת גמל מרכזית לפיצויים תותרנה עד ליום 31 בדצמבר 2010 וזאת רק בגין עמיתים (מעסיקים) שהפקידו לקופות מרכזיות לפיצויים במהלך התקופה שמסתיימת ביום 31 בדצמבר 2007 ורק ביחס לעובדים קיימים עבורם בוצעו הפקדות עד תום התקופה האמורה. בהתאם לאמור, אישור שניתן לקרן כקופת גמל מרכזית לפיצויים לשנת 2008 יחול לגבי כספים שהופקדו לאותה קופה בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008 ולגבי הפקדות כספים שמתקיים בהם התנאים האמורים לעיל.

פקודת מס הכנסה

בעקבות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון 3), התשס"ח-2008, וככל שרלונטי לתחום קופות הגמל נערכו תיקונים בפקודת מס הכנסה אשר עיקריהם, כוללים האחדת כללי המיסוי על המוצרים הפנסיוניים השונים

(קופות גמל, קרנות פנסיה לקצבה וביטוח מנהלים). בעקבות האחדה כאמור, שיעורי הזיכוי במס בשל הפקדות לקופת גמל לקצבה הועמדו על 35% הן בקופות משלמות לקצבה והן בקופות שאינן משלמות לקצבה. בנוסף, החוק קובע כי יותר לעמיתים "לתפור" חבילות של כיסויים מפני אובדן כושר עבודה. ההוצאה המרבית המוכרת לצורכי מס תעלה מ- 2.5% ל- 3.5% מההכנסה החייבת של העמית וזאת עד לתקרה מרבית של עד ארבע פעמים השכר הממוצע במשק. בנוסף ניתן זיכוי ממס בשל רכישת ביטוח קצבת שאירים בשיעור 35% ובלבד שהזיכוי ממס בשל רכישת ביטוח קצבת שאירים לא יעלה על 1.5% מההכנסה המזכה של העמית, לפי העניין.

חקיקת משנה

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשס"ו-2006

בתקנות עמלות הפצת קופות גמל נקבעו שיעורי עמלות הפצה שחברה מנהלת רשאית לשלם ליועץ השקעות או ליועץ פנסיוני (להלן היועץ). אין קביעה ביחס לשיעור העמלות שישתלמו למשווקים פנסיונים. בהתאם לתקנות עמלות הפצה נקבע, בין היתר, כי בגין עסקאות שיבצע היועץ שבסופן לקוח יפקיד כספים בקופת גמל או יעביר כספים מקופת גמל אחת לקופת גמל אחרת או ימשיך את חברותו בקופת הגמל כאמור, יהיה היועץ רשאי לגבות עמלות הפצה בשיעור שאינו עולה על החלק השנים עשר של 0.25% מסך כל הסכומים העומדים לזכות הלקוח ביום העסקים האחרון של כל חודש. תשלום עמלות הפצה מותנה, בין היתר, בקיומם של התנאים המצטברים הבאים: (א) היועץ התקשר בהסכם הפצה עם החברה המנהלת ואשר כי יסכים להתקשר עם כל חברה מנהלת אחרת שתבקש להתקשר עמו בהסכם הפצה בשיעור ובתנאי תשלום זהים עבור זכות זה (ב) הלקוח התקשר עם היועץ בהסכם ייעוץ לתקופה. שיעור עמלת הפצה ייגזר מהפקדת הכספים, בכפוף להגדרת הקופה ולמועד הפקדת הכספים, או העברת הכספים, שבוצעה לראשונה לאחר מועד תחילת תוקפן של התקנות. שיעור העמלה שנקבע בתקנות הוא שיעור מקסימום. התקנות נכנסו לתוקף החל מיום 1 באפריל 2006.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (דירקטוריון וועדותיו), התשס"ז-2007 פורסמו ברשומות ביום 15 ביולי 2007. תקנות אלו שנועדו להבטיח תפקוד יעיל של דירקטוריון החברה המנהלת ולפיכך, מסדירות, בין היתר, את הנושאים הבאים: תנאי הכשירות למינוי חברי הדירקטוריון וועדת ההשקעות והביקורת; הרכב הדירקטוריון וועדת הביקורת; מינוי דירקטורים; הוראות לתפקידו של יו"ר הדירקטוריון; נוכחות; מניין חוקי; נושאים בהם מחויב דירקטוריון החברה לדון במסגרת פעילותו השוטפת וכן מועדים להתכנסות לשם דיון בנושאי המפורטים; מגבלות החלות על חברי הדירקטוריון וועדת הביקורת; סמכויות.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 ביום 28 בינואר 2008 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את התקנות דלעיל. מטרת התקנות היא להסדיר את סוגי ההוצאות שמוותר לגוף מוסדי לגבות בשל עסקאות בנכסים שבניהולו כאשר הוצאות אלו לא יכללו במסגרת דמי הניהול אותם הוא גובה מהחוסכים. בין היתר, משתלבות התקנות עם המגמה הכללית של הממונה של על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר לעודד גופים מוסדיים מקומיים להגדיל את שיעור ההשקעה שלהם בנכסים בחו"ל.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות), התשס"ח-2008 ביום 18 בפברואר 2008 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את התקנות דלעיל. התקנות מסדירות את העברות הכספים שבים קופות הגמל השונות, ובאות להחליף את הוראות תקנות מס הכנסה אשר הגדירו את התנאים להעברת כספים או העברת זכויות בין קופות גמל. מועד תחולת התקנות יחול ביום 1 באוקטובר 2008 (מלבד מצרי ביטוח שמועד התחולה ביום 1 בינואר 2009).

טיוטת תקנות

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי כשירות וכללים למניעת ניגודי עניינים למבקר פנימי בגוף מוסדי), התשס"ח-2007 מיום 7 בינואר 2008. מטרת טיוטת תקנות היא להסדיר את תנאי כשירות מינויו של מבקר פנימי בגוף מוסדי, לקבוע הגבלות על מינוי וכהונה עקב הרשעה, הגשת כתב אישום או פתיחה בחקירה פלילית, למנוע ניגוד עניינים ולייחד את פעולת המבקר הפנימי לביקורת הפנימית ולתלונות על עובדים.

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (כללי השקעה), התשס"ו-2006 מיום 5 בספטמבר 2007. מטרת טיוטת התקנות ליצור האחדה בכללי ההשקעה של כלל מכשירי החיסכון ארוך הטווח. בנוסף, עוסקת טיוטת התקנות בעסקאות עם או באמצעות צדדים קשורים תוך יצירת הבחנה בין מצבים שבהם צד קשור הוא חברה נסחרת בבורסה לבין צד קשור שאינו חברה נסחרת בבורסה.

חוזרים

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר מפרסם, מעת לעת, חוזרים הנוגעים לפעילות קופות הגמל. מפורטים להלן חלק מהחוזרים אשר פורסמו במהלך שנת 2007 והרבעון הראשון של שנת 2008 וכן חוזר הסכם למתן שירותים לשנת 2006, אשר עשויה להיות לו השפעה מהותית על עסקי התאגיד.

הסכמים למתן שירותים מיום 10 בספטמבר 2006. בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005 (להלן חוק הייעוץ), נאסר על יועץ פנסיוני לקבל טובת הנאה או להיות ביחסי זיקה עם גוף מוסדי. בהתאם לחוזר זה, נקבע כי בכל התקשרות בין יועץ פנסיוני לגוף מוסדי בהסכם ניהול או תפעול יראו כהסכם היוצר זיקה אסורה בין היועץ הפנסיוני לבין הגוף המוסדי אלא אם התקיימו התנאים הקבועים בחוזר ובכללם האיסור על היועץ הפנסיוני לגבות תשלום מן הגוף המוסדי בגין שירותי התפעול בשיעור העולה על 0.1% מסך הנכסים המנוהלים בהתאם לאותו הסכם תפעול.

יצוין כי ליישום הוראות החקיקה האמורה, צפויה להיות השפעה על היקף הכנסות הבנק מהמשך מתן השירותים לקופות. לעומת זאת, עדיין קשה לצפות מה היקף ההכנסות הצפויות לבנק מאפיקים חלופיים שהוראות החוק החדשות מאפשרות, בנוגע לעמלות שהבנק יגבה מלקוחותיו בגין יעוץ ובנוגע למועד שהבנק יהיה רשאי למכור בו מוצרי ביטוח חיים ולהכנסות בגין מכירת מוצרים אלו.

רשימת נכסי הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד מיום 20 בינואר 2008. חוזר זה קובע כי על הגופים המוסדיים לפרסם באתר האינטרנט שלהם את רשימת הנכסים ברמת הנכס הבודד בהתאם לאמור בחוזר זה ובהמשך להוראות חוזר קודם בעניין מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי. מתכונת הפרסום היא בכל רבעון.

הבהרה לעניין חובת דיווח על פעולה בלתי רגילה לפי צו איסור הלבנת הון מיום 24 בינואר 2008. חוזר זה מבהיר כי חובת הדיווח מכוח סעיף 6(10) לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופת גמל), תשס"ב-2001, כוללת אף חובת דיווח לגבי פעולה הנחזית בעיני הקופה כקשורה להלבנת הון או מימון טרוור, אף אם אין ידיעה או חשד לזיקה בין הפעולה האמורה לבין עבירת מקור. כמו כן, מבהיר כי אין בדיווח לרשות המוסמכת כדי לפטור מכל חובת דיווח הנדרשת לפי הוראות כל דין.

בקרות על הדוח החודשי מיום 12 בדצמבר 2007. חוזר זה קובע רשימה לא ממצה של בדיקות בסיסיות וראשוניות שעל הגופים המוסדיים לבצע ולוודא את קיומן טרם שליחת הדוח החודשי לממונה על שוק ההון וביטוח וחיסכון. כל זאת מבלי לגרוע מבדיקה מסודרת ומקדימה של הגופים המוסדיים ושל רואה החשבון המבקר שלהם את שלמות ונכונות הנתונים. תחילתו של חוזר זה החל מיום 1 בינואר 2008.

הוראת ביצוע ליישום מדד HS-STD Historical Simulation based Value at Risk - (ערך בסיכון על בסיס סימולציה היסטורית) מיום 29 בנובמבר 2007. חוזר זה קובע כי על הגוף המוסדי להשתמש בשיטת חישוב מדד HS-STD. שיטת חישוב זו דומה לשיטת חישוב ה-VaR ומבוססת על סימולציה היסטורית המחשבת את הסיכון של תיק ההשקעות הנוכחי אילו היה נחשף היום לאירועים שהתרחשו בשוק בעבר.

העמדת אשראי לא סחיר על ידי גופים מוסדיים - תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית מיום 27 באוגוסט 2007. מטרת חוזר זה היא הבטחת קיומם של תמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית, מבנה ותשתית ארגוניים

מתאימים ומנגנוני פיקוח ובקרה נאותים לצורך העמדת אשראי לא סחיר, אגב פעילות השקעות, על ידי גופים מוסדיים ולהבטחת איכותו.

ניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות מיום 27 באוגוסט 2007. מטרת חוזר זה היא הבטחת קיומם של מנגנוני ניהול, פיקוח ובקרה נאותים לניהול סיכוני אשראי אגב פעילות השקעות.

מערך הביקורת הפנימית בגוף מוסדי מיום 22 באוגוסט 2007. מטרת חוזר זה, קביעת כללים להבטחת יעילותו ופעילותו התקינה של מערך הביקורת הפנימית בגופים המוסדיים.

כללי פרסום תשואה לגופים מוסדיים מיום 2 ביולי 2007. מטרת חוזר זה, לקבוע כללים לפרסום תשואה, וכן לספק מידע מדויק אודות התשואות שהשיגו הגופים המוסדיים וההשוואות ביניהם.

הוראה לניהול סיכוני אבטחת המידע של הגופים המוסדיים - עידכון מיום 18 ביוני 2007 בדבר ביטול הצורך בביצוע ביקורות שוטפות אצל ספקים נותני מיקור חוץ.

אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי מיום 27 במאי 2007. בחוזר זה מפורטות הוראות שמיועדות ליישם את דרישות סעיף 404 של ה-SOX Act (להלן - סעיף 404).

בהתייחס לסעיף 404, נקבעו על ידי ה-SEC ועל ידי ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) הוראות באשר לאחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי וחוות דעת רואה החשבון המבקר (Attestation Report) לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי. לפי חוזר זה גוף מוסדי יישם את דרישות סעיף 404, וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחו.

על מנת ליישם הוראות החוזר, על הגוף המוסדי לפתח ולהקים מערכות תשתית של בקורות פנימיות, תוך קביעת שלבים ויעדי ביניים עד ליישום דרישות החוזר. על הגוף המוסדי למסור דיווח בדוח הדירקטוריון, עם פרסום הדוח הכספי השנתי ביחס לשנות הדיווח של 2007 ו-2008, בהתאם לאמור בחוזר זה. החל מהשנה שמסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009, יכלול הגוף המוסדי בדוח השנתי את הצהרת ההנהלה באשר לאחריותה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי מיום 13 במאי 2007. חוזר זה קובע מידע מינימלי שעל גוף מוסדי להעמיד לרשות הציבור באמצעות אתר האינטרנט. כמו כן, קובע הוראות בעניין עדכון המידע שבאתר האינטרנט ובעניין אופן הצגת הנתונים. החוזר מאפשר קיום של אתר אינטרנט משותף לכלל הגופים המוסדיים אשר בשליטת אותו גורם השולט בהם.

תחילתו של חוזר זה מיום 1 בינואר 2008, למעט בעניין שיחזור מידע שמועד תחילתו מיום 31 במאי 2008.

אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בגופים מוסדיים מיום 7 במאי 2007. מטרת חוזר זה להחיל את הוראות תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים על הגופים המוסדיים. תקני דיווח כספי בינלאומיים כוללים: (1) תקני דיווח כספי בינלאומיים (2); (IFRS) תקני חשבונאות בינלאומיים (3); (IAS) הבהרות שנקבעו על ידי הוועדה לפרשנויות של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) או על ידי הוועדה שקדמה לה לפרשנויות של תקני חשבונאות בינלאומיים (SIC). גופים מוסדיים יערכו את דוחותיהם הכספיים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. החוזר כולל הוראות גילוי בדוח דירקטוריון בנושאים ובתקופות כפי שקבועים בחוזר.

דיווח תשואות שבועיות מיום 18 באפריל 2007. חוזר זה קובע דיווח תשואות שבועיות בגין התקופות הבאות: קופות גמל - החל מ-3 באפריל 2005 ועד מרץ 2007; קרנות פנסיה - החל מינואר 2006 ועד מרץ 2007. חוזר זה קובע את אופן חישוב הנתונים המדווחים, מבנה הנתונים ואופן ההגשה וכן את הבקורות שיש לערוך בטרם הגשת הדיווח.

דיווח רבעוני לציבור על עסקאות והשקעות בצדדים קשורים מיום 31 בינואר 2007. מטרת החוזר הינה להגביר את רמת המידע המוצג לציבור באשר לעסקאות עם צדדים קשורים שמבצע גוף מוסדי באמצעות כספי חוסכים שהוא מנהל עבורם וליצור מנגנון פיקוח ציבורי ושקוף ביחס להשקעות ולעסקאות אלו.

סך נכסי החיסכון לטווח ארוך – עדכון הבהרה מיום 10 בינואר 2007. מטרת חוזר זה הינה לפרט את נכסי החיסכון לטווח ארוך ולעדכן את סכומיהם לצורך חישוב נתח השוק המקסימאלי שרשאי אדם להחזיק בתחום החיסכון לטווח ארוך.

דיווח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים מיום 8 בינואר 2007. חוזר זה קובע הוראות דיווח רבעוני לעמיתים בקופות הגמל השונות במתכונת הדיווח השנתי לפי החוזר הרלוונטי לגבי כל סוג של קופה, כאשר על הדיווח לכלול את הסעיפים המפורטים בחוזר זה, לפי העניין. כמו כן, חוזר זה קובע את אופן הדיווח.

דוח חודשי של קופות הגמל מיום 3 בדצמבר 2007. הוראות חוזר זה נועדו להסדיר את מתכונת הדיווח החודשית של קופות הגמל ולקדם את איכות הדיווחים הנשלחים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

דיווח כספי רבעוני של חברה מנהלת של קופת גמל מיום 31 ביולי 2007. מטרתו של חוזר זה היא לקבוע הוראות בדבר מתכונת ואופן דיווח כספי רבעוני של חברה מנהלת של קופת גמל. הוראות חוזר זה חלות מיום פרסומו, ואולם החוזר מציין הוראות מסוימות כהוראות מעבר.

טיטות חוזרים

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר מפרסם, מעת לעת, טיטות חוזרים הנוגעים לפעילות קופות הגמל. להלן חלק מהנושאים בהן עוסקות טיטות חוזרים אשר פורסמו במהלך שנת 2007 והרבעון הראשון של שנת 2008.

- מתנות והטבות למבוטחים ולעובדים;
- צירוף עמיתים לקופות גמל על ידי חברה מנהלת;
- מבנה אחיד להעברת מידע בין גופים שונים בתחום החיסכון הפנסיוני וקידוד מוצרי החיסכון הפנסיוני;
- דיווח רבעוני לציבור על הוצאות ישירות;
- מדיניות וכללים להכרת מקבלי השירות כאמצעי למניעת הלבנת הון ומימון טרור;
- חישוב לראשונה של נכסי השקעה בגוף מוסדי;
- דיווח על נושאי משרה בגופים מוסדיים;
- ביטוח משלים לעמיתים בקופות גמל;

להלן השינויים ברווחיות המגזר:

שיעור השינוי באחוזים	2006 במיליוני ש"ח	2007	
(46)	(1) 23.8	12.8	רווח נקי
12	61.5	68.6	הכנסות תפעוליות ואחרות
-	46.1	46.1	הוצאות תפעוליות ואחרות
(2)	21,912.0	21,460.9	יתרה ממוצעת של קופות גמל, קרנות השתלמות וקרנות נאמנות

(1) כולל רווח ממכירת פעילות קרנות נאמנות בסך 16.5 מיליון ש"ח.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

- השלמת תהליך מכירת קופות הגמל וקרנות ההשתלמות, על פי הוראות הדין.
- הבנק שואף להמשיך ולהעניק את שירותי התפעול לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות שהוא עובד אתן כיום, ואף להרחיב את פעילותו לקופות ולקרנות נוספות. כל זאת באמצעות שמירה על רמת מקצועיות גבוהה ועל המוניטין שלו.
- כניסה לתחום הייעוץ הפנסיוני.

צפי להמשך ההתפתחות בשנת 2008

- המשך מתן שירותי תפעול לקופות גמל ולגופים מוסדיים.
- המשך מתן שירותים נוספים לקופות גמל ולגופים מוסדיים, בכפוף להוראות הרשויות המפקחות.
- הכשרת יועצים פנסיונים ובניית תשתית תפעולית מתאימה כדי להתחיל לתת ייעוץ בתחום הפנסיוני על פי המגבלות שנקבעו בחוק.

תחרות

כיום לכל עמית הזכות לבחור את הקופה שיופרשו אליה כספיו לפיכך הבנק בוחן את דרכי ההתמודדות עם המצב המשתנה ועומד לרשות החברות המנהלות שהוא מעניק להן שירותים במתן כלים לשמור על ציבור העמיתים החברים בקופות הגמל שלו.

הון אנושי

מספר המשרות הממוצע של המגזר בשנת 2007 היה 84 בהשוואה ל-94 משרות בשנת 2006. להלן פרטים על התפלגות המשרות במגזר:

	2006	2007
סך המשרות	94	84
מזה משרות שהועמסו	11	4
מזה משרות ניהוליות	8	7

השינויים והרפורמות בשוק ההון מחייבים את הבנק להרחיב את הידע של עובדיו ולהעמיקו ולשמור על רמת המקצועיות הגבוהה שלהם כדי להתמודד עם התמודדות הקיצוניות בתחום.

פעילות חוץ מאזנית – פיקדונות לפי מידת הגבייה

1. היתרה של פיקדונות למתן אשראי שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה של האשראי קוזזה כנגד האשראי מתוכם.

שיעור השינוי באחוזים	ביום 31 לדצמבר		פיקדונות הממשלה לפי מידת הגבייה
	2006	2007	
3	2,443	2,509	פיקדונות הציבור לפי מידת הגבייה
(8)	558	511	אשראי שכנגדו קוזזה יתרת הפיקדונות לפי מידת הגבייה
-	2,996	3,007	

2. פרטים בדבר סיום ההתקשרות עם מדינת ישראל, ראה לעיל בהסכמים מהותיים - מגזר קמעונאי.

תרומות

- מדיניות הבנק בנושא תרומות היא מתן תרומות לגופים מוכרים למטרות הומניטריות ולתחום החינוך בסכומים מוגבלים. סך התרומות בשנת 2007 הסתכם ב- 0.2 מיליון ש"ח.
- מעורבות הקהילה - פרויקט 'שיעור אחר'. בנק יהב נרתם למען הקהילה בשיתוף עמותת 'שיעור אחר', עמותה הפועלת לצמצום פערים חברתיים בעזרת קידום מעורבות של ממש של הציבור במערכת החינוך ויצירת גשר בין אזרחים שלהם תחומי עיסוק שונים (כגון בנקאים וכלכלנים), לבין תלמידים המשתייכים לאוכלוסיות מעוטות הזדמנויות. במהלך השנה נרתמו חלק מעובדי הבנק ליוזמה זו ופעלו בבתי ספר שונים להקניית כלים לניתוח ולביקורת שיאפשרו צרכנות נבונה ואזרחות שקולה ואחראית.

מבנה ארגוני, סינוף וכוח אדם

סינוף

לבנק 27 סניפים בערים ירושלים, תל-אביב, חיפה, באר-שבע, נתניה, ראשון-לציון, אשדוד, אשקלון, חדרה, נהריה ונצרת. חלק מן הסניפים פועלים במתכונת של שלוחות הקשורות לסניף אם, דבר המייעל את עבודת הבנק.

כוח אדם

סך כל המשרות בבנק כולל את עובדי הבנק ואת כוח האדם החיצוני. נכון ליום 31 בדצמבר 2007 מספר המשרות בבנק על בסיס משרה מלאה הוא 623 לעומת 549 בסוף השנה הקודמת. בשנת 2007 מספר המשרות בבנק על בסיס ממוצע חודשי היה 577 לעומת 541 משרות בשנת 2006.

מאפייני המשאב האנושי

הוותק הממוצע של עובדי הבנק עמד על 11.4 שנים בדומה לשנת 2006. הגיל הממוצע של עובדי הבנק עמד בשנת 2007 על 38.3 בדומה לשנת 2006. 70% מכלל עובדי הבנק הן נשים, בדומה לשנה קודמת. לעומת זאת, בשנים האחרונות עלה מספר העובדים האקדמאים בבנק. עלייה זו מקורה בקליטת עובדים שלהם תואר אקדמי ובהשלמת הלימודים האקדמאיים של עובדים אחרים. בשנת 2007 עמד שיעור העובדים האקדמאים בבנק על 54% לעומת 53% בשנת 2006.

תרבות ואקלים ארגוני

הבנק אימץ קוד אתי. הקוד האתי מציג כללי התנהגות וערכים, ומטרתו לוודא שהתנהגות העובדים היא בסטנדרטים מוסריים וערכיים גבוהים התואמים את מטרות הבנק.

הדרכה

בשנת 2007 השקיע הבנק מאמצים ומשאבים רבים בהעלאת הרמה המקצועית של עובדיו, בעיקר באמצעות תכנית הדרכה מתאימה ועידוד ההכשרה המקצועית.

במהלך שנת 2007 נמשכה הכשרתם של עובדי בנק נוספים כיועצי השקעות מורשים כמתחייב על פי החוק. היועצים שובצו בסניפי הבנק השונים. נוסף על כך, בעקבות הדיונים על הסרת המגבלה החוקית המונעת מהבנקים לעסוק בתחום הביטוח, נמשכה ואף הורחבה התכנית להכשרת עובדים בתפקיד יועצים פנסיונים כחלק מהיערכות הבנק לתת ייעוץ פנסיוני.

מטרת הבנק היא שכל הבנקאים במחלקת ההשקעות בסניפים יהיו יועצי השקעות ויועצים פנסיונים.

במהלך שנת 2007 הסתיימה הכשרת מחזור נוסף של העתודה הניהולית הן בחניכה בסניפים והן בקורס ניהולי. חלק מבוגרי הקורס השתלבו בהצלחה בתפקידי ניהול, וחלק מיועדים לשיבוץ בתפקידי ניהול בשנת 2008.

כמו כן, הבנק נמצא בתהליך שמטרתו לאתר מועמדים נוספים מקרב עובדי הבנק כדי להכשיר מחזור נוסף של עתודה ניהולית.

על מנת להכשיר את בנקאי הסניפים להתמודדות עם השינויים שחלו בפעילות הבנק, נערכו הכשרות נרחבות בתחום גיוס ושימור לקוחות, טיפוח נאמנות והעמקת הפעילות. כמו כן, נמשך תהליך הכשרת בנקאי הסניפים ל"בנקאות כל".

מערך תגמול

בחודש דצמבר 2007 נחתם הסכם בין הנהלת הבנק לבין ארגון העובדים שתכליתו הגדרת מערך התגמול בבנק לשנים 2008 - 2012. על פי הסכם זה, העובדים זכאים למענק שנתי ולדירוג בשיעורים משתנים המבוססים על שיעור תשואת הרווח הנקי להון הבנק.

הסכם זה נותן ביטוי גדול יותר לחלק המשתנה בתגמול התלוי בביצועי הבנק ומדגיש את החשיבות שהנהלת הבנק והעובדים מייחסים לחיזוק הקשר שבין ביצועי העובד לבין התגמול.

מדיניות השכר לחברי ההנהלה הבכירה

שכרם של חלק מנושאי המשרה הבכירים בבנק צמוד לעלייה במדד המחירים לצרכן. שכרו של יו"ר הדירקטוריון מתעדכן על פי השינויים בשכר המנכ"ל, ששכרו צמוד לשכר הממוצע במשק. השכר כולל תוספות שכר ומענקים לפי החלטות ועדת שכר של דירקטוריון הבנק ועל פי קריטריונים אישיים.

שכר רואה החשבון המבקר ⁽¹⁾

(באלפי שקלים חדשים)

התאגיד הבנקאי		המאוחד	
2006	2007	2006	2007
סכומים מדווחים			
בעבור פעולות הביקורת: (2)			
404	455	452	520
רואה החשבון המבקר			
עבור שירותי מס:			
-	81	-	81
רואה חשבון אחר			
עבור שירותים נוספים:			
198	62	198	62
רואה חשבון אחר			
602	598	650	663
סך הכול			

(1) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.

(2) ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.

מבקר פנים

בנק יהב מקבל את שירותי הביקורת הפנימית מבנק הפועלים בע"מ. מר ראובן טל מכהן כמבקר הפנימי הראשי של בנק יהב מיום 10 בנובמבר 2005. אקדמאי (מהנדס תעשייה וניהול בהשכלתו), בעל ניסיון בתחומי הבנקאות והביקורת. המבקר הפנימי הינו עובד בנק הפועלים, אינו בעל עניין בבנק יהב ו/או בחברות הבת שלו ואינו ממלא בבנק תפקיד נוסף על תפקידיו כמבקר (מכהן כמנהל מחלקה בחטיבת הביקורת הפנימית של בנק הפועלים בע"מ), כנדרש בסעיף 146 (ב) לחוק החברות ובסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית. מינוי עובדים לביקורת והפסקת עבודתם בביקורת, נעשים באישור המבקר הפנימי הראשי; עובדי הביקורת מקבלים הוראות בענייני ביקורת רק מהמבקר הפנימי הראשי או מהמנהלים בביקורת הפנימית שהוסמכו על ידו; ככלל, עובדי הביקורת הפנימית אינם עוסקים בתפקיד אחר זולת ביקורת פנימית; עובדי לשכת המבקר הפנימי מורשים לחתום בשם הבנק רק על מסמכים הקשורים בעבודת הביקורת, כנדרש בהוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), התשנ"ג - 1992.

המבקר הפנימי הראשי בבנק יהב מדווח על ממצאי דוחות ביקורת ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק.

המבקר הפנימי אינו מקבל תגמול מבנק יהב. הביקורת ניתנת כאמור כמיקור חוץ, ובנק יהב משלם עבור שירותי הביקורת הפנימית על בסיס ימי העבודה של המבקרים. בנסיבות אלה, הדירקטוריון סבור, כי תגמול המבקר הפנימי אין בו כדי לגרום להטיה בשיקול דעתו המקצועי.

בבנק יהב הושקעו בשנת 2007 כ- 3 משרות של מבקר. היקף כח האדם בביקורת הפנימית נקבע על בסיס תכנית עבודה רב שנתית, מבוססת הערכת סיכונים.

הביקורת הפנימית פועלת על פי תכנית עבודה שנתית ותכנית עבודה רב שנתית לתקופה של 5 שנים. תכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2007 התבססה על תכנית עבודה רב-שנתית של הביקורת, המתבססת, בין היתר, על: הערכת סיכונים ביחידות המבוקרות, סבב ביקורות ביחידות השונות וממצאים שהועלו בביקורות קודמות. בגיבוש תכנית העבודה, התייעצה הביקורת עם גורמי הניהול בבנק וקיומו שיחות מקצועיות עם רואי החשבון החיצוניים. תכנית העבודה של הביקורת הפנימית מתייחסת גם לחברות הבת של הבנק אשר הביקורת הפנימית של הבנק נותנת להן שירותי ביקורת.

תכנית העבודה של הביקורת גובשה ע"י הביקורת הפנימית, ואושרה על-ידי דירקטוריון הבנק, לאחר דיון בוועדת

הביקורת, ובהמלצתה.

למבקר הפנימי הראשי שיקול דעת לסטות מתכנית העבודה, כמענה לצרכים משתנים ובלתי צפויים. בין היתר, במסגרת תכנית העבודה הוקצו משאבים גם לביקורות אירועים מיוחדים ולביקורות לא מתוכננות, לרבות ביקורות, לפי דרישה, של גורמים מוסמכים, כגון: הדירקטוריון, ועדת הביקורת, גורמי ניהול בבנק ורגולטורים. שינויים מהותיים מתכנית העבודה מובאים לאישור ועדת הביקורת.

הביקורת הפנימית בבנק פועלת במסגרת החוקים, התקנות, כללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, תקנים מקצועיים, הנחיות מקצועיות של לשכת המבקרים הפנימיים והנחיות ועדת הביקורת של הדירקטוריון והדירקטוריון.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תכנית העבודה של הביקורת הפנימית, ואת ביצועה בפועל, סבורים, כי הביקורת הפנימית של הבנק עומדת בדרישות שנקבעו בתקנים המקצועיים ובהוראות המפקח על הבנקים. לביקורת הפנימית נתונה גישה חופשית לכל המידע בבנק, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות לנתונים כספיים, ככל שהדבר נדרש לביצוע עבודתה של הביקורת הפנימית. סמכות זו מעוגנת בנהלים.

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות דיווחים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת מוגשים עם פרסומם ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק, ליו"ר ועדת הביקורת ולחברי ועדת הביקורת. דוחות הביקורת נדונים בוועדת הביקורת. בשנת 2007 הוגשו ונדונו בוועדת הביקורת של הדירקטוריון סיכומים חצי שנתיים ושנתיים, שסקרו את פעילות הביקורת הפנימית במהלך התקופה המדווחת, לרבות ממצאים עיקריים. סיכום פעילות הביקורת לשנת 2006 נדון בוועדת הביקורת ביום 2 ביולי 2007. סיכום פעילות הביקורת במחצית הראשונה של שנת 2007 נדון בוועדה ביום 10 באוקטובר 2007. סיכום פעילות הביקורת לשנת 2007, צפוי להיות מוגש לדיון בוועדת הביקורת במהלך הרבעון השני של שנת 2008.

להערכת הדירקטוריון וועדת הביקורת, היקף עבודת הביקורת הפנימית, אופייה, רציפות פעילותה ותכנית העבודה שלה סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בבנק.

ועדת ביקורת

ועדת הביקורת דנה בתכנית העבודה של המבקר הפנימי של הבנק, אישרה אותה ועקבה אחר ביצועה. הוועדה דנה בדוחות הביקורת של בנק ישראל ככל שמועברים כאלה לבנק, בדוח הביקורת של רואי החשבון המבקרים ובדוחות הביקורת הפנימית. כמו כן, הוועדה עוקבת אחר הטיפול בדוחות אלו. בכלל הדוחות שדנה בהם הוועדה השנה נמצאים גם דוח הביקורת הפנימית שעניינו עבודת דירקטוריון הבנק וועדותיו ויישום החלטותיהם.

כמו כן, דנה הוועדה בממצאי הסקר לאיתור מוקדי סיכון למעילות והונאות שנערך בבנק. ועדת הביקורת של הבנק משמשת גם כוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים, ובתפקידה זה היא דנה בהתקשרויות הבנק עם נושאי משרה ו/או גופים ואנשים אחרים המוגדרים כ'אנשים קשורים', על פי הוראות ניהול תקין של המפקח על הבנקים.

עניינים אחרים

שיעורי מס משולבים

ההפרשה למסים על הכנסות תאגידים בנקאיים כוללת, נוסף על מס ההכנסה על פי פקודת מס הכנסה, גם מס רווח לפי חוק מס ערך מוסף. לפיכך, שיעורי המס המשולבים החלים על הבנק הם כדלקמן:

שנה	שיעור מס רווח	שיעור מס הכנסה	שיעור מס משולב
2007	15.5%	29.0%	38.5%
2008	15.5%	27.0%	36.8%
2009	15.5%	26.0%	35.9%
2010	15.5%	25.0%	35.1%

חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) תיקון מספר 20 (הגבלת תקופה התחולה), התשס"ח 2007
 בחודש ינואר 2008 אישרה ועדת הכספים של הכנסת בהוראת שעה, את הקפאת חוק התיאומים בשל אינפלציה (להלן חוק התיאומים). החוק חוקק בשנת 1985 כדי למנוע את העיוותים שנגרמו בחישוב ההכנסות כאשר שיעורי האינפלציה במשק היו גבוהים. סיום תחולתו של חוק התיאומים נעוצה בירידה הפרמנטית בשיעורי האינפלציה. ההשפעה הצפויה על רווחי הבנק לכל 1 אחוז שינוי במדד המחירים, היא גידול בהוצאות המס של הבנק בסך של כ- 1.4 מיליון ש"ח לשנה.

טיוטת תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 303 בדבר הבהרות לתקשורת של רואה החשבון המבקר עם הגורמים המופקדים על בקרת העל בתאגיד הבנקאי
 טיוטת התיקון מדגישה, בהתאם לגילוי דעת 76 של לשכת רואי חשבון בישראל, כי הגוף המופקד על בקרת העל הוא הדירקטוריון ו/או גורם אחר שהוסמך על פי החוק.

- אלה המופקדים על בקרת העל אחראים בדרך כלל גם לנושאים הבאים:
- להבטיח שהגוף המבוקר ישיג את מטרותיו.
 - דיווח כספי.
 - דיווח לגופים הרלוונטיים.

טיוטת התיקון קובעת שוועדת הביקורת תהיה תמיד הנמען לדיווחי רואה החשבון המבקר. אין באמור כדי למנוע מרואה החשבון המבקר לדווח בהתאם לשיקול דעתו גם לאורגנים נוספים של התאגיד הבנקאי. כמו כן, קובעת טיוטת התיקון שעל מנת למלא את חובתו, על הדירקטוריון לקבוע אלו דיווחים של רואה החשבון המבקר תקבל גם מליאת הדירקטוריון או ועדה מוועדותיו, שאינה ועדת ביקורת.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בבנק

תחילת התהליך הינה דיון מפורט בוועדת מאזן. במהלך דיון זה החשבונאי הראשי, מר מיכאל אלטמן, סוקר באופן מפורט את עיקרי הדוחות הכספיים וכן את הסוגיות המהותיות בדוח הכספי, את ההערכות המהותיות ואומדנים קריטיים שישמשו בדוחות הכספיים, את סבירות הנתונים, את המדיניות החשבונאית שישמנה ושינויים שחלו בה ואת יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה. בהתאם להערות חברי הוועדה היא ממליצה למליאת הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

דירקטוריון הבנק הוא הארגון אשר דן בדוחות הכספיים ומאשר אותם, לאחר שחברי הדירקטוריון מקבלים לידיהם את טיוטת הדוחות הכספיים מספר ימים לפני הישיבה.

במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, סוקר מנכ"ל הבנק, מר דוד בן דוד את הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת הפעילות על הדוחות הכספיים, ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות. החשבונאי הראשי שב ומדגיש את הסוגיות המהותיות בדוח הכספי.

חברי הנהלת הבנק עומדים לרשות הדירקטוריון בכל שאלה או הבהרה באשר לפעילות הבנק ולדוחות הכספיים. במידת הצורך דורש הדירקטוריון כי תינתן סקירה מקיפה בעניינים בעלי השפעה מהותית במיוחד. שישה מתוך שנים עשר הדירקטורים של הבנק, לרבות שלושת הדירקטורים החיצוניים, הם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. כל הדירקטורים הללו חברים בוועדת מאזן של הבנק והידע והניסיון שלהם באים לידי ביטוי בהליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק.

בישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים ונוכחים רואי החשבון של החברה, אשר נוהגים להוסיף את הערותיהם והסבריהם לדוחות הכספיים ועומדים לרשות הדירקטוריון בכל שאלה או הבהרה באשר לדוחות.

דירקטוריון הבנק

חברי דירקטוריון

מיכאל צולר

יו"ר הדירקטוריון של הבנק.
מכהן כיו"ר הדירקטוריון החל מיום 27 במאי 1997 וכיו"ר ועדת שכר.
בעל תואר ראשון במדעי החברה ותואר שני במדיניות ציבורית מאוניברסיטת תל-אביב.
חבר דירקטוריון או בעל משרה בגופים האלה:
ה.ע.ל. קרן פנסיה בע"מ (דירקטור), יובלים ניהול קרנות פנסיה בע"מ (דירקטור), קופת
חולים לאומית (עמותה, יו"ר), מלון הוד ים המלח בע"מ, מלון הוד טבריה בע"מ, פושקין
ניהול בע"מ, מפרש אמנת בע"מ (דירקטור), הוד יובלים אחזקות שותפות רשומה
(דירקטור).
כמו כן כיהן בחמש השנים האחרונות כיו"ר הדירקטוריון של ה.ע.ל. תשורה ואחזקות
2006 בע"מ וה.ע.ל. תשורה בע"מ.

עופר עיני

מכהן כחבר דירקטוריון בבנק יהב החל מיום 7 במאי 2000.
חבר בוועדת ביקורת, ועדת שכר, ועדת מאזן וועדת עסקאות עם צדדים קשורים.
הכשרתו: קורס מפקחי מס הכנסה.
מכהן כיו"ר ההסתדרות החדשה ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי.
מכהן כיו"ר הדירקטוריון של החברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ ושל
מנהלת חברת העובדים.
כיהן בחמש השנים האחרונות כיו"ר הסתדרות עובדי המדינה וכמנכ"ל קרן השתלמות
לעובדי המדינה בדירוג האחד בע"מ.
כמו כן כיהן כחבר דירקטוריון בגופים האלה:
עמ"י - חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (יו"ר), העמותה לקידום מקצועי חברתי
של עובדי המנהל והשירותים בשירות המדינה (ע"ר) (יו"ר), החברה למפעלי תרבות
וספורט בע"מ, הקרן לביטוח הדדי לעובדי המדינה, קרן ההשתלמות לעובדי המדינה
בדירוג האחד בע"מ, חברים ומרוויחים (יו"ר).

עופר לוי (2)

מכהן כחבר דירקטוריון החל מיום 24 במאי 2007.
בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב.
משמש כחבר הנהלה וחשבונאי ראשי בבנק הפועלים.
מכהן כחבר דירקטוריון בגופים האלה:
פועלים אקספרס בע"מ, בנק מסד בע"מ, Hapoalim U.S.A. Holding Company Inc.,
ספנות שוקי הון בע"מ, פלד חברה להשקעות בע"מ, יתיר חברה להשקעות בע"מ, קמה
קרן השתלמות בע"מ, הפועלים (אחזקות) בע"מ, חרמש חברה להשקעות בע"מ, אמ"י
נאמנים בע"מ, יפת רישומים בע"מ, מימון ומשכנתאות בע"מ, חברה לרישומים של בנק
ספנות לישראל בע"מ וקונטיננטל קומרשל קורפוריישן בע"מ.
כן כיהן בחמש השנים האחרונות כמנהל אגף החשב בבנק הפועלים וכחבר דירקטוריון
בגופים האלה:
הפועלים הנפקות בע"מ, מתאר חברה להנפקות בע"מ, הפועלים אמריקאי ישראלי
בע"מ, פקעות פועלים בע"מ, קונטיננטל פועלים בע"מ, אגם חברה פיננסית בע"מ, אטד
חברה להשקעות בע"מ, ספנות פועלים ניהול בע"מ, ספנות ניירות ערך בע"מ, ספנות

חברה פיננסית בע"מ, ספנות השקעות בע"מ, עינת (נכסים) בע"מ, פועלים ונצ'ר סרביסס (ישראל) בע"מ, קדימה פועלים חברה פיננסית בע"מ, חברה להשקעות של קונטיננטל בע"מ, פועלים בשירות עצמי בע"מ, אוצר בבל בע"מ, באמ"י נכסים בע"מ, ביתן-חברה להשקעות ולמשכנתאות בע"מ, מבנים וציוד בע"מ, נכסי בבל בע"מ, ספנות נכסים בע"מ, עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ, צדית בע"מ, רבדים (נכסים) בע"מ, רמח"ל פועלים בע"מ, תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ, תמורה חברה פיננסית בע"מ, תעודה חברה פיננסית בע"מ, אופז בע"מ, ביצור בע"מ, הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, זהר השמש להשקעות בע"מ, פועלים בתבונה בע"מ, בנעד חברה להשקעות בע"מ, שריון חברה להשקעות בע"מ, תובל חברה להשקעות בע"מ, אבוקה חברה להשקעות בע"מ, פועלית בע"מ, ב.ה. פיננשל סרביסס אס.איי.אינק, ב.ה.ר.י אינק, ב.ה. אקוויטי אינק.

גיא כליף (2)

מכהן כחבר דירקטוריון החל מיום 28 במאי 2007. בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב ותואר שני במנהל עסקים בהתמחויות מימון ואסטרטגיה מאוניברסיטת תל-אביב. מכהן כמנהל אגף החשב בבנק הפועלים. כמו כן מכהן כדירקטור בחברת פקעות פועלים בע"מ. כיהן בחמש השנים האחרונות כמנהל מחלקת דיווח לציבור באגף החשב בבנק הפועלים וכמרכז תיקים בכיר במשרד רו"ח סומך חייקין.

יקותיאל גביש (1) (2)

מכהן כחבר דירקטוריון החל מיום 19 ביוני 2007. יו"ר ועדת מאזן, חבר ועדת ביקורת, ועדת השקעות וועדת עסקאות עם צדדים קשורים. בעל תואר ראשון בכלכלה מהאוניברסיטה העברית ירושלים. מכהן כחבר דירקטוריון בגופים האלה: רציו חיפושי נפט בע"מ, BATM תקשורת מתקדמת בע"מ, הדס מרכנתיל ניהול קופות גמל בע"מ, ספארק אנטרפרייז L.P, סינרג'י כבלים בע"מ, א.צ.ע.ד. אחזקות בע"מ, דנן השקעות בע"מ, איכות שוקי ההון בע"מ, אקוויטי 1 בע"מ, קבוצת כרמל השקעות בע"מ ורוטקס בע"מ. כיהן בחמש השנים האחרונות כחבר דירקטוריון בגופים האלה: אמפא בע"מ, א. ליבר תעשיות תשתית בע"מ, חירם גת בע"מ, בנק הספנות לישראל בע"מ, ליגת תעשיות בע"מ ומרכנתיל קופות גמל בע"מ.

יעקב בר-נר

מכהן כחבר דירקטוריון החל מיום 27 במאי 1997 וכחבר ועדת מאזן וועדת השקעות. בעל תואר שני במינהל ציבורי מהאוניברסיטה העברית ירושלים. גמלאי. מכהן כמגשר וכנציג הציבור בבית הדין לעבודה בתל-אביב.

רוית דום פידל

מכהנת כחברת דירקטוריון החל מיום 7 ביולי 2004.
חברת ועדת ביקורת, ועדת שכר, ועדת מאזן וועדת עסקאות עם צדדים קשורים.
עורכת דין, בוגרת L.L.B, המכללה המשפטית האקדמאית.
מכהנת כחברת דירקטוריון בחברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה בע"מ
ובעמותה לקידום מקצועי וחברתי.
כיהנה בחמש השנים האחרונות כחברת דירקטוריון בגופים האלה:
עמ"י - חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ, הקרן לביטוח הדדי לעובדי המדינה, קרן
ההשתלמות לעובדי המדינה בדירוג האחיד בע"מ, הנהלת נעמ"ת.

רון מילוא

מכהן כדירקטור החל מיום 30 בנובמבר 2004.
חבר בוועדת שכר ובוועדת ההשקעות של הבנק.
עורך דין, בוגר הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב.
מגיש תכנית שבועית בערוץ הכנסת ומרצה באוניברסיטת בר-אילן.
חבר דירקטוריון במפעלי נייר אמריקאים בע"מ.
כיהן בחמש השנים האחרונות כיו"ר אזורים חברה להשקעות בפיתוח ובבניין בע"מ וכיו"ר
המועצה הישראלית לקולנוע.

יצחק טל (1) (2)

מכהן כחבר דירקטוריון החל מיום 23 בדצמבר 2004.
חבר בוועדת ביקורת, ועדת השקעות וועדת עסקאות עם אנשים קשורים.
ד"ר לכלכלה, בעל תואר ראשון בכלכלה וסטטיסטיקה מהאוניברסיטה העברית ירושלים
ותואר שני Ph.D בכלכלה מאוניברסיטת ג'ונס הופקינס.
מכהן כחבר בוועדת השקעות של קופת הגמל של עובדי האוניברסיטה העברית בירושלים,
ראש ועדת הביקורת של מועצת האוניברסיטה הפתוחה.
מכהן כחבר דירקטוריון בישיב השקעות בע"מ.
מילא מספר רב של תפקידים בכירים בענף הבנקאות והפיננסים, בהם המפקח על
הבנקים, חבר במליאת הרשות לניירות ערך, דירקטור בקופות גמל ובוועדת ההשקעות
של קרן פורסט ומרצה באוניברסיטאות שונות.

אריאל יעקבי

מכהן כחבר דירקטוריון החל מיום 16 באוקטובר 2006.
חבר בוועדת מאזן, ועדת שכר וועדת השקעות.
בעל תואר שני בניהול משא ומתן ויישוב סכסוכים מאוניברסיטת בר-אילן.
יו"ר הסתדרות עובדי המדינה ויו"ר הנהלת עמותה לקידום מקצועי וחברתי של עובדי
המנהל והשירותים בשירות המדינה.
חבר דירקטוריון בגופים האלה:
עמ"י - חברה לניהול קופת גמל מפעלית בע"מ (יו"ר), קרן השתלמות לעובדי המדינה
בדירוג האחיד בע"מ (מנכ"ל), הקרן לביטוח הדדי לחברי הסתדרות עובדי המדינה בישראל
בע"מ (יו"ר), מועדון נכון - מועדון צרכנות לעובדי וגמלאי שירות המדינה (יו"ר).

מיכאל מילר (1) (2)

מכהן כחבר בדירקטוריון החל מ-2 באוגוסט 2006.
יו"ר ועדת ההשקעות של דירקטוריון הבנק, חבר ועדת ביקורת, ועדת מאזן, ועדת שכר וועדת עסקאות עם אנשים קשורים.
בעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המדינה מאוניברסיטת תל-אביב.
עוסק ביעוץ כלכלי עצמאי.
חבר דירקטוריון בגופים האלה:
יובלים ניהול קרנות פנסיה בע"מ, קופת חולים לאומית.

אריה גבע (1) (2)

כיהן כחבר דירקטוריון החל מיום 1 בינואר 2002 ועד ליום 31 בדצמבר 2007.
כיהן כיו"ר ועדת ביקורת, יו"ר ועדת עסקאות עם אנשים קשורים והיה חבר בוועדת שכר וועדת מאזן.
עורך דין, בוגר האוניברסיטה העברית בירושלים ובעל תואר ראשון בכלכלה ומדעי המדינה מהאוניברסיטה העברית בירושלים.
עובד כעצמאי - מתן ייעוץ עסקי ומשפטי.

יצחק בחר (2)

כיהן כחבר דירקטוריון עד למועד פרישתו ב-24 במאי 2007.
כיהן כיו"ר ועדת המאזן של דירקטוריון הבנק.
רואה חשבון.
כיהן כמשנה למנהל הכללי והממונה על החשבות בבנק הפועלים.

אבי לוי

כיהן כחבר דירקטוריון החל מיום 16 ביוני 2004 ועד למועד פרישתו ביום 5 במרס 2007.
בעל תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת בר-אילן.

אבי יחזקאל (1)

כיהן כחבר דירקטוריון החל מיום 25 בינואר 2004 ועד למועד פרישתו ביום 28 בפברואר 2007.
בעל תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת תל-אביב.

(1) דירקטור חיצוני.

(2) דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית.

מספר ישיבות הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק קיים 12 ישיבות במהלך השנה המדווחת.
ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 31 ישיבות בשנה זו.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

על פי הוראת בנק ישראל על כל חברה לקבוע את 'המספר המזערי הראוי' של דירקטורים שהם 'בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית'. יש להביא בחשבון, בין היתר, את גודל החברה, את סוג פעילותה ואת מידת מורכבותה באופן שיאפשר לדירקטוריון הבנק לעמוד בחובות המוטלות עליו, במיוחד בהתחשב באחריותו לבדיקת מצבו הכספי של התאגיד, לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם. 'דירקטור בעל מיומנות חשבונאית ופיננסית' הוגדר כדירקטור שאינו ממלא תפקיד נוסף בחברה, ואשר בשל השכלתו, ניסיונו או כישוריו, כפי שיפורטו בדיווח, יש לו מיומנות גבוהה והבנה בנושאים עסקיים, חשבונאיים, בקרה פנימית ודוחות כספיים באופן המאפשר לו להבין לעומקם את הדוחות הכספיים של החברה ולהעלות על סדר היום של הדירקטוריון סוגיות ושאלות באשר לדיווח הכספי של החברה כדי להביא לאישור ולפרסום דוחות כספיים נאותים.

בהוראה הודגש כי אין היא מיועדת להקנות מעמד מיוחד לדירקטורים שהוגדרו כ'בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית' ואין בה כדי לשנות מן האחריות המוטלת עליהם ועל הדירקטורים האחרים, כאמור בכל דין.

דירקטוריון הבנק קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים 'בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית' יהיה שני דירקטורים, כמספר הדירקטורים החיצוניים שיש למנות בחברה ציבורית לפי חוק החברות, התשנ"ט - 1999. ראה לעיל ששת הדירקטורים המצוינים מתוך פירוט חברי הדירקטוריון כדירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית נכון ליום 31 בדצמבר 2007.

המנהל הכללי ונושאי משרה בכירים בבנק ותפקידיהם

דוד בן דוד (1) מכהן כמנהל כללי החל מיום 1 בנובמבר 2001 וכמנהל הסיכונים של הבנק. בעל תואר ראשון במדעי החברה והרוח באוניברסיטה הפתוחה. מכהן כחבר דירקטוריון באופטידט דיאגנוסטיקס בע"מ ובב.י.ג.ה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ (יור"ד דירקטוריון ומנכ"ל).

אילנה אבידב-מור מכהנת כסמנכ"ל החל מיום 1 בספטמבר 1999 וכמנהלת אגף נכסי לקוחות החל מיום 1 בנובמבר 2006. בעבר כיהנה כמנהלת אגף החשב וחסבונאית ראשית. בעלת תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה באוניברסיטת תל-אביב ותואר שני במנהל עסקים - התמחות במימון, באוניברסיטה העברית בירושלים. כמו כן למדה ללימודי תעודה בקרימינולוגיה. מכהנת כמנכ"ל בגופים האלה: חן יהב - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, חסכון יהב בע"מ, יהבית - קופת גמל שליד בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, יהב השתלמות וחסכון בע"מ. מכהנת כחברת דירקטוריון בגופים האלה: אינטרקוסמא בע"מ, חן יהב - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, חסכון יהב בע"מ, 'יהבית' - קופת גמל שליד בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, יהב - קרן השתלמות לאחים ואחיות בע"מ, יהב - קרן השתלמות וחסכון לרופאים בע"מ, יהב - קרן השתלמות וחסכון פר"ח בע"מ, יהב השתלמות וחסכון בע"מ, ב.י.ג.ה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.

דוד גיל (2) מכהן כסמנכ"ל. מנהל אגף משאבי אנוש ולוגיסטיקה החל מיום 1 בנובמבר 2006. בעבר כיהן כסגן מנהל אגף אשראי וסניפים וכמנהל אגף אשראי ושיווק. בעל תואר ראשון במינהל עסקים באוניברסיטת דרבי. מכהן כחבר דירקטוריון בב.י.ג.ה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.

מיכאל אלטמן

מכהן כחשבונאי ראשי ומנהל אגף החשב החל מיום 1 בנובמבר 2006.
בעבר כיהן כסגן חשב.
בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה באוניברסיטה העברית בירושלים.
מכהן כחבר דירקטוריון בב.י.גה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.

יורם מזרחי

מכהן כמנהל אגף לפיתוח עסקי ושיווק החל מיום 1 בנובמבר 2006.
בעבר כיהן בסגן מנהל אגף בלשכת המנכ"ל.
בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה באוניברסיטה העברית בירושלים.
מכהן כחבר דירקטוריון בב.י.גה - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ.

גלית גילה (3)

מנהלת אגף המחשוב.
בעבר כיהנה כמנהלת פיתוח בלאומי קארד.
בעלת תואר BSC - מוסמך למדעי המחשב בטכניון ובעלת תואר שני במינהל עסקים באוניברסיטת תל-אביב.

ליביו ברגר (4)

כיהן כסמנכ"ל, מנהל אגף בנקאות קמעונאית.

גילה ארד (5)

כיהנה כמנהלת אגף מחשוב.

עופר נרגסי (6)

כיהן כמנהל אגף השקעות.

מבקר פנים

ראובן טל

ייעוץ משפטי ומזכירות הבנק

כהן וילצ'יק קמחי ושות' עורכי דין - יועץ משפטי
עו"ד נורית עירוני - מזכירת הבנק

רואי החשבון המבקרים של הבנק

זיו האפט רואי חשבון

- (1) מכהן גם כחבר דירקטוריון בבנק החל מיום 16 בינואר 2008.
- (2) מכהן כמשנה למנכ"ל החל מיום 1 בינואר 2008.
- (3) סיימה את עבודתה בבנק ביום 7 בפברואר 2008.
- (4) סיים את עבודתו בבנק ביום 18 ביוני 2007.
- (5) סיימה את עבודתה בבנק ביום 30 באפריל 2007.
- (6) סיים את עבודתו בבנק ביום 31 בדצמבר 2007.

בקורות ונהלים

סעיף 404 לחוק Sarbanes Oxley עוסק בתכנון תהליכים שמטרתם לספק מידה סבירה של ביטחון באשר להערכת המדיניות והנהלים הנוגעים לדייק הרישומים, לשלמותם, ההרשאות הנכונות לרישום תקבולים ותשלומים ולמינעה ואיתור של פעולות לא מורשות אשר עלולות להשפיע השפעה של ממש על הדיווח הכספי של הבנק. חוזר בנק ישראל מחודש דצמבר 2005 מפרט את לוח הזמנים ליישום הוראות סעיף 404 בדבר 'אפקטיביות הבקרה הפנימית של הדיווח הכספי'.

בנק ישראל קבע שהפרויקט יושלם במחצית הראשונה של שנת 2008, לפיכך ביקורת רואה החשבון המבקר תחל לכל המאוחר בחודש יוני 2008 ותסתיים עד למועד הדיווח לשנת 2008. הבנק מיישם את ההוראות בשיתוף יועץ חיצוני, ונמצא בסופו של שלב התייעוד.

הערכת בקורות ונהלים בנוגע לגילוי בדוחות הכספיים

לפי הוראות סעיף 302 לחוק Sarbanes Oxley הנהלת הבנק, שעמה נמנים גם המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכה נכון ליום 30 בספטמבר 2007 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים הנוגעים לגילוי של הבנק. על יסוד הערכה זו הסיקו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים הנוגעים לגילוי של הבנק אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני על פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 בדצמבר 2007 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק אשר השפיע באופן מהותי או שסביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הדיווח הכספי.

דוד בן דוד - מנהל כללי
וחבר דירקטוריון

מיכאל צולר - יו"ר הדירקטוריון

25 בפברואר 2008
י"ט באדר א' תשס"ח

שכר יו"ר הדירקטוריון, המנהל הכללי ונושאי המשרה הבכירים בבנק

סכומים מדווחים
(באלפי שקלים חדשים)

משכורת כולל הפרשים	הוצאות והפרשות המעביד (1)	בשכר שנתי החשבון (1)	בגין הוצאות נלוות עקב שינויים		הלואות בתנאים רגילים (2)
			הנלוות (לא כולל מס שכר)	המשכורות וההוצאות	
שנת 2007					
778	136	885	1,799	-	מיכאל צולר
1,158	277	51	1,486	-	דוד בן דוד (3)
832	159	433	1,424	16	דוד גיל
737	98	13	848	48	אילנה אבידב-מור
508	124	260	892	-	יורם מזרחי
שנת 2006					
761	205	143	1,109	-	מיכאל צולר
1,121	290	121	1,532	-	דוד בן דוד (3)
960	212	957	2,129	-	ברוך שגיא
509	418	441	1,368	36	דוד גיל
776	166	118	1,060	65	אילנה אבידב-מור
295	266	128	689	-	יורם מזרחי

- (1) כולל פיצויים (בניכוי רווחי יעודה), תגמולי פנסיה, קרן השתלמות, חופשה, מחלה וביטוח לאומי.
 (2) לא כולל הלואות בתנאי הטבה שניתנו על פי אותם כללים ובאותם תנאים כמו לשאר העובדים.
 (3) נוסף על כך, קיבל הטבה בגין יחידות פנטום שקיבל בעבר מבנק הפועלים בע"מ.
 סכום ההטבה כפי שמסר בנק הפועלים הוא 522 אלפי ש"ח (בשנת 2006 הסכום היה 499 אלפי ש"ח).
 הטבה זו מבוססת על שינוי בשווי מניות בנק הפועלים בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

סקירת ההנהלה על מצבו הכספי של הבנק ותוצאות פעולותיו

ליום 31 בדצמבר 2007

מאזן מאוחד – מידע רב שנתי

תוספת א

(במיליוני שקלים חדשים)

2003	2004	2005	2006	2007	
(2)		(1)			
					נכסים
4,183.3	4,184.3	4,291.9	2,928.0	3,175.7	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,956.6	1,923.3	2,248.2	3,839.6	3,621.6	ניירות ערך
1,088.0	1,286.1	1,356.2	1,665.1	2,389.7	אשראי לציבור
123.8	124.0	120.3	118.2	126.3	בניינים וציוד
31.8	34.1	47.9	47.2	36.5	נכסים אחרים
7,383.5	7,551.8	8,064.5	8,598.1	9,349.8	סך כל הנכסים
					התחייבויות והון
(3) 6,941.4	(3) 7,068.8	(3) 7,574.6	(3) 8,065.8	8,687.9	פיקדונות הציבור
9.6	9.4	-	-	25.4	פיקדונות מבנקים
(3) 2.4	(3) 2.4	(3) 4.8	(3) 2.7	2.8	פיקדונות הממשלה
84.3	101.0	93.9	65.8	94.1	התחייבויות אחרות
7,037.7	7,181.6	7,673.3	8,134.3	8,810.2	סך כל ההתחייבויות
345.8	370.2	391.2	463.8	539.6	הון עצמי
7,383.5	7,551.8	8,064.5	8,598.1	9,349.8	סך כל ההתחייבויות והון

- (1) הפסקת ההתאמה להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 2003.
 (2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 2003.
 (3) סווג מחדש.

רווח רווח והפסד מאוחד – מידע רב שנתי

תוספת ב

(במיליוני שקלים חדשים)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2003	2004	2005	2006	2007
סכומים מדווחים (1)				
				רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
133.2	165.4	168.1	186.1	245.3
5.0	4.3	4.6	0.7	5.9
				רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
128.2	161.1	163.5	185.4	239.4
הכנסות תפעוליות ואחרות				
				עמלות תפעוליות
101.9	105.7	100.1	102.5	107.0
45.3	50.2	62.4	56.3	68.0
147.2	155.9	162.5	158.8	175.0
הוצאות תפעוליות ואחרות				
				משכורות והוצאות נלוות
118.1	120.0	124.2	142.2	162.3
31.8	32.8	35.5	35.1	40.9
57.3	62.6	61.0	76.4	97.4
207.2	215.4	220.7	253.7	300.6
				סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
68.2	101.6	105.3	90.5	113.8
3.0	-	-	-	-
(2) 71.2	101.6	105.3	90.5	113.8
(2) 35.1	50.8	46.4	40.1	42.0
(2) 36.1	50.8	58.9	50.4	71.8
				רווח מפעולות רגילות לפני מסים
(2) 1.4	0.2	0.6	18.1	(0.1)
				שחיקות והתאמות (3)
				רווח מפעולות רגילות לפני מסים
				הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
				רווח נקי מפעולות רגילות
				(הפסד) רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
(2) 37.5	51.0	59.5	68.5	71.7
				רווח נקי

רווח נקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג.

סכומים מדווחים (1)				
(2)				
				רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות
1.48	2.08	2.42	2.07	2.94
				רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
0.06	0.01	0.02	0.74	-
1.54	2.09	2.44	2.81	2.94
				סך הכול

מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. לכל אחת.

(1) משנת 2004 ואילך - הפסקת ההתאמה להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 2003.

לשנת 2003 - הפסקת ההתאמה להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 2002.

(2) סכומים מותאמים להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 2003.

(3) שחיקות והתאמות של הכנסות והוצאות שנכללו ברווח מפעולות רגילות לפני מסים בסכומים מדווחים להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 2003.

שיעורי הכנסה והוצאה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (1) - המשך

תוספת ג (המשך)

סכומים מדווחים

2006			2007		
שיעור הכנסות (הוצאות) הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	יתרה שנתית ממוצעת (2) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה שנתית ממוצעת (2) מימון (במיליוני ש"ח)	שיעור הכנסות (הוצאות) הכנסה (הוצאה) (אחוזים)	יתרה שנתית ממוצעת (2) מימון (במיליוני ש"ח)	יתרה שנתית ממוצעת (2) מימון (במיליוני ש"ח)
4.9		4.9			עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות
383.4		459.2			סך כל הכנסות המימון
(197.3)		(213.9)			סך כל הוצאות המימון
186.1		245.3			רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
					הפרשה לחובות מסופקים לרבות הפרשה כללית ונוספת
(0.7)		(5.9)			
185.4		239.4			רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
					סך כל הנכסים הכספיים שהניבו הכנסות מימון (3)
8,233.5		8,837.2			
2.2		1.3			נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (4)
39.5		34.6			נכסים כספיים אחרים (3)
					הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים
(5.9)		(5.5)			
8,269.3		8,867.6			סך כל הנכסים הכספיים
					סך כל ההתחייבויות הכספיות שגרמו הוצאות מימון (3)
7,887.0		8,405.8			התחייבויות מאזנית הנובעת ממכשירים נגזרים (4)
0.9		1.7			
59.5		65.0			התחייבויות כספיות אחרות (3)
7,947.4		8,472.5			סך כל ההתחייבויות הכספיות
					סך כל עודף הנכסים הכספיים על ההתחייבויות הכספיות
321.9		395.1			
117.7		116.7			נכסים לא כספיים
439.6		511.8			סך כל האמצעים ההוניים
					מטבע חוץ נומינלי ב-\$ אמריקני
4.41	4.6	104.3	4.68	5.7	121.8
(1.62)	(1.6)	98.9	(1.90)	(2.2)	115.9
2.79			2.78		
					פער הריבית

- (1) הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבות היתרות הממוצעות על בסיס נתונים יומיים, ולאחר ניכוי היתרות המאזניות הממוצעות של הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים.
 (3) למעט מכשירים נגזרים.
 (4) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

הערה: נתונים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2007

תוספת ד

סכומים מדווחים (1)
(במיליוני שקלים חדשים)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש מעל 3 עד 3 חודשים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 5 עד 3 שנים	מעל 3 שנים
מטבע ישראלי לא צמוד				
3,849.8	881.6	341.5	1,005.6	35.8
3,915.8	346.7	920.6	805.9	1.7
(66.0)	534.9	(579.1)	199.7	34.1
(66.0)	468.9	(110.2)	89.5	123.6
מטבע ישראלי צמוד למדד				
267.1	197.6	1,497.3	474.8	100.9
199.0	393.6	1,082.0	632.8	7.8
68.1	(196.0)	415.3	(158.0)	93.1
68.1	(127.9)	287.4	129.4	222.5
מטבע חוץ - פעילות מקומית (4)				
442.2	23.9	34.0	4.9	0.7
309.9	117.6	52.7	6.1	0.6
132.3	(93.7)	(18.7)	(1.2)	0.1
132.3	38.6	19.9	18.7	18.8
בניינים וציוד				
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית				
4,559.1	1,103.1	1,872.8	1,485.3	137.4
4,424.7	857.9	2,055.3	1,444.8	10.1
134.4	245.2	(182.5)	40.5	127.3
134.4	379.6	197.1	237.6	364.9

1. הפסקת ההתאמה להשפעת האינפלציה לפי מדד חודש דצמבר 2003.
2. בלוח זה הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של זרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי של הסעיף המאזני. הזרמים העתידיים, שהונו כאמור, כוללים ריבית שתצטבר עד למועד הפירעון או עד למועד שינוי הריבית המוקדם שבהם.
3. בטור "ללא תקופת פירעון" מוצגות יתרות מאזניות (ללא היוון).
4. כולל הצמדה למטבע חוץ.
5. פיקדונות הציבור הלא צמודים וצמודים המדד מוצגים על פי אומדן הנהלת הבנק לגבי מועדי הפירעון בהתאם למודל. ההתחייבויות הלא צמודות ללא השפעת המודל: שת"פ 3.68% ומח"מ 0.22 שנים. ההתחייבויות הצמודות למדד ללא השפעת המודל: שת"פ 2.51% ומח"מ 0.82 שנים.
6. הנתונים המלאים על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר לפי סעיפי המאזן השונים יימסרו לכל דורש.

31/12/2006		מסך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	מסך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכול	ללא תקופת פירעון (3)	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים
מסך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי באחוזים								
0.18	5.54	0.33	5.69	6,154.1	32.3	-	7.5		
0.32	2.44	0.36	2.26	6,008.1	17.4	-	-		
(0.14)	3.10	(0.03)	3.43	146.0	14.9	-	7.5		
					146.0	131.1	131.1		
1.05	4.53	0.91	3.58	2,563.7	2.2	-	23.8		
0.91	3.13	0.74	2.58	2,315.2	-	-	-		
0.14	1.40	0.17	1.00	248.5	2.2	-	23.8		
					248.5	246.3	246.3		
0.07	4.70	0.09	4.63	505.7	-	-	-		
0.17	2.33	0.17	2.41	486.9	-	-	-		
(0.10)	2.37	(0.08)	2.22	18.8	-	-	-		
					18.8	18.8	18.8		
				126.3	126.3				
0.47		0.48		9,349.8	160.8	-	31.3		
0.50		0.45		8,810.2	17.4	-	-		
(0.03)		0.03		539.6	143.4	-	31.3		
					539.6	396.2	396.2		

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

תוספת ה

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

1. יתרות האשראי לציבור (1) על אחריות התאגיד הבנקאי (2)
2. וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים (3) (פעילות בישראל)

31/12/2007					
יתרת חובות בעייתיים (1)	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני השקעה באג"ח	סיכון אשראי מאזני	
-	3.7	-	3.7	-	ציוד אלקטרוני
-	2.1	-	2.1	-	חשמל ומים
-	3.1	-	3.1	-	תחבורה
-	0.7	-	0.7	-	תקשורת ושירותי מחשב
-	4.2	-	4.2	-	פעילויות בגדל"ן
-	40.2	-	40.2	-	שירותים פיננסיים
-	2.6	-	2.6	-	מוצרי נפט
-	0.1	-	0.1	-	מזון
54.8	4,479.7	2,084.4	-	2,395.3	אנשים פרטיים
54.8	4,536.4	2,084.4	56.7	2,395.3	סך הכול

31/12/2006					
יתרת חובות בעייתיים (1)	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי מאזני השקעה באג"ח	סיכון אשראי מאזני	
-	3.2	-	3.2	-	ציוד אלקטרוני
-	1.6	-	1.6	-	חשמל ומים
-	2.2	-	2.2	-	תחבורה
-	1.3	-	1.3	-	תקשורת ושירותי מחשב
-	32.8	-	32.8	-	שירותים פיננסיים
-	2.9	-	2.9	-	מוצרי נפט
32.1	3,499.8	1,829.2	-	1,670.6	אנשים פרטיים
32.1	3,543.8	1,829.2	44.0	1,670.6	סך הכול

2. ההוצאה השנתית בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים (פעילות בישראל) (ההוצאה היא בגין אשראי מאזני בלבד)

31/12/2006	31/12/2007	סך הכול - אנשים פרטיים
1.2	5.8	

- (1) סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- (2) אשראי למעט מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי, כולל השקעה באג"ח של הציבור.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק – המשך

תוספת ה – המשך

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

3. יתרות האשראי לציבור (1) על אחריות התאגיד הבנקאי (2) וסיכון אשראי בסעיפים חוץ מאזניים (3) (פעילות בישראל)

אשראי הבנק ניתן בישראל בלבד, לפי הפירוט הבא:

	31/12/2006	31/12/2007	
	1,714.6	2,452.0	אשראי מאזני
	1,829.2	2,084.4	סיכון אשראי חוץ מאזני
	3,543.8	4,536.4	סך כל האשראי לציבור וסיכון אשראי על אחריות הבנק

- (1) סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
 (2) אשראי למעט מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי, כולל השקעה באג"ח של הציבור.
 (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

מאזן מאוחד לסוף כל רבעון – מידע רב רבעוני

תוספת ו

סכומים מדווחים

(במיליוני שקלים חדשים)

2006				2007				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
								נכסים
4,586.0	3,089.4	3,112.7	2,928.0	2,426.6	3,995.3	3,466.9	3,175.7	מזומנים ופיקדונות בבנקים
2,102.1	3,698.4	3,776.2	3,839.6	4,388.1	2,751.4	3,616.0	3,621.6	ניירות ערך
1,361.3	1,450.9	1,529.5	1,665.1	1,710.7	1,907.8	2,100.7	2,389.7	אשראי לציבור
118.3	117.7	116.2	118.2	116.7	115.7	115.7	126.3	בניינים וציוד
52.1	55.1	51.9	47.2	41.5	40.4	38.1	36.5	נכסים אחרים
8,219.8	8,411.5	8,586.5	8,598.1	8,683.6	8,810.6	9,337.4	9,349.8	סך כל הנכסים
								התחייבויות והון
(1)7,695.9	(1)7,926.8	(1)8,079.6	(1)8,065.8	(1)8,112.2	(1)8,210.3	(1)8,710.6	8,687.9	פיקדונות הציבור
-	-	-	-	-	-	6.2	25.4	פיקדונות מבנקים
(1) 5.7	(1) 8.3	(1) 7.4	(1) 2.7	(1) 2.6	(1) 4.0	(1) 9.7	2.8	פיקדונות הממשלה
95.2	48.4	52.2	65.8	82.3	80.2	84.8	94.1	התחייבויות אחרות
7,796.8	7,983.5	8,139.2	8,134.3	8,197.1	8,294.5	8,811.3	8,810.2	סך כל התחייבויות
423.0	428.0	447.3	463.8	486.5	516.1	526.1	539.6	הון עצמי
8,219.8	8,411.5	8,586.5	8,598.1	8,683.6	8,810.6	9,337.4	9,349.8	סך כל התחייבויות והון

(1) סווג מחדש.

דוח רווח והפסד מאוחד לפי רבעונים – מידע רב רבעוני

תוספת ז

סכומים מדווחים
(במיליוני שקלים חדשים)

2006				2007				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
47.0	44.6	50.8	43.7	50.9	62.3	70.9	61.2	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
0.2	0.2	(0.2)	0.5	1.1	1.0	1.4	2.4	הפרשה לחובות מסופקים
46.8	44.4	51.0	43.2	49.8	61.3	69.5	58.8	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות								
24.8	26.6	25.2	25.9	25.2	27.2	27.4	27.2	עמלות תפעוליות
14.7	13.7	13.7	14.2	16.4	19.3	16.6	15.7	הכנסות אחרות
39.5	40.3	38.9	40.1	41.6	46.5	44.0	42.9	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות								
35.6	37.8	34.0	34.8	39.1	35.9	44.7	42.6	משכורות והוצאות נלוות
8.7	9.5	9.5	7.4	8.7	10.1	9.3	12.8	אחזקה ופחת בניינים וציוד
18.3	19.7	18.5	19.9	20.3	21.4	25.6	30.1	הוצאות אחרות
62.6	67.0	62.0	62.1	68.1	67.4	79.6	85.5	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
23.7	17.7	27.9	21.2	23.3	40.4	33.9	16.2	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
10.3	6.9	11.3	11.6	11.0	15.3	9.7	6.0	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
13.4	10.8	16.6	9.6	12.3	25.1	24.2	10.2	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
16.5	-	(0.2)	1.8	0.4	(0.3)	-	(0.2)	(הפסד) רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים
29.9	10.8	16.4	11.4	12.7	24.8	24.2	10.0	רווח נקי
רווח נקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג.								
0.55	0.44	0.68	0.40	0.50	1.03	0.99	0.42	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות
0.68	-	(0.01)	0.07	0.02	(0.01)	-	(0.01)	(הפסד) רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
1.23	0.44	0.67	0.47	0.52	1.02	0.99	0.41	רווח נקי

מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. לכל אחת.

הצהרה (CERTIFICATION)

אני דוד בן דוד, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לשנת 2007 (להלן הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתינו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חתימה:

דוד בן דוד

מנכ"ל

וחבר דירקטוריון

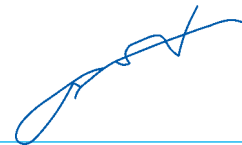
25 בפברואר 2008
יט' באדר א' תשס"ח

הצהרה (CERTIFICATION)

אני מיכאל אלטמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) לשנת 2007 (להלן הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהן העצמי לימים ולתקופות המדווחים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוח של הבנק וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתינו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - ג. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

מיכאל אלטמן
חשבונאי ראשי
וחשב הבנק

חתימה:

25 בפברואר 2008
י"ט באדר א תשס"ח

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
דוח הדירקטוריון וההנהלה על אחריותם לדוח השנתי
ליום 31 בדצמבר 2007

דוח הדירקטוריון והנהלה על אחריותם לדוח השנתי

הדוח השנתי, הוכן על ידי הנהלת הבנק והיא האחראית לנאותותו. דוח זה כולל דוחות כספיים ערוכים בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים וכללי הדיווח שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים ובהנחיותיו, מידע נוסף הערוך בהתאמה להם וכן מידע אחר.

עריכת דוחות כספיים תקופתיים מחייבת גם עריכת אומדנים לצורך קביעתם של סכומים וסעיפים מסויימים בדוחות. אומדנים אלה נערכו על ידי הנהלה בהתאם למיטב שיקול דעתה.

כדי להבטיח את נאותות הדיווח הכספי של הבנק, מקיימת הנהלת הבנק מערכת מקיפה של בקרה פנימית שמטרתה להבטיח כי כל העסקאות בבנק נערכות על פי הרשאות נאותות וכי נכסי הבנק מוגנים, שלמותם מובטחת והרשומות החשבונאיות מהוות בסיס מהימן לעריכת הדוחות הכספיים. מערכת הבקרה הפנימית מוגבלת מטבעה בכך, שאין היא מעניקה ביטחון מוחלט אלא ביטחון סביר בלבד לגבי יכולתה לגלות ולמנוע טעויות ופעולות חריגות. העיקרון של הביטחון הסביר מבוסס על ההכרה, כי ההחלטה לגבי כמות המשאבים שתושקע בהפעלתם של אמצעי הבקרה חייבת מטבע הדברים לקחת בחשבון את התועלת שתצמח מהפעלתם של אמצעים אלה.

דירקטוריון הבנק, שהינו אחראי לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם בהתאם לסעיף 92 לחוק החברות, קובע את המדיניות החשבונאית ומפקח על יישומה וכן קובע את מבנה מערכת הבקרה הפנימית ומפקח על תיפקודה. המנהל הכללי אחראי לניהול השוטף של ענייני הבנק במסגרת המדיניות שקבע הדירקטוריון וכפוף להנחיותיו. הנהלת הבנק פועלת לפי המדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון. הדירקטוריון, באמצעות ועדותיו, מקיים מפגשים שוטפים עם הנהלת הבנק וכן עם המבקר הפנימי ועם רואה החשבון המבקר של הבנק, במטרה לסקר את היקף עבודתם ואת תוצאותיה.

ה"ה זיו האפט, רואה החשבון המבקר של הבנק, ערכו ביקורת של הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון) ותקני ביקורת מסויימים, שפורסמו על ידי לשכת רואי החשבון בארה"ב ושיישומם חוייב על פי ההנחיות של המפקח על הבנקים. מטרת הביקורת לאפשר לרואה החשבון המבקר לחוות את דעתו באיזו מידה משקפים דוחות אלה, בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים וכללי הדיווח שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים ובהנחיותיו את מצבו הכספי של הבנק, את תוצאות פעולותיו, את השינויים בהונו העצמי ואת תזרימי המזומנים. בהתאם לסעיף 170 לחוק החברות, רואה החשבון המבקר אחראי כלפי הבנק ובעלי מניותיו לאמור בחוות דעתם לגבי הדוחות הכספיים. חוות-הדעת של רואה החשבון המבקר מצורפת לדוחות הכספיים השנתיים.

כמו כן, המידע בדוח הדירקטוריון ובסקירת הנהלה (להלן - המידע הנלווה) נמסר לעיונו של רואה החשבון המבקר על מנת שיוכלו להודיע אם קיימת אי התאמה מהותית בין המידע בדוחות הכספיים לבין המידע הנלווה או אם המידע הנלווה כולל מידע שבאופן מהותי אינו תואם ראיות או מידע אחר שהגיעו לידיעת רואה החשבון המבקר במהלך הביקורת. לא נתקבלה הודעה כאמור מרואה החשבון המבקר. רואה החשבון המבקר לא נקט לצורך זה נהלי ביקורת נוספים על אלה שהיו חייבים לנקוט לצורך ביקורת הדוחות הכספיים.

מיכאל אלטמן
חשבונאי ראשי
וחשב הבנק

דוד בן דוד
מנהל כללי
וחבר דירקטוריון

מיכאל צולר
יו"ר הדירקטוריון

25 בפברואר 2008
יט' באדר א תשס"ח

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו

דוחות כספיים

ליום 31 בדצמבר 2007

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ

ביקרנו את הדוחות הכספיים המאוחדים של בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ (להלן הבנק) המפורטים להלן: מאזנים ליום 31 בדצמבר 2007 ו-2006, דוחות רווח והפסד, דוחות על השינויים בהון העצמי ודוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של הבנק. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג - 1973, ותקני ביקורת שישומם בביקורת של תאגידים בנקאיים נקבע לפי ההנחיות של המפקח על הבנקים. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצעה במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של הבנק וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הבנק במאוחד לימים 31 בדצמבר 2007 ו- 2006 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק במאוחד לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007. כמו כן, לדעתנו הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

כמוסבר בביאור 2' הדוחות הכספיים מוצגים בסכומים מדווחים בהתאם לתקני חשבונאות של המוסד הישראלי לתקינה חשבונאית ולהוראות המפקח על הבנקים.

מבלי לסייג את חוות דעתנו, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 1.ג.16 בדוחות הכספיים בדבר הסכם עם ממשלת ישראל. בביאור צוין, בין היתר, כי "התקשרותו של הבנק עם מדינת ישראל בהסכם למתן שירותים בנקאיים לעובדי המדינה, הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007" וכי "לאמור לעיל עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של הבנק בעתיד".

זיו האפט
רואי חשבון

25 בפברואר 2008
יט' באדר א תשס"ח

תל-אביב - משרד ראשי: בית אמות ביטוח, דרך מנחם בגין 48-46, תל אביב 66184
טל: 03-6386868, פקס: 03-6394320, E-mail: zivhaft@bdo.co.il, www.bdo.co.il

חיפה
טל: 04-8682688
פקס: 04-8682666
תא דאר 1886
חיפה 33095

ירושלים
טל: 02-6521010
פקס: 02-6526633
תא דאר 35220
ירושלים 91351

קרית שמונה
טל: 04-6951389
פקס: 04-6950004
תא דאר 500
קרית שמונה 11532

באר שבע
טל: 08-6654432
פקס: 08-6270008
תא דאר 5659
באר שבע 84155

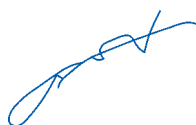
(במיליוני שקלים חדשים)

מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 2007

31/12/2006	31/12/2007	ביאור	
סכומים מדווחים			
			נכסים
2,928.0	3,175.7	3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,839.6	3,621.6	4	ניירות ערך
1,665.1	2,389.7	5	אשראי לציבור
118.2	126.3	7	בניינים וציוד
47.2	36.5	8	נכסים אחרים
8,598.1	9,349.8		סך כל הנכסים
התחייבויות והון			
(1) 8,065.8	8,687.9	9	פיקדונות הציבור
-	25.4		פיקדונות מבנקים
(1) 2.7	2.8		פיקדונות הממשלה
65.8	94.1	10	התחייבויות אחרות
8,134.3	8,810.2		סך כל ההתחייבויות
463.8	539.6	11	הון עצמי
8,598.1	9,349.8		סך כל ההתחייבויות והון

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים הם חלק בלתי נפרד מהם.

(1) סווג מחדש.

מיכאל אלטמן

חשבונאי ראשי
וחשב הבנק

דוד בן דוד

מנהל כללי
וחבר דירקטוריון

מיכאל צולר

יו"ר הדירקטוריון

25 בפברואר 2008
יט' באדר א תשס"ח

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח רווח והפסד מאוחד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007

2005	2006	2007	ביאור
סכומים מדווחים			
168.1	186.1	245.3	19 רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
4.6	0.7	5.9	5'ג' הפרשה לחובות מסופקים
163.5	185.4	239.4	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות			
100.1	102.5	107.0	20 עמלות תפעוליות
62.4	56.3	68.0	21 הכנסות אחרות
162.5	158.8	175.0	סך כל הכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות			
124.2	142.2	162.3	22 משכורות והוצאות נלוות
35.5	35.1	40.9	אחזקה ופחת בניינים וציוד
61.0	76.4	97.4	23 הוצאות אחרות
220.7	253.7	300.6	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
105.3	90.5	113.8	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
46.4	40.1	42.0	24 הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
58.9	50.4	71.8	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
0.6	18.1	(0.1)	25 (הפסד) רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
59.5	68.5	71.7	רווח נקי
רווח נקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג.			
2.42	2.07	2.94	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות
0.02	0.74	-	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות בלתי רגילות
2.44	2.81	2.94	רווח נקי לאחר מס

מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. לכל אחת.

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים הם חלק בלתי נפרד מהם.

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח על השינויים בהון העצמי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007

סך כל ההון העצמי	עודפים	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	קרן הון מהטבות שהתקבלו מבעלי שליטה	הון מניות	
סכומים מדווחים					
370.2	348.9	7.7	-	13.6	יתרה ליום 1 בינואר 2005
59.5	59.5	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
(26.0)	(26.0)	-	-	-	דיבידנד
(22.3)	-	(22.3)	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
9.8	-	9.8	-	-	השפעת המס המתייחס
391.2	382.4	(4.8)	-	13.6	יתרה ליום 1 בינואר 2006
68.5	68.5	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
7.3	-	7.3	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(3.2)	-	(3.2)	-	-	השפעת המס המתייחס
463.8	450.9	(0.7)	-	13.6	יתרה ליום 1 בינואר 2007
71.7	71.7	-	-	-	רווח נקי בשנת החשבון
0.5	-	-	0.5	-	הטבות מבעלי שליטה
6.0	-	6.0	-	-	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(2.4)	-	(2.4)	-	-	השפעת המס המתייחס
539.6	522.6	2.9	0.5	13.6	יתרה ליום 31 בדצמבר 2007

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים הם חלק בלתי נפרד מהם.

(במיליוני שקלים חדשים)

דוח מאוחד על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007

2005	2006	2007	
	סכומים מדווחים		תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
59.5	68.5	71.7	רווח נקי לשנה
ההתאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:			
11.0	11.2	11.3	פחת על בניינים וציוד
4.6	0.7	5.9	הגדלת הפרשה לחובות מסופקים
5.3	(108.4)	(186.5)	(רווח) הפסד ממימוש והתאמות ניירות ערך זמינים למכירה ומפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון
(0.6)	(1.8)	(0.5)	רווח ממימוש בניינים וציוד
1.4	(1.9)	(0.2)	(גידול) קיטון במסים נדחים - נטו
(3.5)	7.2	(1.4)	(קיטון) גידול בעודף עתודה על יעודה לפיצויי פרישה ופנסיה, נטו
(3.2)	(2.8)	8.6	גידול בנכסים אחרים
(9.3)	(9.5)	25.5	גידול (קיטון) בהתחייבויות אחרות
-	(16.5)	-	רווח ממימוש פעילות קרנות נאמנות
-	-	0.5	קרן הון מהטבות שהתקבלו מבעלי שליטה
5.7	(121.8)	(136.8)	
65.2	(53.3)	(65.1)	מזומנים נטו (ששימשו) שנבעו מפעילות שוטפת
תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים			
43.1	23.0	12.9	תמורה מפדיון איגרות חוב מוחזקות לפדיון
(4,076.9)	(11,695.6)	(11,030.3)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
3,682.8	10,200.0	11,436.1	תמורה ממכירה ומפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
(1.5)	(3.1)	(8.3)	ניירות ערך למסחר, נטו
(425.2)	446.1	(176.7)	פיקדונות בבנקים, נטו
(74.7)	(309.6)	(730.5)	אשראי לציבור, נטו
(6.1)	(6.9)	(15.4)	רכישת בניינים וציוד
0.9	2.0	0.7	תמורה ממימוש בניינים וציוד
-	16.5	-	תמורה ממכירת פעילות קרנות נאמנות
(857.6)	(1,327.6)	(511.5)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות בנכסים
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון			
(1) 505.8	(1) 491.2	622.1	פיקדונות מהציבור, נטו
(9.4)	-	25.4	פיקדונות מבנקים, נטו
(1) 2.4	(1) (2.1)	0.1	פיקדונות מהממשלה, נטו
(24.0)	(26.0)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות
474.8	463.1	647.6	מזומנים נטו שנבעו מפעילות בהתחייבויות ובהון
(317.6)	(917.8)	71.0	גידול (קיטון) גידול במזומנים
2,603.6	2,286.0	1,368.2	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
2,286.0	1,368.2	1,439.2	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה
פעולות בנכסים שלא במזומן			
1.5	2.4	4.2	בגין רכישת רכוש קבוע
26.0	-	-	דיבידנד

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים הם חלק בלתי נפרד מהם.
(1) סווג מחדש.

בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ והחברות המאוחדות שלו
ביאורים לדוחות הכספיים
ליום 31 בדצמבר 2007

ביאור 1 – כללי

- א. הבנק הוא תאגיד מאוגד בישראל. הדוחות הכספיים נערכו על פי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי של בנקים ועל פי עקרונות חשבונאיים מקובלים כפי שנקבעו על פי גילויי דעת של לשכת רואי החשבון בישראל.
- ב. אין שוני מהותי בין הדוחות הכספיים המאוחדים לבין הדוחות הכספיים של הבנק, ולפיכך מוצגים הדוחות הכספיים המאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים של הבנק (לא מאוחד) מוצגים בביאור 29.

ביאור 2 – עיקרי המדיניות החשבונאית

א. עקרונות האיחוד ויישום שיטת השווי המאזני

1. **עקרונות האיחוד**
הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות הכספיים המותאמים המבוקרים של הבנק ושל החברות המאוחדות שלו ושל חברה מאוחדת באיחוד יחסי שעיקר עיסוקן בענף הבנקאי או הכספי. הדוחות הכספיים של חברת נכסים בבעלות מלאה של הבנק שנכסיה הם בשימוש הבנק אוחדו באיחוד מלא.
- יתרות ועסקאות הדדיות בין החברות שאוחדו בוטלו בדוחות הכספיים המאוחדים.
- פרטים על שיעורי ההחזקה בהון המניות ובהצבעה בחברות מוחזקות - ראה בביאור 6.
2. **עקרונות יישום שיטת השווי המאזני**
ההשקעות במניות של החברות המוצגות במאזן המאוחד מוצגות על בסיס הדוחות הכספיים המבוקרים שלהן. פרטים על ההשקעות בחברות המאוחדות - ראה בביאור 6.

ב. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

1. הסכומים המותאמים הכלולים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2003 (מועד המעבר) שימשו נקודת מוצא לדיווח הכספי הנומינלי החל מיום 1 בינואר 2004.
תוספות שבוצעו החל מיום 1 בינואר 2004, נכללו בערכים נומינליים.
2. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים דווקא שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.
3. בדוחות הכספיים "עלות" פירושה עלות בסכום מדווח.
4. מאזן
(א) פריטים לא כספיים (כגון בניינים, ציוד ופריטי הון), מוצגים בסכומים מדווחים.
(ב) פריטים כספיים מוצגים במאזן בסכומים מדווחים.
(ג) השווי המאזני של ההשקעות בחברות מוחזקות ושל זכויות המיעוט בחברות מאוחדות נקבעו על בסיס הדוחות הכספיים בסכומים מדווחים של חברות אלו.
5. דוח רווח והפסד
(א) הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים כאמור לעיל (כגון: פחת, רווחי או הפסדי הון) או מהפרשות מסוימות הכלולות במאזן (כגון: הפרשה לחופשה והבראה, התחייבות בגין סיום יחסי עובד - מעביד, מסים נדחים) נגזרות מהתנועה בין הסכום המדווח ביתרת הפתיחה לבין הסכום המדווח ביתרת הסגירה.
(ב) יתר מרכיבי דוח רווח והפסד מוצגים בסכומים מדווחים.
(ג) חלק הבנק ברווחי החברות המוחזקות נקבעו על בסיס הדוחות בסכומים מדווחים של חברות אלו.

ג. עקרונות הצמדה ומטבע חוץ

1. נכסים (למעט ניירות ערך) והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים כדלהלן:

- (א) נכסים והתחייבויות הצמודים למדד המחירים לצרכן - לפי המדד הידוע בתאריך המאזן (מדד חודש נובמבר) או לפי מדד חודש המאזן על פי תנאי העסקאות.
- (ב) נכסים והתחייבויות הצמודים למטבע חוץ - לפי שער החליפין היציג לתאריך המאזן.
- (ג) נכסים והתחייבויות במטבע חוץ תורגמו לפי השער היציג לתאריך המאזן.
- (ד) נכסים והתחייבויות אשר לפי בְּרָה צמודים למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ - לפי החישוב העדיף לבעל הברָה.
- (ה) מטבע חוץ - הכנסות והוצאות במטבע חוץ כלולות לפי שערי החליפין היציגים והשוטפים בעת ביצוע הפעולות ובתוספת הפרשי שער על הנכסים וההתחייבויות שבגינם נוצרו ההכנסות וההוצאות הנ"ל.

2. פרטים על מדד המחירים לצרכן ועל שער החליפין היציג של המטבעות העיקריים:

2005	2006	2007	2005	2006	2007	
שיעור העלייה (הירידה) לעומת השנה הקודמת באחוזים			מדד המחירים לצרכן בנקודות (בסיס שנת 2002)			
2.4	(0.1)	3.4	103.0	102.9	106.3950	בגין חודש דצמבר
2.7	(0.3)	2.8	103.2	102.9	105.7722	בגין חודש נובמבר

שער חליפין יציג בש"ח ל-1 דולר/אירו			שער חליפין יציג בש"ח ל-1 דולר/אירו			
באחוזים						
6.8	(8.2)	(9.0)	4.6030	4.2250	3.8460	דולר אמריקני
(7.3)	2.2	1.7	5.4465	5.5643	5.6592	אירו

ד. השקעות בחברות מוחזקות

1. הדוחות הכספיים של הבנק מאוחדים באיחוד מלא עם ב.י.ג.ה. - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ (חברה בת). חברה זו רוכשת מבנים ומשכירה אותם לבנק. המבנים משמשים את הנהלת הבנק ושלושה מסניפיו. השקעה זו כלולה בסעיף "בניינים וציוד" במאזן המאוחד.

2. הדוחות הכספיים של הבנק מאוחדים עם הדוחות הכספיים של חן יהב - חברה לניהול קופות גמל בע"מ. היקף הפעילות והנכסים של החברה שולי בהשוואה להיקף הפעילות והנכסים של הבנק.

ה. פיקדונות למתן אשראי לפי מידת הגבייה

נכסים והתחייבויות מקוזזים כאשר יש זכות משפטית לקיזוז וכוונה לקיזוז במועד פירעון הסכומים. בהתאם לכך, פיקדונות שפירעונם למפקיד מותנה במידת הגבייה מן האשראי מקוזזים ומוצגים במאזן בסכום נטו. סכומי הפיקדונות לפי מידת הגבייה שקוזזו כנגד האשראי מתוכם מוצגים בביאור 16.ב.

ג. ניירות ערך

ניירות הערך מסווגים לשלוש קבוצות כדלהלן:

1. איגרות חוב המוחזקות לפדיון מוצגות במאזן לפי ערכן המדווח, דהיינו לפי הערך הנקוב, בתוספת ריבית, הפרשי הצמדה ושער שנצברו ובניכוי החלק היחסי של הניכיון או בצירוף החלק היחסי של הפרמיה. צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער וכן הפחתת הפרמיה או הניכיון נזקפים לדוח רווח והפסד ובניכוי הפרשה לירידת ערך שאינה נושאת אופי זמני.
2. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמה של העלות המותאמת המופחתת לשווי ההוגן בניכוי מס נזקפים ישירות לסעיף נפרד במסגרת ההון העצמי ומועברים לדוח רווח והפסד בעת מימוש או פדיון או כאשר ירדת הערך אינה נושאת אופי זמני. נתוני השווי ההוגן מבוססים על שערי הבורסה.
3. ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן. רווחים או הפסדים מהתאמה לשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. נתוני השווי ההוגן מבוססים על שערי הבורסה.

ד. הפרשה לחובות מסופקים

1. הפרשה ספציפית - במאזן כלולות הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים בגין חובות שהועברו לטיפול משפטי, ובגין חלק מפיגור של יותר מ- 180 יום בהחזר חוב של לקוחות. ההפרשה הספציפית נערכה על סמך הערכה זהירה של תיק האשראי.
2. הפרשה בגין אשראי לעמיתי קופות גמל וקרנות השתלמות - הבנק החליט בעבר, בנקטו גישה שמרנית, ליצור הפרשה לחובות מסופקים בגין אשראי לעמיתי קופות גמל וקרנות השתלמות. ההפרשה נרשמה כדי להביא לידי ביטוי את הסיכון הגלום באשראי זה. נוהל בנק ישראל שימש מודל בדבר הפרשה בגין ריכוזיות ענפית.
3. הפרשה נוספת - הבנק יצר הפרשה נוספת בגין חובות בעייתיים - חובות בפיגור זמני, חובות שאינם נושאים הכנסה, חובות בהשגחה מיוחדת וחובות בארגון מחדש.
4. הפרשה כללית - על פי הוראת המפקח על הבנקים, ההפרשה הכללית לחובות מסופקים עומדת על ערכה המדווח מיום 30 ביוני 2002.
5. חובות אבודים - מחיקת חובות אבודים נעשית לאחר שמוצו כל ההליכים המשפטיים לגבייתם.

ה. בניינים וציוד

1. הרכוש הקבוע מוצג לפי עלות בניכוי פחת מותאם שנצבר. הפחת המותאם מחושב לפי שיטת הפחת השווה לפי תקופת השימוש המשוערת בבניינים וציוד.
2. שיפורים במושכר מופחתים על פי משך החיים המוערך.

ו. זכויות עובדים

בדוחות הכספיים נכללות עתודות מתאימות בגין התחייבות הבנק לתשלום פיצויי פרישה, פנסיה תקציבית, חופשה ומחלה, מענקי יובל ושי לחג לגמלאים. הסכומים שנצברו בקופות פיצויים ופנסיה מוכרות מכסים את התחייבות הבנק לשלם פיצויי פרישה ופנסיה לעובדים המגיעים לגיל פרישה.

י. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות מתאימות בגין התחייבויות תלויות על פי הערכת הנהלת הבנק.

יא. מסים על הכנסה

1. ההפרשה למסים על הכנסות הבנק כוללת מס רווח לפי חוק מס ערך מוסף המוטל על ההכנסה.
2. הבנק והחברות המאוחדות נוקטים בשיטה של ייחוס מסים. בהתאם לכך הדוחות הכספיים כוללים מסים נדחים בגין הפרשים זמניים בין הדיווח הכספי לבין הדיווח לצרכי מס הכנסה. הפרשים אלה נובעים בעיקר מפער בעיתוי זקיפת הוצאות והכנסות מסויימות.
3. נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים נמדדים לפי שיעורי המס הצפויים להתייחס לתקופה שבה ימומש הנכס או תסולק ההתחייבות, בהתבסס על שיעורי המס וחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן.
4. לא נרשמו מסים נדחים בגין רווחי חברות מוחזקות שאינן מוסד כספי, מכיוון שאין בכוונת החברות המוחזקות לחלק דיבידנד.
5. בחישוב המסים הנדחים לא הובאו בחשבון מסים שהיו חלים אילו מומשו ההשקעות מחברות מוחזקות.
6. מימושם של המסים הנדחים לקבל מותנה בקיום הכנסות חייבות במס בעתיד. להערכת הנהלה יהיו מסים נדחים אלו ניתנים למימוש בעתיד.
7. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, לא נרשמו מסים נדחים בגין ההפרשה הכללית וההפרשה הנוספת לחובות מסופקים.
8. נרשם מס נדחה בגין הפרשים זמניים הנוצרים בגין נכסים במאזן הנמדדים בסכומים מדווחים לבין בסיס המס שלהם, הנמדד בסכומים מותאמים.

יב. רווח למניה

רווח למניה חושב בהתאם להוראות תקן חשבונאות מספר 21 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות.

יג. דוח על תזרימי מזומנים

תזרימי המזומנים מפעולות בנכסים ובהתחייבויות הוצגו בקיזוז, למעט תנועה בניירות ערך להשקעה ובנכסים לא כספיים. סעיף המזומנים כולל מזומנים ופיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

יד. בסיס ההכרה בהכנסות ובהוצאות

1. הכנסות והוצאות נכללות על בסיס צבירה למעט חובות שסווגו כחובות שאינם נושאי הכנסה. הכנסות ריבית בגין חובות אלו נכללות בעת גבייתן בפועל.
2. הכנסות הריבית בגין חוב שנקבע כמסופק אינן נרשמות מתחילת הרבעון שבו נקבע החוב כמסופק.
3. ניירות ערך - ראה סעיף ו לעיל.
4. מכשירים פיננסיים נגזרים - ראה סעיף יז להלן.

טו. שימוש באומדנים

הכנת דוחות כספיים לפי כללי חשבונאות מקובלים דורשת מהנהלה לערוך אומדנים ולהניח הנחות, אשר משפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים ושל התחייבויות על הגילוי המתייחס להתחייבויות התלויות וכן על סכומי ההכנסות והוצאות לתקופות המדווחות. מעצם טבעם של אומדנים ושל הנחות התוצאות בפועל עלולות להיות שונות מהאומדנים.

טז. מגזרי פעילות

מגזרי הפעילות הם המגזרים שיש בנוגע להם מידע פיננסי נפרד, ושיש להם תוצאות עסקיות (הכנסות והוצאות) שהנהלת הבנק בוחנת באופן סדיר. הדיווח על פי מגזרים נעשה לפי הדיווחים השוטפים המשמשים בסיס לגיבוש החלטות בישיבות של הנהלת הבנק.

יז. מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק ביצע עסקאות פרוורד. הפעילות בחוזי הפרוורד היא חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM). מדידת המכשירים הפיננסיים הנגזרים נעשית על פי שוויים ההוגן. השינוי בשווי ההוגן של המכשיר הנגזר מוכר באופן שוטף בדוח רווח והפסד.

יח. יישום לראשונה של תקנים חשבונאיים חדשים

תקן חשבונאות מספר 27 ותקן חשבונאות מספר 28 בדבר רכוש קבוע

בחודש ספטמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 27 בדבר רכוש קבוע (להלן תקן 27). תקן 27 קובע את הטיפול החשבונאי ברכוש קבוע, כאשר הסוגיות העיקריות בטיפול חשבונאי ברכוש קבוע הן ההכרה בנכסים, קביעת ערכם בספרים והוצאות פחת והפסדים מירידת ערך, שיוכרו בהקשר אליהם.

תקן 27 קובע, בין היתר, כי העלות של פריט רכוש קבוע תוכר כנכס אם ורק אם צפוי (PROBABLE) שההטבות הכלכליות העתידיות הקשורות לפריט יזרמו אל החברה וכן העלות של הפריט ניתנת למדידה באופן מהימן, וזאת בהתאם לעלות הפריט. לאחר ההכרה הראשונית, תבחר החברה במודל העלות או במודל ההערכה מחדש (שווי הוגן במועד הערכה מחדש) כמדיניותה החשבונאית ותיישם את אותה המדיניות לגבי כל פריטי הרכוש הקבוע מאותה הקבוצה.

בנוסף, בהתאם לתקן 27, יש להפחית, בדרך כלל בדוח רווח והפסד, בנפרד כל חלק של רכוש קבוע בעל עלות שהיא משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. שינויים מאומדנים קודמים שיושמו לעניין רכוש קבוע יטופלו כשינוי אומדן חשבונאי.

כמו כן, תקן 27 קובע כללים לענין הטיפול החשבונאי בהתחייבות בגין עלויות לפירוק ופינוי של פריט ושיקום האתר בו ממוקם הפריט, לרבות הטיפול החשבונאי בשינויים בהתחייבויות אלו.

בחודש אפריל 2007 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 28 בדבר תיקון הוראות המעבר בתקן חשבונאות מספר 27, רכוש קבוע (להלן תקן 28) אשר מטרתו לאפשר לישויות אשר בכוונתן לאמץ בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2008 את ההקלות שנקבעו בתקן דיווח כספי בינלאומי מספר 1 לעניין רכוש קבוע כבר בדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2007.

בחודש אוגוסט 2007 פירסם המפקח על הבנקים הוראה ליישום התקן החל משנת 2007. על פי ההוראות, יותר למדוד פריטי רכוש קבוע רק לפי העלות בניכוי פחת שנצבר ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. ליישום לראשונה של התקנים לא היתה השפעה מהותית על מצבו הכספי של הבנק, על תוצאות פעולותיו והשינויים בהון העצמי.

תקן חשבונאות מספר 23 בדבר הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בהן

בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 בדבר הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה (להלן תקן 23). תקן 23 אינו מחייב ישויות שחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 לא חל עליהן. כמו כן, התקן לא יחול על עסקה של צירוף עסקים תחת אותה שליטה.

תקן 23 מחליף את הוראות תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו - 1996, לעניין הטיפול החשבונאי בעסקאות עם בעלי שליטה.

בהתאם לתקן 23 נכס (למעט חריגים), שהועבר לישות מבעל השליטה בה יוצג בדוחות הכספיים של הישות לפי שוויו ההוגן במועד ההעברה. הפרש כלשהו בין סכום התמורה שנקבע לנכס לבין שוויו ההוגן ייזקף להון העצמי. כמו כן, נכס (למעט חריגים), שהועבר מהישות לבעל השליטה בה ייגרע מהדוחות הכספיים של הישות לפי שוויו ההוגן כאשר ההפרש בין השווי ההוגן של הנכס לבין הערך בספרים במועד ההעברה ייזקף כרווח או כהפסד, וההפרש בין סכום התמורה שנקבע לבין שוויו ההוגן של הנכס במועד ההעברה ייזקף להון העצמי.

בנוסף, תקן 23 קובע כי בעת נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, תגרע ההתחייבות מהדוחות הכספיים של הישות לפי שוויו ההוגן במועד הסילוק. ההפרש בין הערך בספרים של ההתחייבות לבין שוויו ההוגן במועד הסילוק ייזקף כרווח או כהפסד, וההפרש בין השווי ההוגן של ההתחייבות במועד הסילוק לבין סכום התמורה שנקבע ייזקף להון העצמי. במידה והישות קיבלה שיפוי מבעל השליטה בה, בגין הוצאה או חלק מהוצאה שהיא של הישות ולצרכיה, ייזקף שיפוי זה להון העצמי.

כמו כן, על פי תקן 23, ההלוואה שניתנה לבעל השליטה, או הלוואה שהתקבלה מבעל השליטה, תוצג במועד ההכרה לראשונה בדוחות הכספיים של הישות כנכס או כהתחייבות, לפי העניין, על פי שוויו ההוגן. ההפרש בין סכום ההלוואה שהתקבלה או שניתנה לבין שוויו ההוגן במועד ההכרה לראשונה ייזקף להון העצמי. לאחר ההכרה לראשונה, תוצג ההלוואה בדוחות הכספיים של הישות בעלותה המופחתת תוך ישום שיטת הריבית האפקטיבית, למעט מקרים בהם בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת הצגה בשווי הוגן.

תקן 23 חל על עסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה שבוצעו לאחר ה- 1 בינואר 2007 וכן על הלוואה שניתנה או שהתקבלה מבעל השליטה לפני מועד תחילת תקן 23, כלומר 1 בינואר 2007.

בחודש אוגוסט 2007 פורסמה הנחיית המפקח על הבנקים על פיה נדרשים התאגידים הבנקאיים ליישם את התקן החל משנת 2007 למעט נושאים מסויימים בהם קבע המפקח על הבנקים הוראות ספציפיות בדבר יישום התקן. ליישום הוראות תקן 23, לא היתה השפעה מהותית על מצבו הכספי של הבנק, על תוצאות פעולותיו ועל השינויים בהון העצמי.

יט. השפעת תקני חשבונאות חדשים בתקופה שלפני יישומם

תקן חשבונאות מספר 29 בדבר אימוץ התקינה הבינלאומית

בחדש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29 בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) (להלן התקן). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

המעבר לדיווח בהתאם לתקני IFRS יבוצע בהתאם להוראות תקן דיווח כספי בינלאומי מספר (IFRS1) הקובע את אופן האימוץ לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים, המפקח על הבנקים הודיע לתאגידים הבנקאיים כי:

1. בכוונתו לקבוע באופן שוטף הוראות ליישום תקנים ישראליים שמפרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, המבוססים על תקני ה- IFRS שאינם נוגעים לליבת העסק הבנקאי. פורסמו הנחיות לגבי רכוש קבוע, נכסים לא מוחשיים למימוש.
2. במחצית השניה של שנת 2009 יפרסם החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי זאת כאשר הוא מביא בחשבון את תוצאות תהליך האימוץ של תקנים אלו בישראל מחד ואת התקדמות תהליך ההתכנסות בין תקני הדיווח הבינלאומיים ובין התקנים האמריקאיים מאידך.
3. לפיכך, בהתייחס לליבת העסק הבנקאי דוחות כספיים של תאגיד בנקאי הערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ימשיכו להיות ערוכים לפי התקנים האמריקאיים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 3 – מזומנים ופיקדונות בבנקים

31/12/2006	31/12/2007	
סכומים מדווחים		
230.1	242.4	מזומנים ופיקדונות בבנק ישראל
2,383.6	2,763.8	פיקדונות בבנקים מסחריים
314.3	169.5	פיקדונות בתאגידים בנקאיים מיוחדים
2,928.0	3,175.7	סך כל המזומנים והפיקדונות בבנקים (1)
1,368.2	1,439.2	(1) מזה, מזומנים, פיקדונות בבנקים ופיקדונות בבנק ישראל לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 4 – ניירות ערך

ליום 31 בדצמבר 2007

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן סכומים מדווחים	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון				
19.4	19.4	0.6	-	20.0
5.1	5.1	-	-	5.1
24.5	24.5	0.6	-	25.1
ב. ניירות ערך זמינים למכירה				
3,498.1	3,494.2	8.2	4.3	3,498.1
0.1	0.1	-	-	0.1
82.1	81.1	1.1	0.1	82.1
3,580.3	3,575.4	9.3 ⁽²⁾	4.4 ⁽²⁾	3,580.3
ג. ניירות ערך למסחר				
16.8	17.1	0.1 ⁽³⁾	0.4 ⁽³⁾	16.8
3,621.6	3,617.0	10.0	4.8	3,622.2

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) ההתאמות לשווי הוגן נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערה: פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאור 19.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 4 - ניירות ערך - המשך

ליום 31 בדצמבר 2006

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן סכומים מדווחים	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (1)
א. איגרות חוב המוחזקות לפדיון				
28.8	28.8	0.4	-	29.2
8.5	8.5	-	-	8.5
37.3	37.3	0.4	-	37.7
ב. ניירות ערך זמינים למכירה				
3,732.6	3,733.7	5.6	6.7	3,732.6
0.3	0.3	-	-	0.3
61.1	61.1	0.2	0.2	61.1
3,794.0	3,795.1	(2) 5.8	(2) 6.9	3,794.0
ג. ניירות ערך למסחר				
8.3	8.3	(3) -	(3) -	8.3
3,839.6	3,840.7	6.2	6.9	3,840.0

(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) ההתאמות לשווי הוגן נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערה: פרוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב - ראה ביאור 19.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 5 – אשראי לציבור (בניכוי הפרשות לחובות מסופקים)

א. הרכב	
31/12/2006	31/12/2007
סכומים מדווחים	
1,670.6	2,395.3
אשראי בניכוי הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים	
5.5	5.6
1,665.1	2,389.7
סך הכול	

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים נכתה מסעיפי האשראי המתאימים.

ב. האשראי לציבור כולל אשראי ללווים בעייתיים:	
31/12/2006	31/12/2007
סכומים מדווחים	
1. אשראי שאינו נושא הכנסה	
1.3	1.0
במטבע ישראלי לא צמוד	
0.1	0.2
במטבע ישראלי צמוד למדד	
1.4	1.2
סך הכול	
2. אשראי שאורגן מחדש - בלא ויתור על הכנסות	
4.2	6.9
במטבע ישראלי לא צמוד	
2.3	0.9
במטבע ישראלי צמוד מדד	
6.5	7.8
סך הכול	
3. אשראי בפיגור זמני	
8.0	13.5
ריבית שנזקפה לדוח רווח והפסד בגין האשראי	
0.6	0.7
4. אשראי בהשגחה מיוחדת	
13.3	27.0

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 5 – אשראי לציבור (בניכוי הפרשה לחובות מסופקים) – המשך

ג.1. הפרשה לחובות מסופקים								
2005			2006			2007		
סך הכול	הפרשה נוספת(1)	הפרשה ספציפית(2)	סך הכול	סכומים מדווחים		סך הכול	הפרשה נוספת(1)	הפרשה ספציפית(2)
				הפרשה נוספת(1)	הפרשה ספציפית(2)			
19.2	5.2	14.0	22.7	6.0	16.7	22.2	5.5	16.7
4.7	0.9	3.8	1.2	-	1.2	5.9	0.1	5.8
(0.1)	(0.1)	-	(0.5)	(0.5)	-	-	-	-
4.6	0.8	3.8	0.7	(0.5)	1.2	5.9	0.1	5.8
(1.1)	-	(1.1)	(1.2)	-	(1.2)	(1.9)	-	(1.9)
3.5	0.8	2.7	(0.5)	(0.5)	-	4.0	0.1	3.9
22.7	6.0	16.7	22.2	5.5	16.7	26.2	5.6	20.6

- (1) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
 (2) לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות הוגדרו כמסופקים.
 (3) בניכוי גביית חובות שנמחקו השנה.

ג.2. פרטים בנוגע לשיעורי הפרשה הספציפית הכללית והנוספת מסיכון אשראי לציבור, לרבות סיכון אשראי חוץ מאזני

2005	2006	2007
באחוזים		
0.2	-	0.1
0.8	0.6	0.6
0.1	-	0.1

שיעור הוצאה השנתית
 שיעור מצטבר של יתרת הפרשה
 שיעור הוצאה השנתית בגין הפרשה ספציפית

(באלפי שקלים חדשים)

ביאור 5 – אשראי לציבור (בניכוי הפרשה לחובות מסופקים) – המשך

ד. אשראי לציבור (1) על אחריות התאגיד הבנקאי (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל האשראי של לווה

31/12/2007

מספר לווים (3) אשראי סיכון אשראי (4)

סכומים מדווחים

תקרת אשראי			
אשראי ללווה עד 10	32,261	35,107	151,417
אשראי ללווה מעל 10 עד 20	36,182	112,705	426,086
אשראי ללווה מעל 20 עד 40	38,638	358,838	731,097
אשראי ללווה מעל 40 עד 80	21,982	723,387	478,177
אשראי ללווה מעל 80 עד 150	8,754	738,020	194,251
אשראי ללווה מעל 150 עד 300	2,698	402,138	91,428
אשראי ללווה מעל 300 עד 600	87	21,645	8,367
אשראי ללווה מעל 600 עד 1,200	7	2,366	3,445
אשראי ללווה מעל 1,200 עד 1,292	1	1,143	149
סך כל האשראי לציבור על אחריות הבנק	140,610	2,395,349	2,084,417

31/12/2006

מספר לווים (3) אשראי סיכון אשראי (4)

סכומים מדווחים

תקרת אשראי			
אשראי ללווה עד 10	33,773	41,139	156,629
אשראי ללווה מעל 10 עד 20	36,912	118,314	426,305
אשראי ללווה מעל 20 עד 40	36,646	364,450	666,314
אשראי ללווה מעל 40 עד 80	19,603	673,065	404,381
אשראי ללווה מעל 80 עד 150	5,169	399,572	130,885
אשראי ללווה מעל 150 עד 300	581	67,017	41,592
אשראי ללווה מעל 300 עד 600	24	5,338	3,045
אשראי ללווה מעל 600 עד 960	2	1,677	11
סך כל האשראי לציבור על אחריות הבנק	132,710	1,670,572	1,829,162

- (1) לאחר ניכוי הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (2) למעט אשראי מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי.
- (3) מספר הלווים לפי סך כל האשראי וסיכון האשראי.
- (4) סיכון האשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 6 – השקעות בחברות מאוחדות ופרטים על חברות אלו

פרטים על ההשקעות בחברות מאוחדות									
שם	עיסוק	חלק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים		החלק בזכויות ההצבעה		השקעה במניות לפי שווי מאזני		חלק ברווח הנקי מפעולות רגילות	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
		באחוזים	באחוזים	באחוזים	באחוזים	סכומים מדווחים	סכומים מדווחים	סכומים מדווחים	סכומים מדווחים
חן יהב - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (1)	ניהול קופות גמל	90	90	90	90	1.6	1.6	(5) -	(5) -
ב.י.גה. - בנק יהב נכסים והחזקת בניינים בע"מ (2)	השקעה בנכסים	100	100	100	100	27.2	31.0	4.1	3.8
יהב מסד ניהול תיקים בע"מ (3) (4)	ניהול קרנות נאמנות	50	50	50	50	3.2	3.3	1.2	0.1

- (1) בחודש אוקטובר 2007 חתם הבנק על הסכם עם חברת הלמן אלדובי קופות גמל בע"מ על מכירת פעילות החברה ופעילות החברות שמנוהלות על ידה. העיסקה צפויה להסתיים לקראת סוף הרבעון הראשון של שנת 2008. לפרטים ראה באור 27 בדבר הרפורמה בשוק ההון.
- (2) כלולה בדוח הכספי של הבנק באיחוד מלא.
- (3) מאוחדת באיחוד יחסי.
- (4) החברה היא בהליכי פרוק. בשנה קודמת החברה חילקה דיבידנד בסך של 34.3 מיליון ש"ח (חלקנו - 17.15 מיליון ש"ח). פעילות ניהול קרנות הנאמנות הופסקה בסוף חודש מארס 2006.
- (5) קטן מ- 0.1 מיליון ש"ח.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 7 – בניינים וציוד

עלות נכסים			שיעור הפחת הממוצע ליום 31 בדצמבר		בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) ציוד, רהוט וכלי רכב סך הכול
לתאריך המאזן	בתחילת שנת הדיווח		2007	2006	
	במשך שנת הדיווח	שנוספו שנגרעו סכומים מדווחים			
154.9	(1.4)	8.0	148.3	4%	4%
132.9	(0.4)	11.6	121.7	20%	19%
287.8	(1.8)	19.6	270.0		

לתאריך המאזן	יתרה להפחתה בתחילת שנת הדיווח	פחת				בניינים ומקרקעין (לרבות התקנות ושיפורים במושכר) ציוד, רהוט וכלי רכב סך הכול
		שנצבר לתאריך המאזן	שנצבר בשל נכסים שנגרעו סכומים מדווחים	הפרשה לפחת בשנת הדיווח	שנצבר לתחילת שנת הדיווח	
104.6	101.3	50.3	(1.4)	4.7	47.0	
21.7	16.9	111.2	(0.2)	6.6	104.8	
126.3	118.2	161.5	(1.6)	11.3	151.8	

- זכויות במקרקעין בסך של 31.8 מיליון ש"ח טרם נרשמו על שם הבנק בלשכת רישום מקרקעין.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 8 – נכסים אחרים

31/12/2006	31/12/2007	
סכומים מדווחים		
16.5	16.7	מסים נדחים לקבל, נטו (ראה ביאור 24 ד)
5.8	-	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
15.8	15.6	הכנסות לקבל
2.2	-	יתרות חובה בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
6.9	4.2	חייבים אחרים, הוצאות מראש ויתרות חובה
47.2	36.5	סך כל הנכסים האחרים

ביאור 9 – פיקדונות הציבור

31/12/2006	31/12/2007	
סכומים מדווחים		
5,534.1	6,429.8	פיקדונות לזמן קצוב
1,650.3	1,176.4	פיקדונות בתכניות חיסכון
881.4	1,081.7	פיקדונות לפי דרישה ופיקדונות אחרים
8,065.8	8,687.9	סך כל פיקדונות הציבור

ביאור 10 – התחייבויות אחרות

31/12/2006	31/12/2007	
סכומים מדווחים		
-	7.0	עודף עתודות שוטפות למס הכנסה על מקדמות ששולמו
30.5	48.7	עובדים בגין שכר עבודה ועתודות
		עודף העתודה לפיצויי פיטורין, פרישה ופנסיה
5.0	3.6	על הייעודה (ראה ביאור 13)
3.2	-	עתודה לחסכונות
19.8	30.9	הוצאות לשלם
3.6	-	יתרות זכות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
3.7	3.9	זכאים אחרים ויתרות זכות
65.8	94.1	סך כל ההתחייבויות האחרות

ביאור 11 – הון עצמי

א. הון המניות הנומינלי

בשקלים חדשים		רשום	
מונפק ונפרע 31 בדצמבר			
2006	2007		הון המניות מורכב כדלהלן:
0.02	0.02	0.02	מניות יסוד בנות 0.01 שקלים חדשים כ"א (1)
243,899.46	243,899.46	1,004,999.96	מניות רגילות בנות 0.01 שקלים חדשים כ"א (2)
0.02	0.02	0.02	מניות רגילות מסוג 'א' בנות 0.01 ש"ח כ"א (3)
243,899.50	243,899.50	1,005,000.00	

- (1) בעלות 50% מכוח ההצבעה בכל עניין והזכות למנות שישה חברי דירקטוריון.
 (2) בעלות 50% מכוח ההצבעה וכן זכות לקבלת רווחים וערך נומינלי בעת פירוק.
 (3) בעלות זכות לקבלת רווחים וערך נומינלי בעת פירוק.

ביאור 12 – הלימות הון

נוהל בנקאי תקין מספר 311 קובע הוראות בדבר קיום יחס הון מזערי בתאגידים בנקאיים ומפרט את הכללים שלפיהם יחושב יחס זה. בנוהל מפורטים הרכיבים השונים אשר ייכללו בכל אחד ממרכיבי ההון וכן שיעורי שקלול הנכסים המאזניים והחוץ מאזניים שיתרות הסיכון תחושבנה לפיהם. מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו- 341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין חשיפה לסיכוני השוק".

(במיליוני שקלים חדשים)

א. הון הבנק לצורך חישוב יחס ההון

31/12/2006	31/12/2007	
סכומים מדווחים		
464.6	536.8	הון ראשוני (1)
2.6	2.6	הון משני עליון (2)
3.7	3.1	בניכוי השקעות בכתבי התחייבויות נדחים של תאגיד בנקאי
463.5	536.3	סך כל ההון לצורך חישוב יחס ההון לרכיבי סיכון

31/12/2006	31/12/2007	(1) הרכב ההון הראשוני
סכומים מדווחים		
450.8	522.5	עודפים
13.6	13.6	הון מניות רגילות נפרע
0.2	0.7	הטבות מבעלי שליטה וזכויות מיעוט
464.6	536.8	

(2) ההפרשה הכללית לחובות מסופקים אינה מנוכה מהאשראי לציבור.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 12 - הלימות הון המשך

ב. יתרות משוקללות של סיכון

31/12/2006 סכומים מדווחים			31/12/2007 סכומים מדווחים			שיעורי שקלול באחוזים	נכסים סיכון אשראי
דרישות הון בגין סיכון אשראי	יתרות סיכון	יתרות	דרישות הון בגין סיכון אשראי	יתרות סיכון	יתרות		
-	-	230.1	-	-	242.4	0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
48.6	539.6	2,697.9	52.8	586.7	2,933.3	20	מזומנים ופיקדונות בבנקים
-	-	3,769.7	-	-	3,534.3	0	ניירות ערך
0.4	4.5	22.3	0.5	5.5	27.5	20	ניירות ערך (2)
4.0	43.9	43.9	5.1	56.7	56.7	100	ניירות ערך
150.1	1,667.7	1,667.7	215.3	2,392.3	2,392.3	100	אשראי לציבור (3)
10.6	118.2	118.2	11.4	126.3	126.3	100	בניינים וציוד
-	-	5.8	-	-	-	0	נכסים אחרים
3.7	41.4	41.4	3.3	36.5	36.5	100	נכסים אחרים
217.4	2,415.3	8,597.0	288.4	3,204.0	9,349.3		סך כל הנכסים
מכשירים חוץ מאזניים (4):							
-	-	1,333.8	-	-	1,537.8	0	עסקאות שבהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
43.9	488.2	488.2	48.4	537.4	537.4	100	ערבויות להבטחת אשראי
0.4	4.2	210.0	-	-	-	20	מכשירים נגזרים (מבנקים)
0.1	1.1	5.8	0.1	1.5	7.7	20	אחרים
0.5	5.7	11.4	0.5	5.8	11.5	50	אחרים
44.9	499.2	2,049.2	49.0	544.7	2,094.4		סך הכול מכשירים חוץ מאזניים
262.3	2,914.5	10,646.2	337.4	3,748.7	11,443.7		סך כל נכסי סיכון האשראי
1.9	20.7	-	1.5	17.2	-	-	סיכון שוק
264.2	2,935.2	10,646.2	338.9	3,765.9	11,443.7		סך כל נכסי הסיכון

- (1) נכסים - יתרות מאזניות, מכשירים חוץ מאזניים- יתרות ערך נקוב משוקללות במקדמי ההמרה לאשראי.
- (2) בניכוי כתבי התחייבות נדחים של תאגיד בנקאי בסך 3.1 מיליוני ש"ח (3.7 מיליון ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2006).
- (3) כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים בסך 2.6 מיליוני ש"ח, שהיא חלק מההון המשני ואינה מנוכה מהאשראי לציבור.
- (4) היתרות המשוקללות של מכשירים חוץ מאזניים מחושבות בהתחשב במקדמי ההמרה לאשראי.

ליום 31 בדצמבר		ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
2006	2007	
(באחוזים)		
15.9	14.3	יחס ההון הראשוני לרכיבי סיכון
15.8	14.2	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0	9.0	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 13 – זכויות עובדים

א. הרכב		
ליום 31 בדצמבר		
2006	2007	
סכומים מדווחים		
83.6	80.3	סכום הייעודה
88.6	83.9	סכום העתודה לפיצויי פרישה
5.0	3.6	עודף העתודה על הייעודה
6.4	6.2	עתודה לפדיון ימי מחלה שלא נוצלו
5.5	5.6	עתודה לפדיון ימי חופשה שלא נוצלו
1.8	1.9	הפרשה למענקי יובל ושי לחג לגמלאים
13.7	13.7	
18.7	17.3	סך כל זכויות העובדים (1)

(1) מוצג בביאור 10 - התחייבויות אחרות.

הבנק אינו רשאי למשוך את כספי הייעודה אלא לצורך תשלום פיצויי פרישה בלבד.

ב. פנסיה ופיצויי פרישה

הסכומים שנצברו בקופות פנסיה מוכרות מכסים את זכויות הפנסיה של מרבית העובדים המגיעים לגיל פרישה. התחייבות הבנק לשלם פיצויי פרישה או פיטורין מכוסה בעיקר באמצעות הפקדות שוטפות על בסיס השכר לפנסיה, על שם העובדים בקופות גמל מוכרות. הבנק נוהג להשלים לעובדים הזכאים לפיצויים את ההפרש שבין המשכורת האחרונה של העובדים, מוכפל במספר שנות העבודה, לבין הסכום שנצבר לזכותם בקופות האמורות. למנהל בכיר התחייב הבנק לשחרר עם פרישתו את מרכיב הפיצויים שנצבר בקופת הפנסיה, נוסף על משכורתו האחרונה, המוכפלת במספר שנות העבודה. נכללה הפרשה מתאימה בספרים. למנהלים בכירים התחייב הבנק לשלם שכר במשך תקופת הסתגלות במקרה בו תובא עבודתם לידי סיום על ידי הבנק או במקרה של פקיעת כהונה בנסיבות מסוימות. נכללה הפרשה מתאימה בספרים. האסיפה הכללית של הבנק אישרה תנאי פרישה מיוחדים למנהל בכיר שהוחלט על סיום כהונתו. תנאי הפרישה כוללים תקופת הסתגלות ומענק פרישה מוגדל. נכללה הפרשה מתאימה בספרים.

בגין זכאותם של עובדים בכירים שפרשו זכאים לפנסיה תקציבית עד הגיעם לגיל פרישה, נכללה הפרשה מתאימה בספרים. ההפרשה חושבה על סמך הערכה אקטוארית. ההערכה התבססה על לוחות תמותה משנת 2007.

ג. עתודה לפדיון ימי מחלה שלא נוצלו

עובדים הפורשים לפנסיה זכאים לפי הסכם העבודה לפדיון חלקי של ימי מחלה שלא נוצלו. הבנק כלל בספריו הפרשה מתאימה לכך. הפרשה זו חושבה על סמך הערכה אקטוארית.

ד. הפרשה למענק יובל ולשי לחג לגמלאים

עובדי הבנק זכאים עם הגיעם ל- 25 שנות עבודה בבנק למענק יובל. נוסף על כך, גמלאי הבנק זכאים לשי לחג. הבנק יצר הפרשה למענק יובל ולשי לחג לגמלאים. הפרשה זו חושבה על סמך הערכה אקטוארית.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 14 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

ליום 31 בדצמבר 2007

סך הכול	פריטים שאינם כספיים	מטבע	צמוד למדד המחירים לצרכן (1) סכומים מדווחים	לא צמוד	
נכסים					
3,175.7	-	481.1	1,676.4	1,018.2	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,621.6	-	24.2	808.4	2,789.0	ניירות ערך
2,389.7	-	-	78.9	2,310.8	אשראי לציבור
126.3	126.3	-	-	-	בניינים וציוד
36.5	-	0.4	-	36.1	נכסים אחרים
9,349.8	126.3	505.7	2,563.7	6,154.1	סך כל הנכסים
התחייבויות					
8,687.9	-	485.6	2,308.2	5,894.1	פיקדונות הציבור
25.4	-	-	-	25.4	פיקדונות מבנקים
2.8	-	-	-	2.8	פיקדונות הממשלה
94.1	-	1.3	7.0	85.8	התחייבויות אחרות
8,810.2	-	486.9	2,315.2	6,008.1	סך כל ההתחייבויות
539.6	126.3	18.8	248.5	146.0	סך הכול

(1) כולל צמודי מטבע חוץ. מורכב מנכסים והתחייבויות הצמודים לדולר אמריקני מלבד 142.9 מיליון ש"ח בסעיף מזומנים ופיקדונות בבנקים, סך של 0.2 מיליון ש"ח בסעיף נכסים אחרים, סך של 134.5 מיליון ש"ח בסעיף פיקדונות הציבור וסך של 0.3 מיליון ש"ח בסעיף התחייבויות אחרות במטבעות אחרים.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 14 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה – המשך

ליום 31 בדצמבר 2006

סך הכול	פריטים שאינם כספיים	מטבע	צמוד למדד המחרים לצרכן חוץ (1) סכומים מדווחים	לא צמוד	
נכסים					
2,928.0	-	484.0	1,487.7	956.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,839.6	-	9.8	1,290.3	2,539.5	ניירות ערך
1,665.1	-	-	85.2	1,579.9	אשראי לציבור
118.2	118.2	-	-	-	בניינים וציוד
47.2	-	0.3	1.6	45.3	נכסים אחרים
8,598.1	118.2	494.1	2,864.8	5,121.0	סך כל הנכסים
התחייבויות					
(2) 8,065.8	-	469.5	2,648.8	(2) 4,947.5	פיקדונות הציבור
(2) 2.7	-	-	-	(2) 2.7	פיקדונות הממשלה
65.8	-	1.3	-	64.5	התחייבויות אחרות
8,134.3	-	470.8	2,648.8	5,014.7	סך כל ההתחייבויות
463.8	118.2	23.3	216.0	106.3	הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:					
-	-	-	30.6	(30.6)	מכשירים נגזרי ALM
463.8	118.2	23.3	246.6	75.7	סך הכול

(1) כולל צמודי מטבע חוץ. מורכב מנכסים והתחייבויות הצמודים לדולר אמריקני מלבד 113.9 מיליון ש"ח בסעיף מזומנים ופיקדונות בבנקים, סך של 0.1 מיליון ש"ח בסעיף נכסים אחרים, סך של 106.3 מיליון ש"ח בסעיף פיקדונות הציבור וסך של 0.4 מיליון ש"ח בסעיף התחייבויות אחרות במטבעות אחרים.
(2) סווג מחדש.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 15 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפירעון (1)

ליום 31 בדצמבר 2007

סכומים מדווחים

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים				
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש 3 עד 3 שנים	מעל חודש 3 עד 3 שנים	מעל חודש 3 עד 3 שנים	מעל חודש 3 עד 3 שנים
מטבע ישראלי לא צמוד				
נכסים	2,070.7	729.6	1,143.8	1,187.3
התחייבויות (4) (6)	4,097.8	615.7	681.0	282.6
הפרש	(2,027.1)	113.9	462.8	904.7
מטבע ישראלי צמוד למדד				
נכסים	266.7	199.1	1,529.6	390.8
התחייבויות (5) (6)	37.0	58.3	258.9	285.8
הפרש	229.7	140.8	1,270.7	105.0
מט"ח - פעילות מקומית (7)				
נכסים	443.5	24.1	35.0	4.1
התחייבויות	310.3	118.2	53.4	5.3
הפרש	133.2	(94.1)	(18.4)	(1.2)
פריטים לא כספיים				
נכסים				
התחייבויות				
הפרש				
סך הכול				
נכסים	2,780.9	952.8	2,708.4	1,582.2
התחייבויות	4,445.1	792.2	993.3	573.7
הפרש	(1,664.2)	160.6	1,715.1	1,008.5
סך הכול ליום 31 בדצמבר 2006				
נכסים	2,899.4	990.5	2,607.7	1,317.1
התחייבויות	3,884.4	795.8	972.3	554.1
הפרש	(985.0)	194.7	1,635.4	763.0

- בביאור זה מוצגים תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים בגין סעיפי הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה, בהתאם לתקופות הנתונות למועד הפירעון החוזי של כל תזרים. הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.
- כפי שנכללה בביאור מספר 14 "נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה", לרבות סכומים חוץ מאזניים בגין נגזרים.
- כולל נכסים שזמן פירעונם עבר במגזר הלא צמוד בסך 4.1 מיליון ש"ח (לעומת 2.9 מיליון ש"ח ליום 31/12/06) ובמגזר הצמוד למדד בסך 2.2 מיליון ש"ח (לעומת 1.3 מיליון ש"ח ליום 31/12/06). כולל סכומי חריגה ממסגרת ח"ד במגזר הלא צמוד בסך 28.2 מיליון ש"ח (לעומת 21.7 מיליון ש"ח ליום 31/12/06).
- פיקדונות הציבור לא צמודים, בריבית הנגזרת מריבית הפריים, עם אופציה לפירעון מוקדם, נכללו במועד הראשון למימוש האופציה שלאחר תאריך המאזן.
- הנתונים מוצגים לפי מועד פירעון חוזי. בהתחשב בהתנהגות בעבר של החוסכים, שמאופיינת במשיכת כספים לפני מועד הפירעון הסופי, ההשקעות מתבצעות לטווחי זמן הקצרים ממועדי הפירעון המירביים של תכניות החיסכון. הדבר מסביר את עודף ההתחייבויות לתקופה מעל שנתיים עד שלוש שנים.
- לבנק תכניות חיסכון בריבית משתנה במועדי פירעון חוזיים לטווחים ארוכים שכנגדן הוא מתכסה על פי מח"מ קצר. הדבר מסביר את עודף ההתחייבויות לתקופות מעל חמש שנים.
- כולל הצמדה למטבע חוץ.
- תזרימי המזומנים העתידיים בגין התחייבויות הנושאות ריבית משתנה במועד קבוע מראש, הנקובים במטבע לגבי קיים עקום תשואות מקובל בשווקים בינלאומיים, הוצגו לפי השינוי הצפוי בבסיס הריבית המשתנה הנגזר מעקום תשואות זה. תזרימי המזומנים העתידיים בגין נכסים והתחייבויות הנושאים ריבית משתנה במועדים שאינם קבועים מראש חושבו על פי שיעורי הריבית ביום 31/12/07.

דין וחשבון ליום 31 בדצמבר 2007

יתרה מאזנית (2)		סך כל תזרימי המזומנים	מעל 10 עד 20 שנה	מעל 5 עד 10 שנים	מעל 4 עד 5 שנים	מעל 3 עד 4 שנים
סך הכול	ללא תקופת פירעון (3)					
6,154.1	32.3	6,608.4	0.4	392.0	141.8	256.8
6,008.1	17.4	6,195.4	-	486.9	-	1.9
146.0	14.9	413.0	0.4	(94.9)	141.8	254.9
2,563.7	2.2	2,647.0	0.1	30.6	61.1	55.8
2,315.2	-	2,736.3	1,100.6	747.3	3.1	35.2
248.5	2.2	(89.3)	(1,100.5)	(716.7)	58.0	20.6
505.7	-	508.7	-	-	-	0.8
486.9	-	489.0	-	-	0.3	0.4
18.8	-	19.7	-	-	(0.3)	0.4
126.3	126.3					
-	-					
126.3	126.3					
9,349.8	160.8	9,764.1	0.5	422.6	202.9	313.4
8,810.2	17.4	9,420.7	1,100.6	1,234.2	3.4	37.5
539.6	143.4	343.4	(1,100.1)	(811.6)	199.5	275.9
8,598.1	144.1	8,795.1	0.2	92.3	106.0	217.6
8,134.3	18.7	8,686.5	1,177.6	742.2	39.2	228.2
463.8	125.4	108.6	(1,177.4)	(649.9)	66.8	(10.6)

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 16 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות**א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים**

31/12/2006	31/12/2007	סכומים מדווחים
1. עסקאות שהיתרה בהן מייצגת סיכון אשראי:		
23.9	28.3	ערבויות להבטחת אשראי וערבויות אחרות
481.5	528.3	התחייבויות בגין עסקאות פתוחות בכרטיסי אשראי
1,036.2	1,155.8	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
297.6	382.0	מסגרות חח"ד שלא נוצלו
1,839.2	2,094.4	סך הכול
2. עסקאות שהסכום הנקוב בהן אינו מייצג סיכון אשראי: (1)		
357.5	528.3	התחייבויות בגין עסקאות פתוחות בכרטיסי אשראי
464.9	631.0	מסגרות חח"ד שלא נוצלו
822.4	1,159.3	סך הכול

ב. התקשרות חוץ מאזנית בגין פעילות לפי מידת הגבייה לסוף השנה

1. סכומי הפיקדונות לפי מידת הגבייה אשר קוזזו מן האשראי לציבור (כלולים במגזר הלא צמוד)

31/12/2006	31/12/2007	סכומים מדווחים
2,442.9	2,506.2	פיקדונות הממשלה
553.4	500.9	פיקדונות הציבור
2,996.3	3,007.1	סך הכול

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות**1. הסכמים מהותיים**

- התקשרות של הבנק עם מדינת ישראל בהסכם למתן שירותים בנקאיים לעובדי המדינה, הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007.

הבנק מנהל משא ומתן עם החשב הכללי במשרד האוצר ביחס לאופן סיום ההתקשרות בתחומים שונים, לרבות ככל הנוגע לכספי הקרן למחיקת חובות, כמתחייב מהסכם ההתקשרות בין הצדדים.

לאמור לעיל עלולה להיות השפעה מהותית לרעה על התוצאות הכספיות של הבנק בעתיד.

בהקשר זה יש לציין, כי החשב הכללי הודיע גם על הפסקת ההתקשרות עם הבנק שעניינה טיפול הבנק במערך הניכויים משכרם של עובדי מדינה, לטובת מוטבים שונים, בכללם גם הבנק עצמו, שעד היום קיבל מלקוחות עובדי המדינה הוראות ניכוי משכרם לטובת הפקדה בתכניות חסכון ופירעון אשראי שניתן על ידו. נוכח האמור, הגיש הבנק במהלך חודש פברואר 2008 עתירה לבג"צ, כנגד החלטת החשכ"ל שלא לאפשר עוד ניכויים לטובת הבנק, טרם נקבע מועד לדיון.

בנוסף דרשה המדינה כי הבנק יפנה חלק מהסניפים המוחזקים על ידו בקריות הממשלה. הבנק מצידו הבהיר, כי דרישה זו אינה מוסכמת עליו.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 16 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות – המשך

ג. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות – המשך

- כחלק מהיערכות הבנק נוכח סיום ההתקשרות בינו לבין המדינה כאמור לעיל לעובדיה, נקשר הסכם בין הבנק לבין הסתדרות עובדי המדינה לפיו מתחייב הבנק לתת את סל השירותים הבנקאיים המפורט בהסכם, במשך שבע שנים, באותם תנאים מהם נהנים עובדי המדינה בעת החתימה על ההסכם, שהופיעו בנוסח המכרז שפרסם החשב הכללי במשרד האוצר למתן שירותים בנקאיים לעובדי. שינויים בתנאים ובעמלות יתאפשרו בהסכמה משותפת של הצדדים.
 - לבנק הסכמים עם מעסיקים שונים למתן אשראי מפיקדונות מיועדים ושירותים בנקאיים נוספים לעובדיהם. בימים אלו הבנק מנהל משא ומתן עם מעסיקים לחידוש ולהמשך ההתקשרויות.
 - במסגרת הרפורמה בשוק ההון הידועה כ"רפורמת בכר", אישרה הכנסת ביום 25 ביולי 2005 את החוק לצמצום הריכוזיות אשר תכליתו לצמצם את הריכוזיות בשוק ההון בכלל ובמערכת הבנקאית בפרט. הוראות אלו מחייבות את הבנק למכור את השליטה בקופות הגמל ובחברות המנהלות של קופות הגמל. הבנק חתם ברבעון הרביעי של שנת 2007 עם קבוצת הלמן אלדובי הסכם למכירת פעילותן של ארבע מהחברות הבנות של הבנק. כמו כן, התקשר הבנק עם קבוצת הלמן אלדובי בהסכם למתן שירותים בעבור קופות הגמל אשר קבוצת הלמן אלדובי עתידה לרכוש את פעילותן. על פי ההסכם יעניק הבנק שירותי תפעול לקופות האמורות במתכונת המבוססת על תהליכי העבודה שיש כיום בבנק ובקבוצת הלמן אלדובי, תוך כדי התאמתם לצרכים העתידיים של הקופות.
2. לבנק הסכמי שכירות של מבנים, לתשלום בשנים הבאות בסכומים כדלהלן:

31/12/2006	31/12/2007	
סכומים מדווחים		
4.0	3.9	בשנה הראשונה
2.4	2.6	בשנה השנייה
1.6	1.8	בשנה השלישית
0.9	1.7	בשנה הרביעית
0.7	1.4	בשנה החמישית
0.7	0.8	יותר מחמש שנים
10.3	12.2	סך הכול

- 3. הבנק צד להליכים משפטיים, במסגרת תביעות שהוגשו נגדו במסגרת ניהול עסקים על ידי לקוחות הבנק, לקוחותיו בעבר וכן צדדים שלישיים שונים. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, ועל פי המידע שעמד בפניה ביום הכנת הדוחות הכספיים נכללו בדוחות הכספיים, הפרשות נאותות לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התביעות.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 16 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות – המשך

ד. פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פירעון

31/12/2006	31/12/2007	סכומים מדווחים
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרי ALM (1)		
210.0	-	חוזי פרוורד
-	-	חוזי אופציה אחרים שנכתבו
210.0	-	סך הכול
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרי ALM (1)		
2.2	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
3.6	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. שווי הוגן ברוטו של נגזרים אחרים		
-	0.4	שווי הוגן ברוטו חיובי
-	0.4	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (בנקים)		
2.2	0.4	שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים פיננסיים
21.0	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (2)
23.2	0.4	סך הכול סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
5. פרוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב)		
60.0	-	עד 3 חודשים
150.0	-	מעל 3 חודשים ועד שנה
-	6.3	מעל שנה ועד 5 שנים
210.0	6.3	סך הכול

(1) נגזרים שהם חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק ואשר לא יועדו לגידור.
 (2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים כפי שחושב לצורך מגבלה על חבות של לווה.

ביאור 17 – שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים בבנק שלא ניתן לצטט בגינם "מחיר שוק" מכיוון שאין שוק פעיל שהם נסחרים בו, נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי, המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, בעבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי המימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח, ואינה מביאה בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שאפשר שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים בנוגע למכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. נוסף על כך, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או שישולמו אגב הפעילות העסקית, והם אינם כוללים את השפעת זכויות המיעוט ואת השפעת המס. יתר על כן, הפער בין היתרות במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל מגוון הטכניקות להערכה ומשום שיש כמה אומדנים אפשריים ליישום בעת הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פיקדונות בבנקים בריבית קבועה לתקופה מקורית של מעל שלושה חודשים, איגרות חוב שאינן סחירות, אשראי לציבור בריבית קבועה או בריבית משתנה אחת לתקופה, פיקדונות הציבור לזמן קצוב ותכניות חיסכון בריבית קבועה ומשתנה בתדירות של מעל שלושה חודשים, עו"ש זכות המוצג בפיקדונות הציבור לפי דרישה - שיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם ביצע הבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך (סחירים) - לפי שווי שוק.

מזומנים ופיקדונות בבנקים בריבית משתנה או לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים, אשראי לציבור בריבית משתנה, פיקדונות הציבור בריבית משתנה בתדירות של עד שלושה חודשים, פיקדונות הציבור לפי דרישה (למעט עו"ש זכות), פיקדונות הציבור לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים ומכשירים פיננסיים אחרים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים - היתרה במאזן היא אומדן לשווי ההוגן.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק לפעילות השוטפת והמביאים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכוני שוק).

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 17 – שווי הוגן של מכשירים פיננסיים – המשך

ג. יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במאחד)

31/12/2006				31/12/2007				
שווי הוגן	יתרה במאזן			שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סך הכול	(2)	(1)		סך הכול	(2)	(1)	
	סכומים מדווחים				סכומים מדווחים			
נכסים פיננסיים								
2,933.7	2,928.0	1,559.5	1,368.5	3,191.2	3,175.7	1,736.4	1,439.3	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,840.2	3,839.6	37.3	3,802.3	3,622.3	3,621.6	24.5	3,597.1	ניירות-ערך
1,669.4	1,670.6	167.9	1,502.7	2,394.7	2,395.3	182.5	2,212.8	אשראי לציבור (3)
46.0	46.0	-	46.0	35.5	35.5	-	35.5	נכסים פיננסיים אחרים (4)
8,489.3	8,484.2	1,764.7	6,719.5	9,243.7	9,228.1	1,943.4	7,284.7	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות								
8,069.5	8,065.8	4,484.1	3,581.7	8,674.7	8,687.9	4,710.6	3,977.3	פיקדונות הציבור (5) (8)
-	-	-	-	25.4	25.4	-	25.4	פיקדונות מבנקים
2.7	2.7	-	2.7	2.8	2.8	-	2.8	פיקדונות הממשלה (8)
44.9	44.9	-	44.9	74.4	74.4	-	74.4	התחייבויות פיננסיות אחרות (6)
8,117.1	8,113.4	4,484.1	3,629.3	8,777.3	8,790.5	4,710.6	4,079.9	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

1. מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן היא אומדן לשווי הוגן - מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי שוק או מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים או על בסיס ריבית שוק משתנה בתדירות של עד 3 חודשים.
2. מכשירים פיננסיים אחרים.
3. מן האשראי לציבור ביתרות במאזן ובשווי הוגן לא קוזזה ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים בסך 5.6 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2006 - 5.5 מיליון ש"ח).
4. מן הנכסים האחרים ביתרות במאזן ובשווי הוגן קוזזו יתרות בסך 1.0 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2006 - 1.2 מיליון ש"ח).
5. תזרימי המזומנים של פיקדונות הציבור מוצגים על פי אומדן הנהלת הבנק לגבי מועדי הפירעון בהתאם למודל.
6. מן ההתחייבויות האחרות ביתרות במאזן ובשווי הוגן קוזזו יתרות בסך 19.7 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2006 - 20.9 מיליון ש"ח).
7. השווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות אינו שונה מהותית משווי של יתרות אלה בדוח הכספי.
8. סווג מחדש.

(במליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 – בעלי ענין וצדדים קשורים

א. יתרות

31 בדצמבר 2007								
צדדים קשורים		בעלי ענין						
חברות בת		אחרים		דירקטורים ומנהל כללי		מחזיקי מניות בעלי שליטה		
(שלא אוחדו)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	
סכומים מדווחים								
נכסים								
						2,398.2	1,500.1	פיקדונות בבנקים
						0.4	0.1	ניירות ערך (3)
				0.2	0.2			אשראי לציבור
		12.1	7.6			-	-	הכנסות לקבל ואחרות
התחייבויות								
2.5	2.5	9.2	9.1	2.2	2.2	28.0	3.8	פיקדונות הציבור
						161.4	6.7	פיקדונות מבנקים
						6.7	6.7	הוצאות לשלם ואחרות
						13.6	13.6	מניות - כלול בהון העצמי

31 בדצמבר 2006								
צדדים קשורים		בעלי ענין						
חברות בת		אחרים		דירקטורים ומנהל כללי		מחזיקי מניות בעלי שליטה		
(שלא אוחדו)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	(1)	(2)	
סכומים מדווחים								
נכסים								
						2,542.3	1,340.6	פיקדונות בבנקים
						0.7	0.3	ניירות ערך (3)
				0.3	0.3			אשראי לציבור
		10.6	6.8			1.7	1.7	הכנסות לקבל ואחרות
התחייבויות								
2.4	2.4	20.7	3.5	2.5	2.4	22.3	22.3	פיקדונות הציבור
						6.1	4.0	הוצאות לשלם ואחרות
						13.6	13.6	מניות - כלול בהון העצמי

- (1) יתרה לתאריך המאזן.
- (2) היתרה הגבוהה ביותר במשך השנה על בסיס היתרות בסוף כל חודש.
- (3) פירוט של סעיף זה כלול גם בביאור 4 - ניירות ערך.

(במליוני שקלים חדשים)

ביאור 18 - בעלי ענין וצדדים קשורים - המשך

ב. תמצית תוצאות פעילות עם בעלי ענין וצדדים קשורים

2007			
צדדים קשורים חברות בת (שלא אוחדו)	בעלי ענין		
	אחרים	דירקטורים ומנהל כללי	מחזיקי מניות בעלי שליטה
			תוצאות פעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס - ראה ד' להלן
	-		42.5
41.4	33.8		הכנסות תפעוליות ואחרות
39.5			מזה: דמי ניהול ושירותים
	(0.6)	(3.9)	(41.5)
41.4	33.2	(3.9)	1.0
			הוצאות תפעוליות ואחרות
			סך הכול

2006			
צדדים קשורים חברות בת (שלא אוחדו)	בעלי ענין		
	אחרים	דירקטורים ומנהל כללי	מחזיקי מניות בעלי שליטה
			תוצאות פעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס - ראה ד' להלן
	-		49.8
30.6	30.1		הכנסות תפעוליות ואחרות
29.0			מזה: דמי ניהול ושירותים
	(0.8)	(3.2)	(39.3)
30.6	29.3	(3.2)	10.5
			הוצאות תפעוליות ואחרות
			סך הכול

2005			
צדדים קשורים חברות בת (שלא אוחדו)	בעלי ענין		
	אחרים	דירקטורים ומנהל כללי	מחזיקי מניות בעלי שליטה
			תוצאות פעולות מימון לפני הפרשה לחומ"ס - ראה ד' להלן
	(0.6)		96.4
24.2	29.7		הכנסות תפעוליות ואחרות
22.8			מזה: דמי ניהול ושירותים
	(0.3)	(2.6)	(27.8)
24.2	28.8	(2.6)	68.6
			הוצאות תפעוליות ואחרות
			סך הכול

(במליוני שקלים חדשים)

באור 18 – בעלי עניין וצדדים קשורים – המשך

ג. הטבות לבעלי עניין

2005		2006		2007		
בעלי עניין		בעלי עניין		בעלי עניין		
דירקטורים ומנכ"ל		דירקטורים ומנכ"ל		דירקטורים ומנכ"ל		
מספר	מספר	מספר	מספר	מספר	מספר	
מקבלי	מקבלי	מקבלי	מקבלי	מקבלי	מקבלי	
הטבות	הטבות	הטבות	הטבות	הטבות	הטבות	
2	2.1	2	2.6	2	3.3	בעל עניין המועסק בבנק או מטעמו
12	0.5	13	0.6	13	0.6	דירקטור שאינו מועסק בבנק או מטעמו

ד. תוצאות פעולות מימון (לפני הפרשה לחובות מסופקים) בעסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
96.9	48.2	43.3	1. מפקדונות בבנקים
(0.3)	(0.5)	(0.5)	2. בגין התחייבויות על פיקדונות הציבור
(0.8)	2.1	(0.3)	3. בגין מכשירים נגזרים
95.8	49.8	42.5	סך כל התוצאות מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

ה. הבנק מנהל עסקאות עם תאגידים שהם בעלי עניין וצדדים קשורים. עסקאות אלה נעשות במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאים שהיו מתקיימים לו עסקאות אלה היו נעשות עם מי שאינו בעל עניין, או צד קשור.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 19 – רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2005	2006	2007
סכומים מדווחים		
א. בגין נכסים		
92.3	118.2	139.9
מאשראי לציבור		
49.5	37.7	2.4
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים		
166.8	92.3	132.7
מפיקדונות בבנקים		
105.8	124.8	181.5
מאיגרות חוב		
414.4	373.0	456.5
ב. בגין התחייבויות		
(253.5)	(193.6)	(214.7)
על פיקדונות הציבור		
(0.2)	-	-
על פיקדונות מבנק ישראל		
-	-	(0.5)
על פיקדונות מבנקים		
(0.6)	(0.1)	-
על התחייבויות אחרות		
(254.3)	(193.7)	(215.2)
ג. בגין מכשירים נגזרים		
0.8	1.9	(0.9)
(הוצאות) הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרי ALM (1)		
ד. אחר		
2.4	3.0	3.3
עמלות מעסקי מימון		
(2) 4.8	1.9	1.6
הכנסות מימון אחרות		
7.2	4.9	4.9
סך כל הרווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים		
168.1	186.1	245.3
2.6	3.6	0.1
מזה הפרשי שער, נטו		
(1) מכשירים נגזרים שהם חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק ואשר לא יועדו ליחסי גידור.		
(2) כולל סך של 1.9 מיליון ש"ח בגין החזר ארנונה בגין שנים קודמות.		
ה. פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באיגרות חוב		
הכנסות מימון על בסיס צבירה מאיגרות חוב:		
5.1	2.5	2.4
מוחזקות לפדיון		
100.6	122.0	178.2
זמינות למכירה		
0.1	0.3	0.9
למסחר		
105.8	124.8	181.5
סך הכול כלול ברווח מפעולות מימון בגין נכסים		
2.4	1.2	1.0
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה		
רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות		
-	0.1	(0.2)
לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו		
2.4	1.3	0.8
סך הכול כלול בהכנסות מימון אחרות		
108.2	126.1	182.3
סך הכול מהשקעות באיגרות חוב		

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 20 – עמלות תפעוליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
23.5	19.0	9.6	מרווח מפעילות לפי מידת הגבייה
20.0	22.8	23.9	שירותי מערך התשלומים במט"י ובמט"ח
29.7	30.1	33.7	מחברת כרטיסי אשראי
15.9	18.7	22.5	הכנסות מפעילות בניירות ערך
8.1	10.3	14.6	טיפול באשראי ובעריכת חוזים
2.9	1.6	2.7	שירותים ממוחשבים, מידע ואישורים
100.1	102.5	107.0	סך כל העמלות התפעוליות

ביאור 21 – הכנסות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
53.5	53.0	60.0	עמלות בגין שירותים לקופות גמל, קרנות השתלמות וקרנות נאמנות
-	2.4	6.4	עמלות הפצה של קרנות נאמנות
4.5	0.9	1.6	עודף הכנסות מיעודה לפיצויים על הוצאות להשלמת עתודות לפיצויים ואחרות
4.4	-	-	החזר ארנונה בגין שנים קודמות
62.4	56.3	68.0	סך כל הכנסות האחרות

ביאור 22 – משכורות והוצאות נלוות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
84.9	91.5	116.2	משכורות
12.0	16.7	13.6	פיצויים, תגמולים, פנסיה, קרן השתלמות וחופשה
21.4	21.8	26.2	ביטוח לאומי ומס שכר
5.9	5.6	6.3	הוצאות נלוות אחרות
-	6.6	-	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות
124.2	142.2	162.3	סך כל המשכורות וההוצאות הנלוות

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 23 – הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
(1) 32.9	42.9	47.4	מחשב
5.0	5.6	6.0	משרדיות
7.1	8.6	10.2	תקשורת
2.7	4.7	16.5	פרסום ושיווק
7.3	8.2	9.4	שירותים מקצועיים
2.6	2.4	3.4	ביטוח
0.5	0.6	0.6	שכר חברי דירקטוריון והחזר הוצאות לדירקטורים
1.0	1.3	1.9	הדרכה והשתלמויות
1.9	2.1	2.0	נזקי לקוחות ואחרות
61.0	76.4	97.4	סך כל ההוצאות האחרות

(1) כולל החזר מחברת האם בסך של 4.5 מיליון ש"ח בגין שנים קודמות.

ביאור 24 – הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
			א. הרכב
44.6	41.9	42.7	מסים שוטפים בגין שנת החשבון
0.6	-	(0.5)	מסים שוטפים בגין שנים קודמות
45.2	41.9	42.2	סך כל המסים השוטפים
(1.3)	(2.0)	(0.2)	מסים נדחים בגין שנת החשבון
2.5	0.2	-	מסים נדחים בגין שנים קודמות
1.2	(1.8)	(0.2)	סך כל המסים הנדחים
46.4	40.1	42.0	הפרשה למסים על ההכנסה

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 – הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות – המשך

ב. ההתאמה בין סכום המס התאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות רגילות היה מתחייב במס, לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על תאגיד בנקאי, לבין ההפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
43.59%	40.65%	38.53%	שיעור המס החל על בנק בישראל
45.9	36.8	43.8	סכום המס על בסיס שיעור המס הסטטוטורי
			מס (חיסכון במס) בגין:
(3.5)	0.4	(3.5)	(ניכוי) תוספת בשל אינפלציה
-	0.2	-	הפרשי פחת, תיאום פחת ורווח הון
(0.7)	0.3	0.3	הוצאות והתאמות לא מוכרות ואחרות
1.6	1.8	1.7	מס רווח על מס שכר (נטו)
0.6	-	(0.5)	מסים בגין שנים קודמות
1.3	0.2	-	מסים נדחים בגין שנים קודמות
1.2	0.4	0.2	השפעת שינוי שיעור המס על המס הנדחה
46.4	40.1	42.0	הפרשה למסים על ההכנסה

ג. לבנק הוצאו שומות מס הכנסה סופיות עד וכולל שנת המס 2002 ושומות ניכויים עד כולל שנת 2005. לחברות הבנות שומות מס סופיות עד וכולל השנים 2002 ו- 2003.

ד. יתרות מסים נדחים לקבל ועתודה למסים

יתרות אלו הוצגו בדוחות הכספיים נטו

עתודה למסים נדחים			מסים נדחים לקבל			
2005	2006	2007	2005	2006	2007	
סכומים מדווחים						
-	-	-	6.0	5.9	7.2	הפרשה ספציפית לחובות מסופקים
-	-	-	6.3	5.0	4.9	הפרשה לחופשה ולמחלה ועתודות שכר
2.6	-	-	-	2.0	1.5	עודף עתודה לפיצויים על יעודה
-	-	-	3.0	2.8	2.4	יתרת שיפוצים שלא הופחתה
-	-	-	1.3	1.3	-	עתודה לחסכונות
0.5	1.3	0.8	-	-	-	הפרשי עיתוי בהכנסות מניירות ערך
-	-	-	1.1	0.8	1.5	מסים נדחים בגין הפרשי מידוד
3.1	1.3	0.8	17.7	17.8	17.5	סך כל המסים הנדחים

מימוש המסים הנדחים מבוסס על תחזית המחושבת על פי שיעור מס ממוצע של 35.6%.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 24 – הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות – המשך

ה. שינוי בשיעורי המס

ההפרשה למיסים על רווחי הבנק כוללת מס רווח לפי חוק מס ערך מוסף המוטל על ההכנסה. לאור זאת, שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על הבנק בשנת 2007 - 38.5%, בשנת 2008 - 36.8%, בשנת 2009 - 35.9% ומשנת 2010 ואילך יחול שיעור מס של 35.1%. השפעת השינוי על הדוחות המאוחדים אינה מהותית.

ביאור 25 – רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
0.8	1.6	0.5	מבניינים וציוד
-	28.0	-	ממימוש פעילות קרנות נאמנות
(0.2)	(11.5)	(0.1)	הפרשה למיסים על רווח מפעולות בלתי רגילות
-	-	(0.5)	הפרשה למיסים על רווח מפעולות בלתי רגילות בגין שנים קודמות
0.6	18.1	(0.1)	רווח נטו מפעולות בלתי רגילות, לאחר מסים

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 26 – מגזרי פעילות

סיווג הפעילות למגזרים נעשה על בסיס הנתונים שיש לבנק בכל תחומי הפעילות העסקית והתוצאתית. על פי קביעת הנהלת הבנק, לבנק שני מגזרי פעילות:

1. המגזר הקמעונאי - מאופיין בפעילותו הפיננסית של הבנק מול לקוחותיו, שהם רובם ככולם משקי בית.
2. מגזר שוק ההון - כולל את פעילות הבנק בתחום קופות הגמל, קרנות השתלמות וקרנות הנאמנות.

הכנסות כל מגזר סווגו באופן ישיר לפעילותו. חלק מן ההוצאות שלא ניתן היה לייחס באופן ישיר הוקצו לכל מגזר בהתאם ליחס פעילותו (מספר עובדים יחסי או מטר מרובע יחסי). הונו של הבנק הוקצה למגזר הקמעונאי.

קמעונאי			שוק ההון			סך הכול לבנק		
ל ש נ ה			ש ה ס ת י י מ ה			ב ד צ מ ב ר		
2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
סכומים מדווחים			סכומים מדווחים			סכומים מדווחים		
168.1	186.1	245.3	-	-	-	168.1	186.1	245.3
162.5	158.8	175.0	63.6	61.5	68.6	330.6	344.9	420.3
4.6	0.7	5.9	-	-	-	4.6	0.7	5.9
209.7	242.5	289.3	42.8	46.1	46.1	209.7	242.5	289.3
11.0	11.2	11.3	2.0	2.2	2.2	11.0	11.2	11.3
105.3	90.5	113.8	18.8	13.2	20.3	105.3	90.5	113.8
46.4	40.1	42.0	8.2	5.9	7.5	46.4	40.1	42.0
58.9	50.4	71.8	10.6	7.3	12.8	58.9	50.4	71.8
0.6	18.1	(0.1)	0.1	16.5	-	0.6	18.1	(0.1)
59.5	68.5	71.7	10.7	23.8	12.8	59.5	68.5	71.7
14.9%	15.6%	14.0%	-	-	-	14.9%	15.6%	14.0%
7,808.6	8,387.0	8,984.3	-	-	-	7,808.6	8,387.0	8,984.3
7,408.6	7,947.4	8,472.5	-	-	-	7,408.6	7,947.4	8,472.5
2,514.3	2,775.8	3,410.0	-	-	-	2,514.3	2,775.8	3,410.0
20,991.4	21,912.0	21,460.9	20,991.4	21,912.0	21,460.9	20,991.4	21,912.0	21,460.9
6,206.8	7,142.8	8,252.4	-	-	-	6,206.8	7,142.8	8,252.4
505	541	577	95	94	84	505	541	577
40.7	55.7	112.4	-	-	-	40.7	55.7	112.4
94.0	112.1	113.6	-	-	-	94.0	112.1	113.6
33.4	18.3	19.3	-	-	-	33.4	18.3	19.3
168.1	186.1	245.3	-	-	-	168.1	186.1	245.3

לקוח עיקרי - להלן פירוט הלקוחות העיקריים של הבנק (שההכנסות בגינם גדולות מ- 10% מסך הכנסות הבנק):
 לקוח 1 - 187.6 מיליוני ש"ח (171.4 מיליוני ש"ח בשנת 2006, 162.1 מיליוני ש"ח בשנת 2005).
 לקוח 2 - 37.4 מיליוני ש"ח (48.2 מיליוני ש"ח בשנת 2006, 96.9 מיליוני ש"ח בשנת 2005).
 פעילות הלקוחות היא במגזר הקמעונאי.
 הכנסה מחברות כרטיסי אשראי, נטו - במגזר הקמעונאי - 33.7 מיליוני ש"ח (30.1 מיליוני ש"ח בשנת 2006, 29.7 מיליוני ש"ח בשנת 2005).

ביאור 27 – הרפורמה בשוק ההון

במסגרת הרפורמה בשוק ההון הידועה כ"רפורמת בכר", אישרה הכנסת ביום 25 ביולי 2005 את החוק לצמצום הריכוזיות, אשר תכליתו לצמצם את הריכוזיות בשוק ההון בכלל ובמערכת הבנקאית בפרט.

יישום הוראות החוק לצמצום הריכוזיות הביאה למכירת חלק נכבד מקופות הגמל שנוהלו בעבר על ידי תאגידים בנקאיים. הגופים שרכשו את קופות הגמל מידי תאגידים בנקאיים הינם תאגידים הנשלטים על ידי חברות ביטוח ותאגידים חוץ בנקאיים מקומיים וזרים. בכך למעשה בא המחוקק להבטיח כי במסגרת תפקידם החדש של הבנקים כ"יועצים פנסיוניים" יראה היועץ הפנסיוני לנגד עיניו את טובת הלקוח בלבד ללא שהיועץ הפנסיוני מצוי בניגוד עניינים מובנה.

הוראות אלו מחייבות את הבנק למכור את השליטה בקופות גמל ובחברות מנהלות של קופות גמל.

הבנק חתם ברבעון הרביעי של שנת 2007 עם קבוצת הלמן אלדובי הסכם למכירת פעילותן של ארבע מהחברות הבנות של הבנק כמצויין לעיל.

על פי היקף הנכסים ליום 31 בינואר 2008, התמורה הצפויה לבנק לפני מס היא כ-152 מיליון ש"ח (על פי היקף הנכסים לסוף חודש דצמבר 2007, התמורה הצפויה היא כ-158 מיליון ש"ח).

כמו כן, בתאריך 6 בינואר 2008 התקשר הבנק עם קבוצת הלמן אלדובי בהסכם למתן שירותים בעבור קופות הגמל אשר קבוצת הלמן אלדובי עתידה לרכוש את פעילותן בהתאם להסכם שנחתם בינה לבין בנק יהב, חן יהב - חברה לניהול קופות גמל בע"מ, חיסכון יהב בע"מ, יהב השתלמות וחיסכון בע"מ ויהבית חברה לניהול קופות גמל בע"מ, ביום 16 אוקטובר 2007.

על פי ההסכם יעניק הבנק שירותי תפעול לקופות האמורות במתכונת המבוססת על תהליכי העבודה שיש כיום בבנק ובקבוצת הלמן אלדובי, בתוך כדי התאמתם לצרכים העתידיים של הקופות.

תוקף ההסכם לחמש שנים החל ממועד השלמת העסקה, והוא מבטא את ההנחיות העדכניות של הרשויות המוסמכות בכל הנוגע להיקף ולסוג השירותים שתאגיד בנקאי יכול להעניק לקופות גמל. ההסכם, כמו כל תהליך המכירה, כפוף לאישורו של אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון. העסקה צפויה להסתיים לקראת סוף הרבעון הראשון של שנת 2008.

ביום 31 בדצמבר 2007 הפסיק הבנק להעניק שירותי ביצוע השקעות לקופות גמל ולקרנות השתלמות. קופות הגמל השונות העבירו את הטיפול בנכסיהן למנהלי תיקים שונים. לקופות גמל שטרם הספיקו לעשות כן ניתנה ארכה עד ליום 31 בינואר 2008 ולחלק מהן לתקופה קצרה נוספת, שבמהלכה הבנק באמצעות קבוצת הלמן אלדובי יעניק שירותי ביצוע השקעות במתכונת שנתן עד היום.

הסדר דומה חל גם בנוגע לקופות הגמל שפעילותן נמכרה לקבוצת הלמן אלדובי, וזאת עד מועד השלמת עסקת המכירה.

הכנסות הבנק מעמלת שירותים לקופות גמל וקרנות השתלמות של חברות בנות הסתכמו בשנה המדווחת בכ- 39.5 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך של כ- 29.0 מיליון ש"ח בשנה המקבילה אשתקד.

סך כל הכנסות הבנק מעמלת שירותים ומעמלות הפצה הסתכמו בשנה המדווחת בסך של 66.4 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך של כ- 55.4 מיליון ש"ח בשנת 2006.

יצוין כי ליישום הוראות החקיקה האמורה, צפויה להיות השפעה על היקף הכנסות הבנק מהמשך מתן השירותים לקופות. לעומת זאת, עדיין קשה לצפות מה היקף ההכנסות הצפויות לבנק מאפיקים חלופיים שהוראות החוק החדשות מאפשרות, בנוגע לעמלות שהבנק יגבה מלקוחותיו בגין יעוץ ובנוגע למועד שהבנק יהיה רשאי למכור בו מוצרי ביטוח חיים ולהכנסות בגין מכירת מוצרים אלו.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 28 – תמצית הדוחות הכספיים של הבנק – לא מאוחד

א. תמצית המאזן

31/12/06	31/12/07	
סכומים מדווחים		
		נכסים
2,928.0	3,175.6	מזומנים ופיקדונות בבנקים
3,836.9	3,620.6	ניירות ערך
1,665.1	2,389.7	אשראי לציבור
118.2	126.3	בניינים וציוד
53.3	41.4	נכסים אחרים
8,601.5	9,353.6	סך כל הנכסים
		התחייבויות והון
(1) 8,069.4	8,693.3	פיקדונות הציבור
-	25.4	פיקדונות מבנקים
(1) 2.7	2.8	פיקדונות הממשלה
65.6	92.5	התחייבויות אחרות
8,137.7	8,814.0	סך כל ההתחייבויות
		הון עצמי
463.8	539.6	
8,601.5	9,353.6	סך כל ההתחייבויות והון

(1) סווג מחדש.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 28 – תמצית הדוחות הכספיים של הבנק – לא מאוחד – המשך

ב. תמצית דוח רווח והפסד

2005	2006	2007	
סכומים מדווחים			
170.1	186.7	245.1	רווח מפעולות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
4.6	0.7	5.9	הפרשה לחובות מסופקים
165.5	186.0	239.2	רווח מפעולות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
הכנסות תפעוליות ואחרות			
100.1	102.6	107.0	עמלות תפעוליות
56.6	54.2	67.7	הכנסות אחרות
156.7	156.8	174.7	סך כל ההכנסות התפעוליות והאחרות
הוצאות תפעוליות ואחרות			
123.3	142.0	162.3	משכורות והוצאות נלוות
35.5	35.2	40.9	אחזקה ופחת בניינים וציוד
59.7	75.7	96.9	הוצאות אחרות
218.5	252.9	300.1	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
103.7	89.9	113.8	רווח מפעולות רגילות לפני מסים
44.8	39.5	42.0	הפרשה למסים על הרווח מפעולות רגילות
58.9	50.4	71.8	רווח מפעולות רגילות לאחר מסים
0.6	18.1	(0.1)	רווח, מפעולות בלתי רגילות, לאחר מס
59.5	68.5	71.7	רווח נקי
רווח נקי למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג.			
2.42	2.07	2.94	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות רגילות
0.02	0.74	-	רווח למניה רגילה בת 0.01 ש"ח ע.ג. מפעולות בלתי רגילות לאחר מס
2.44	2.81	2.94	סך הכול

מספר המניות לצורך החישוב הנ"ל הוא 24,389,946 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח ע.ג. לכל אחת.

(במיליוני שקלים חדשים)

ביאור 29 – תמצית נתוני דוחות כספיים בערכים נומינליים

מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים (לא מאוחד)

	31/12/2006	31/12/2007	
	8,587.6	9,340.9	סך כל הנכסים
	8,137.7	8,814.2	סך כל ההתחייבויות
	449.9	526.7	הון עצמי
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
	2005	2006	2007
	61.1	69.8	72.7
			רווח נקי